

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ЄВРОПЕЙСЬКИХ І СХІДНИХ МОВ ТА ПЕРЕКЛАДУ

Робота допущена до захисту
Зав.кафедри
Зінукова Наталія Вікторівна,
доцент, док. Пед.наук., професор

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

магістра

**ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ПРИКАЗОК ТА АФОРИЗМІВ В
АНІМАЦІЙНОМУ ФІЛЬМІ Ч. МАККІЗІ ТА П. БЕЙНТОНА «ХЛОПЧИК,
КРИТ, ЛИС ТА КІНЬ» ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ
МОВОЮ**

Здобувача
Рудь Анастасії Володимирівни
ОПП Переклад (англійська)
Спеціальність 035 «Філологія»
Керівник дипломної роботи
Степанова Анна Аркадіївна
професор, д.ф.н.

Дніпро
2024

**УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ЄВРОПЕЙСЬКИХ І СХІДНИХ МОВ ТА ПЕРЕКЛАДУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Зав. кафедри Зінукова Н.В.

д. пед. наук, професор

« 04 » вересня _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ

**на кваліфікаційну роботу
здобувачу денної форми навчання
освітнього ступеня «магістр» ОПІ «Переклад (англійська)» спеціальності
035 Філологія**

Рудь Анастасії Володимирівни

Тема кваліфікаційної роботи: Особливості вживання приказок та афоризмів в анімаційному фільмі ч. Маккізі та п. Бейнтонна «хлопчик, крит, лис та кінь» та проблеми їх перекладу українською мовою

Керівник кваліфікаційної роботи: Степанова Анна Аркадіївна професор, д.ф.н.

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи		Підписи
		за планом	фактично	
1	Закріплення керівника кваліфікаційної роботи	04.09.2023	04.09.2023	
2	Вибір та обговорення теми кваліфікаційної роботи	04.09. 2023	04.09. 2023	
3	Остаточне затвердження теми кваліфікаційної роботи	24.10. 2023	24.10. 2023	
4	Одержання завдання на кваліфікаційну роботу у наукового керівника	04.09. 2023	04.09. 2023	
5	Складання бібліографії та вивчення літературних джерел	18.09. 2023	18.09. 2023	
6	Виконання першого розділу	25.10. 2023	25.10. 2023	
7	Виконання другого розділу	30.11. 2023	30.11. 2023	
8	Виконання третього розділу	15.12. 2023	15.12. 2023	
9	Оформлення висновків і рекомендацій	30.12. 2023	30.12. 2023	
10	Оформлення роботи, одержання відзиву	08.01.2024	08.01.2024	
11	Попередній захист кваліфікаційної роботи	20.12.2023	20.12.2023	
12	Захист кваліфікаційної роботи	16.01. 2024	16.01.2024	

Дата видачі завдання «04» вересня 2023 р.

Здобувач Рудь Анастасія Володимирівна

Керівник кваліфікаційної роботи Степанова Анна Аркадіївна професор, д.ф.н.

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р. Зав. кафедри

Н. В. Зінукова

ВІДГУК КЕРІВНИКА

на кваліфікаційну роботу магістра за темою

ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ПРИКАЗОК ТА АФОРИЗМІВ В
АНИМАЦІЙНОМУ ФІЛЬМІ Ч. МАККІЗІ ТА П. БЕЙНТОНА «ХЛОПЧИК,
КРИТ, ЛИС ТА КІНЬ» ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ
МОВОЮ

Здобувача 2 курсу

ОПП Переклад (англійська)

Рудь Анастасії Володимирівни

Оцінка окремих складових кваліфікаційної роботи:

1. **Оформлення роботи** (не більше 10 балів) - 10
(відповідність оформлення кваліфікаційної роботи встановленим університетом вимогам: кількість сторінок; оформлення титульного листа, рисунків, таблиць, діаграм, посилань, списку літератури тощо)

2. **Своєчасність подання окремих елементів роботи керівнику** (кожний своєчасно поданий елемент дає по 5 балів, не більше 20 балів) - 20

3. **Теоретичний та аналітичний аспекти роботи** (не більше 25 балів) з них:

- **Структура та логічність побудови роботи** - 5

(відповідність змісту назви теми, наявність та зміст Вступу; виділення 3-4 глав, в кожній із яких – по 2-3 параграфи, наявність та зміст Висновків, логіка побудови роботи в цілому та в межах окремих розділів)

- **Фактичний матеріал** - 5

(наявність фактичного матеріалу, в тому числі зібраного здобувачем за допомогою лінгвістичного аналізу)

- **Використання лінгвістичних методів аналізу** - 5

- **Використання літератури** 5

(масштаби представлення в роботі сучасних досліджень даної проблематики, критичність аналізу публікацій та підходів, представлених в літературі та інших інформаційних джерелах)

- **Повнота та деталізація** (ступінь повноти та деталізації при розкритті основних аспектів теми роботи) 5

4. Практична реалізація результатів дослідження (не більше 20 балів) 20

(наявність та ступінь обґрунтованості рекомендацій та пропозицій, викладених в роботі та відбиваючих власний погляд студента)

5. Оцінка попереднього захисту (не більше 25 балів) - 25

Додаткові думки та загальний висновок керівника

Кваліфікаційна робота Рудь А.В. виконана на високому професійному рівні, цілком відповідає встановленим вимогам та може бути допущена до захисту. Робота заслуговує на високу оцінку.

Загальна оцінка (не більше 100 балів) **100 балів (Відмінно) А**

Дата оформлення відгуку 04.01.2024

КЕРІВНИК

кваліфікаційної роботи

Степанова А.А.

доктор філол. наук, проф.

(підпис)

АНОТАЦІЯ

Предметом даної кваліфікаційної роботи є дослідження вживання афоризмів в англomовному анімаційному дискурсі та особливостей їх перекладу українською мовою. Обрана тема вважається актуальною, оскільки з ще з давніх часів афоризми відіграють важливу роль в становленні людини, виступаючи у ролі прислів'їв та приказок, які приховують в собі важливий емоційний сенс. Сповнені мудрістю, афоризми є одним із найцікавіших явищ у сучасній лінгвістиці, які продовжують привертати увагу дослідників і в наші часи.

Виявлено теоретичні досягнення за темами, досліджено види і функції афоризмів та основні способи їх перекладу; відображено, перекладено та проаналізовано 200 прикладів вживання афоризмів в англomовному анімаційному дискурсі.

Робота складається зі вступу, трьох розділів (теоретичного, аналітичного, практичного), висновків, списку використаних джерел та додатку.

Ключові слова: особливості перекладу, афоризм, англomовний анімаційний дискурс.

SUMMARY

The subject of this qualification work is the study of the aphorisms in English animation discourse and the peculiarities of their translation into Ukrainian. The chosen topic is considered relevant, because since ancient times, aphorisms have played an important role in human development, acting as proverbs and sayings that hide an important emotional meaning. Filled with wisdom, aphorisms are one of the most interesting phenomena in modern linguistics, which continue to attract the attention of researchers even today.

The theoretical achievements on the subject, types and functions of aphorisms and the basic ways of their translation are investigated; 200 examples of the use of aphorisms in English-language animation discourse are selected, translated and analyzed in the work.

The work consists of an introduction, three sections (theoretical, analytical, practical), conclusions, a list of sources used and appendix.

Key words: the peculiarities of translation, aphorisms, English animation discourse.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСОБИ ВИВЧЕННЯ АФОРИЗМІВ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ	6
1.1. Ступінь дослідження афоризмів у сучасній лінгвістиці.....	14
1.2. Поняття, класифікації та функції афоризмів.....	20
1.3. Характеристика анімаційного дискурсу.....	30
1.4. Особливості перекладу афоризмів	38
РОЗДІЛ 2. СПЕЦИФІКА ВЖИВАННЯ АФОРИЗМІВ В АНГЛОМОВНОМУ АНІМАЦІЙНОМУ ДИСКУРСІ	47
2.1. Життєво-побутові афористичні висловлювання.....	47
2.2. Юмористичні афористичні висловлювання.....	68
2.3. Філософські афористичні висловлювання.....	73
РОЗДІЛ 3. СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ АФОРИЗМІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	78
3.1. Переклад афористичних висловлювань за допомогою семантичного еквіваленту.....	79
3.2. Переклад афористичних висловлювань за допомогою заміни.....	92
3.3. Переклад афористичних висловлювань за допомогою антонімічного перекладу.....	98
3.4. Переклад афористичних висловлювань за допомогою описового перекладу.....	103
ВИСНОВКИ	108
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	113
ДОДАТОК	120

ВСТУП

Темою даної кваліфікаційної роботи є особливості вживання приказок та афоризмів в анімаційному фільмі Ч. Маккізі та П. Бейнтонна «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» та проблеми їх перекладу українською мовою. У зв'язку із тим, що фразеологічні одиниці, такі як афоризми та приказки, є невід'ємною частиною культурної спадщини людства, в залежності від різних культурних чинників, актуальність дослідження даної теми набуває особливого значення.

Наразі дослідженню афоризмів та приказок приділяється велика увага. У часи постійної глобалізації відбуваються зміни на кожному рівні суспільства, але ще з давніх часів афоризми відігравали важливу роль в становленні людини, виступаючи у ролі прислів'їв та приказок, які приховують в собі важливий емоційний сенс.

В процесі активного ритму життя людина піддається впливу найрізноманітніших психологічних та культурних чинників, як позитивних, так і негативних, а також переживає радісні та стресові моменти, які знаходять своє відображення в художніх творах. Аналізуючи різні ситуації та проблеми сучасного світу, автор прагне донести до читача власну точку зору, а отже виникає потреба у використанні афоризмів та приказок, як засобу вираження ставлення до тих чи інших подій.

Афоризми - це короткі, узагальнені вислови, які містять глибокий сенс, філософські, моральні або літературні ідеї, часто виражені в лаконічній та образній формі. Їхній основний зміст зазвичай можна розглядати як загальноприйнятту істину або моральний принцип. Основна функція афоризмів - це передача важливих життєвих уроків або ідеалів у зрозумілій і запам'ятовувальній формі. Афоризми та приказки можна класифікувати за різними ознаками, такими як структура, тематика, призначення та походження. Кожен з даних видів несе в собі особливе значення та має бути застосований у контексті, в якому його використання є доречним.

Кожен автор певною мірою висловлює емоції та почуття у своїх творах, а

також суб'єктивне ставлення до героїв та подій. Його метою є пробудження у читача емоцій та вплив на його почуття. За допомогою афоризмів та приказок автор може більш повно і точно висловити своє ставлення до зображуваного, висунути в поле бачення основну ідею твору, наголосити на найважливіших, з його точки зору, моментах. Також вони дозволяють авторам висловлювати філософські, моральні або етичні погляди в лаконічній формі. Афоризми часто містять загальноприйняті істини та принципи.

Беручи до уваги те, що мова постійно розвивається, проблема адекватного перекладу приказок та афоризмів виникає все частіше. На жаль, ступінь вивченості цієї теми далекий від бажаної повноти, зокрема, питання класифікацій, недостатньо вивчених прийомів та методів її перекладу.

Наразі існує чимало лінгвістичних праць, присвячених вживанню філософських виразів та проблемам їх перекладу. Так, багато вітчизняних та зарубіжних дослідників, таких як В.М. Русанівський, М.Д. Дяченко, Л.Г. Дротянко, В.С. Калашник, Н.М. Шарманова та багато інших присвятили свої наукові роботи їх дослідженню.

Актуальність. Переклад філософських виражень є досить складним явищем, і тому постійно розглядається вітчизняними та зарубіжними лінгвістами, зокрема зростає необхідність у пошуку ефективних перекладацьких прийомів, яких слід дотримуватися для досягнення якісного перекладу англійською мовою.

Виходячи з актуальності, була визначена **мета дослідження**, проведеного в цій роботі, яка полягає в дослідженні проблеми перекладу афоризмів та приказок на прикладі анімаційного фільму Ч. Маккізі та П. Бейнтонна «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь».

Відповідно до мети роботи були сформульовані такі **завдання**, вирішення яких спрямоване на всебічне розкриття теми та досягнення поставленої мети:

- дослідити ступінь вивченості даної теми, розглянути імена лінгвістів, які займалися дослідженням;
- визначити поняття «афоризм» та розглянути їх функції;

- дослідити особливості англomовного анімаційного та мультиплікаційного дискурсу;

- проаналізувати специфіку англomовних афоризмів і приказок та визначити найбільш адекватні способи їх перекладу українською мовою.

Об'єктом дослідження цієї наукової роботи є філософська лексика анімаційного фільму Ч. Маккізі та П. Бейнтонна «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь».

Предмет дослідження становить специфіка перекладу афоризмів та приказок анімаційного фільму.

Досягнення мети дослідження вимагає використання загальнонаукових теоретичних **методів дослідження**. У ході написання дипломної роботи були використані методи лінгвістичного аналізу та наукового пізнання, а саме метод якісного аналізу, описовий та порівняльний методи, реалізовані через статистичний аналіз.

Наукова новизна роботи полягає у систематизації шляхів визначення способів перекладу афоризмів в українському та зарубіжному анімаційному дискурсі.

Теоретичне значення дослідження полягає у подальшому дослідженні особливостей перекладу англійською мовою філософської лексики сучасного україномовного та зарубіжного анімаційного дискурсу.

Практичне значення роботи полягає у можливості практичного використання отриманих результатів досліджень у викладанні дисциплін філологічного циклу таких, як «Стилістика англійської мови», «Порівняльна лексикологія англійської і української мов», а також у спецкурсах з теорії та практики письмового перекладу.

Апробація роботи: матеріал кваліфікованої роботи було опубліковано у вигляді тез у рамках Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених “Молодь України в контексті міжнародної комунікації”.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, основної частини, яка містить три розділи (теоретичний, аналітичний і практичний), загальних висновків, списку використаних джерел та додатку.

У вступі визначаються мета й завдання дослідження, описується актуальність, наукова новизна, теоретична значимість і практична цінність роботи, визначається предмет і об'єкт дослідження.

У **першому розділі** характеризується поняття афоризмів та приказок, досліджуються особливості англомовного анімаційного дискурсу, розглядається специфіка перекладу філософської лексики.

У **другому розділі** досліджується класифікація афоризмів, розглядаються особливості їх застосування в україномовному анімаційному дискурсі.

У **третьому розділі** представлено аналіз перекладацьких трансформацій філософської лексики при її передачі українською мовою.

У висновках підсумовуються результати, отримані в ході написання наукової роботи, і визначаються перспективи подальшого вивчення цієї проблематики. До роботи також додаються список використаних джерел та додатки. Загальний обсяг дипломної роботи – 148 сторінок. Список використаних джерел налічує 81 позицій. Список джерел ілюстративного матеріалу вміщує 1 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСОБИ ВИВЧЕННЯ АФОРИЗМІВ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ

1.1. Ступінь дослідження афоризмів у сучасній лінгвістиці

Історія афористичної думки почалася у давнину. Короткі висловлювання зустрічалися вже на давньоєгипетських папірусах та клинописних табличках Межиріччя, а в античній Греції та Римі афоризм оформлявся як літературний жанр, який зберігає свою актуальність до наших днів. Вже тоді люди прагнули коротко висловлювати свої ідеї, формулюючи самі значні з них у формі висловів. Тематика афоризмів, зазвичай спрямована на «вічні питання», часто включає думки, висловлені раніше письменниками чи мислителями старого і навіть порівняно недавнього часу.

Афористика є предметом наукового вивчення в українському й зарубіжному мовознавстві, внаслідок чого наразі можна знайти чисельну кількість наукових робіт, зокрема таких лінгвістів, як О.А. Анастасьєва [3, с. 237], В.В. Марценюк [44, с. 260], Л.П. Олексієнко [50, с. 505], Н.М. Шарманова [66, с. 132], О.В. Бабенко [4, с. 56], А.М. Приходько [56, с. 103], К. Лотоцька [41, с. 178], Б. Грасіян [18, с. 143], В. Черчилль [65, с. 125], Ф. Ніцше [48, с. 203].

Вчені розходяться в думках щодо того, коли був винайдений афоризм, але більшість сходяться на думці, що це сталося у Стародавній Греції. Науково-філософське розуміння афоризмів веде свій початок ще від античного протонаучного раціоналізму. Уперше термін «афоризм» був винесений у заголовок медичного трактату Гіппократа, який походить від грецького «*aphorismos*» (короткий вислів). Придумані приблизно між п'ятим і третім століттями до нашої ери як назва однієї з книг «*Corpus Hippocraticum*», афоризми спочатку являли собою збірку новітніх медичних знань [74].

В західноєвропейській думці нового часу вперше зстосовується Френсісом Беконем в його відомій науковій праці «*Novum Organum*» (1620) [66], а також відомим іспанським письменником Б. Грасіаном в роботі «*Oraculo Manual y Arte de Prudencia. Secada de los Aforismos Que se Discurre En las Obras de Lorenzo Gracian*» (1647) [18, с. 143].

Розвиток афористики тісно пов'язаний з розвитком філософії. Усі форми людської творчості поступово диференціювалися від первісного релігійно-магічного ставлення людини до світу, таких як мова, культура, політика, право, економіка, наука й філософія. Задатки літературних форм, у яких проявляється філософська винахідливість, можна знайти у виразах, прислів'ях та приказках, де збережено те, що можна назвати філософським фольклором.

Саме афоризми містять всю європейську доантичну філософію VII-VI століть до нашої ери. Її представниками є засновник першої філософської школи Стродавньої Греції Фалес Милетський, який перший в історії людства поставив питання «Що є усі?». Найбільш показовим прикладом залишається філософська спадщина Геракліта Ефеського, який є автором ідеї про боротьбу та єдність протилежностей, який замість чіткого викладення власної думки, свідомо пропонує набір афоризмів, що розглядалися як проста форма вираження філософської думки [56, с. 264].

В якості способу мислення, до афоризмів також зверталися багато інших представників науково-філософського знання Старого та Нового часу. Зокрема, майже повністю у формі афоризмів були написані твори таких відомих представників західноєвропейської філософської думки як М. Монтень («*Les Essais*», 1580-1588) [47, с. 85], Р. Декарт («*Cogitationes privatae*», 1650) [20, с. 114], Ф. Гегель («*Aphorismen zur Lebensweisheit*», 1851) [16, с. 41], А. Шопенгауер («*Jenseits von gut und böse*», 1886) [69, с. 108], Ф. Ніцше («*Aphorismen und Intermedien*», 1905) [48, с. 203].

Цікавим є той факт, що Ф. Гегель, видатний мислитель, ставився до народної мудрості дещо високомірно. Він писав, що «на покійному ложі здорового людського смислу природне філософствування у кращому разі дає риторику

тривіальних істин». Зовсім інші погляди Платона на це питання. У своїх творах він часто використовував прислів'я, цінуючи гостроту й дотепність багатьох із них. У його творах згадуються прислів'я, що стосуються релігії, історії, географії, домашнього й культурного життя, ігор, ремесел, філософії, театру та тварин [16, с. 41].

У глибині початкової філософської думки, як і поетичному сюжету, передує образ, метафора, у якій відділено проступає філософська ідея. Так, давня вивіска, що зображувала ваги в рівновазі, натякала на ідею скептичної ізостенії, тобто рівноваги доводів «за» і «проти» однієї й тієї ж думки. До цієї ідеї скептиків примикає ідея парі Паскаля. Вона, у свою чергу, відповідає ідеї четвертої антиномії Канта. Друга форма філософського винаходу, яку започаткував Сократ, і яка знайшла ідейне вираження у творчості Платона, – діалог. У діалозі філософська ідея подається не у формі тези, в антитетичному вигляді. І третя, остання, форма філософського винаходу – система, де проблема поставлена, внутрішні протиріччя знято, і їй знайдено чітке рішення. Творцем такого типу філософії був Аристотель, Демокрит [53].

Починаючи з Аристотеля, афористика мала на увазі цілісні твори, які мали назву «Про природу» та склалися з трьох частин («Про Всесвіт», «Про державу», «Про богослов'я») [75].

У ХХ столітті афористика залишається однією з найважливіших і найскладніших областей творчої діяльності, причому багато авторів обирали цю форму основним художнім засобом вираження думок. Серед них найбільш значущою є творчість Фрідріха Ніцше. Його основні твори «Так говорив Заратустра» і «По той бік добра і зла» вплинули як на сучасний спосіб думки, так і на розвиток літератури [48, с. 160].

Ф. Ніцше знайшов в афоризмі ідеальний засіб вираження своїх широких інтересів. З його допомогою він міг поєднати культурні та політичні коментарі, художню та музичну критику, релігійну та моральну історію, випадкові спостереження та матеріалістичну метафізику, уявні експерименти та змістовні зауваження.

Афоризми Ніцше часто відкидалися як риторичні вигадки філософа, нездатного організувати свої думки. Насправді, як стверджував Жиль Делез, вони є «формою плюралістичної думки», спосіб знайти формальне доповнення до позиції, яку Ніцше називав «перспективізмом» [48, с. 161].

Мислителі по всій Європі вдавалися до ніцшеанського афоризму, щоб відобразити у дзеркалі фрагментацію сучасності, зокрема Бернад Шоу («Maxims for Revolutionists») [70, с. 21], Карл Краус («The Torch») [40, с. 126], Франц Кафка («Zürau Aphorisms») [36, с. 138], Фернанду Пессоа («The Book of Disquiet») [52, с. 78], Еміль Чоран («On the Heights of Despair») [29, с. 62], Вальтер Беньямін («One-Way Street») [5, с. 212], Сімона Вейль («Gravity and Grace») [12, с. 193], і Теодор Адорно («Minima Moralia») [1, с. 284].

Афористика здобула великий ступінь розвитку під впливом австрійського письменника, публіциста та філолога К. Крауса. Його книги про афоризми дуже цінні за змістом і добре відомі за межами його країни [40, с. 79].

Новий напрямок афористики представляє Поль Валері, який виступив не лише як творець афоризмів, а й як теоретик цього жанру. Активно розвиваються традиції парадоксального, іронічного афоризму. Ігрове бачення світу знаходить вираження у творчості провідних афористів століття, таких як Марк Твен, Оскар Уайльд, О. Генрі, К. Честертон та Карел Чапек. Широкою популярністю користуються афоризми Анатолія Франса, Томаса Манна, Германа Гессе, Бертольда Брехта та Альбера Камю. Перелічені автори зробили внесок у розвиток афористики як однієї з форм творчої діяльності [25, с. 146].

Із розвитком писемності та книгодрукування афоризми оформлюються в тематичні та авторські збірники. Їх випуск стає традиційним, починаючи з виходу збірника «Адажії» Еразма Роттердамського. Майстрами афористики були пророки Старого завіту, антики, учені та поети середньовічного Сходу, полководці, видатні діячі Європи епохи Просвітництва, мислителі та романісти ХХ ст. На думку деяких дослідників, сучасний афоризм зазнав впливу з боку наукових досягнень у сфері кібернетики та математичної лінгвістики [25, с. 147].

Здатність афоризму в яскравій формі лаконічно виражати глибокі до ступеня

узагальнення думки у свій час породила навіть окремий літературний жанр – афористичну літературу. Оскільки твори цього жанру були чимось проміжним між філософськими та художніми творами, цьому жанру віддавали належне як філософи, такі як Б. Паскаль, М. Монтень, так і літератори-моралісти, як Ф. Ларошфуко, Ж. Лабрюйєр [25, с. 148].

Одним із найзнаменитіших письменників-афористів є Вінстон Черчилль. Він увійшов до історії сучасної культури як визнаний майстер афоризму. Варто відзначити ім'я видатного чеського письменника Карела Чапека, сучасного польського філософа й письменника Тадеуша Котарбинського. В афористичному стилі також витримані «Логіко-філософський трактат» і «Філософські дослідження» австрійського філософа-позитивіста Людвіга Вітгенштейна [65, с. 147].

В афоризмах найяскравіше відбиваються особливості мислення людей різних країн у різні епохи, релігійні та політичні погляди. Однак є і загальні, вічні теми, такі як сенс життя, світоустрій, суспільство та держава. Значну роль у формуванні афористичної форми зіграли східні мислителі. В якості прикладу можна навести трактат «Дао Де Цзін» (автором якого вважається Лао-Цзи) та твори Конфуція, в яких нероздільно злиті стиль мислення та літературна форма. Кожен вислів у цих творах пронизано гармонією світовідчуття та прагненням до вищої мудрості [25, с. 124].

Зміст афоризмів у Західній Європі значно змінюється у період Відродження. На зміну релігійним та богословським текстам приходять світська література, в якій афористичний жанр займає гідне місце. У Новий час афористична літературна форма розвивається у двох напрямках, як самостійний жанр і у вигляді крилатих фраз, включених у контекст різних творів (наукових робіт, поезії, прози, публіцистики).

У ХХ столітті афоризм зазнав лише незначних формальних змін. Його нове естетичне та етичне значення пояснюється, перш за все, модифікацією образу та способу мислення. Таким чином, виник літературно-художній погляд на афоризм, який не розглядався окремо від філософсько-літературного майже до

середини XX ст., поки відомий іспанський письменник та літературознавець Рамон Гомес де ла Серна не запропонував власну естетичну концепцію історії та розвитку літературної афористики. Письменник розглядав афоризм як жанрову форму художньої словесної творчості та результат мисленневої діяльності [17, с. 268].

Публіцистичний напрямок в афористиці вперше був представлений в іспанській літературі XVI ст. А. Пересом, який назвав афоризми «зауваженнями на тему політичної моралі». В якості різновиду філософсько-літературного напрямку в афористиці можна виділити літературно-публіцистичне поняття афоризму, початок якого можна знайти в роботах відомого римського історика та державного діяча Корнелія Тацита («De vita Julii Agricolaе»), які містять афоризми суспільно-політичного та соціально-етичного змісту [51, с. 562].

Афористика як феномен духовної культури нації формує концептосферу національної мови і репрезентує систему цінностей та ідеалів соціуму, виступає засобом конденсації образно-логічної думки. Специфічні риси епохальності притаманні й творчості Б.Д. Грінченка. Однією з них можна назвати високий ступінь афористичності мови митця. Афоризми Б.Д. Грінченка крізь призму спеціального лінгвокультурологічного дослідження не були вивчені, хоч увійшли як ілюстративний матеріал до окремих афористичних зібрань [19, с. 26].

В цілому можна відзначити, що кількість дослідницьких робіт про афоризми неухильно зростає, і цей факт дає підстави говорити про безперечне збільшення інтересу до цього прогресивного жанру. Афоризм був першою, а тому чи не основною стадією розвитку філософської думки, у якій закладені основи мудрості. Тому багато письменників пізніше розвивали цей жанр у своїй творчості або й взагалі працювали виключно у жанрі афоризму.

Отже, ретельно дослідивши ступінь вивчення феномену афоризмів у лігвістиці, ми дійшли до висновків, що афоризми з'явилися ще у Стародавній Греції, а вперше термін «афоризм» був винесений у заголовок медичного

трактату Гіппократа. Історія розвитку афоризму у світовій літературі як жанру говорить про давнє походження афоризмів.

В процесі дослідження ми також дізналися, що розвиток афористики тісно пов'язаний із розвитком філософії. Таким чином, У ХХ столітті афористика залишається однією з найважливіших і найскладніших областей творчої діяльності, причому багато авторів обирали цю форму основним художнім засобом вираження думок.

Досліджуючи проблему афоризмів, ми з'ясували, що їх тематика зазвичай спрямована на «вічні питання», часто включає думки, висловлені раніше письменниками чи мислителями старого і навіть порівняно недавнього часу. В афоризмах найяскравіше відбиваються особливості мислення людей різних країн у різні епохи, релігійних та політичних поглядів, а також сенсу життя.

Ми дійшли до висновку, що в якості способу мислення, до афоризмів зверталися багато представників науково-філософського знання. Так, роботи таких науковців, як Ф. Ніцше, В. Черчилль, А. Перес та багато інших вплинули як на сучасний спосіб думки, так і на розвиток світової літератури.

1.2. Поняття, класифікації та функції афоризмів

У сучасній лінгвістиці афоризм є досить цікавим та складним явищем. Природа походження даного феномену, а також наявність особливого значення та повідомлення, що несе кожен із них спонукає все більше науковців до його дослідження. Водночас сьогодні не існує загальноприйнятого в лінгвістиці розуміння того, що слід називати афоризмом.

Над поняттям «афоризм» завжди замислювалися багато філософів, лінгвістів, письменників, лексикографів та науковців різних спеціальностей. Багато хто з них намагався уявити суть цього поняття у своєму розумінні. Вивченню афоризмів присвячено безліч лінгвістичних досліджень, у яких викладено поняття, сутність, визначення і значення афоризму. Вчені досі проводять активні уточнення поняття афоризму.

За словами В.М. Русанівського, на сучасному етапі афоризм визначається неоднозначно і розуміється по-різному. Розбіжності у визначенні поняття «афоризм» стосуються певних складових, зокрема наявності чи відсутності автора афоризму та акценту на його змістовній стороні, оскільки афоризмом є глибока повчальна думка в стислій образній формі [59, с. 154].

Загалом аналіз словникових дефініцій афоризму визначає афоризм (грец. *aphorismos*) як вислів, що виражає в лаконічній формі узагальнену, закінчену думку та її яскравість.

Саме поняття слова «афоризм» у різних країнах представлено різнозначно. Наприклад, у німецьких енциклопедіях «*Meyers Enzyklopadisches Lexikon*» (1971-1981) [63] і «*Brockhaus Enzyklopadie*» (1966-1973) [76]. афоризм визначається як нове, оригінальне судження, що надає «приголомшуючу» дію. Прислів'я та приказки до цього поняття не входять.

У французькій енциклопедії «*Grand Larousse encyclopedique*» (1966-1969) [77] афоризм визначається як повчальне, коротко виражене судження, повнішими синонімами якого є висловлювання, прислів'я та приказки.

Згідно з англійською енциклопедією *Encyclopedia Britannica* (1965) [78], афоризм є просто коротко вираженим принципом або істиною, що легко запам'ятовується. Про приналежність до афоризму прислів'їв і приказок також не згадується.

За словами Г.С. Сковороди, афоризм є своєрідним «каталізатором самостійного мислення». Афоризм завжди містить більше, ніж сказано безпосередньо, а його істинний сенс розкривається внаслідок роздумів [61, с. 118]. Багато вчених вважають афоризм лаконічно висловленою, завершеною думкою, що має автора і містить у собі філософський підтекст, який неодноразово відтворюється іншими людьми. Але незважаючи на численні дослідження, прийти до спільного знаменника стосовно поняття афоризму досі не вдається.

Так, М.Д. Дяченко відносить афоризми до фразеології [28, с. 104], в той час як Б.І. Степанишин пропонує називати прислів'я народними афоризмами і

стверджує, що немає точного термінологічного значення слова «афоризм» [63, с. 175].

Л.Г. Дротянко називає загальноприйнятими характеристики афоризму, серед яких виділяє лаконічність, спільність, незалежність від контексту та гостроту форми. Тут афоризм розглядається як короткий виразний вислів, що містить узагальнюючий висновок, заснований на досвіді і міркуваннях. Він відрізняється влучною виразністю та узагальненістю [25, с. 53].

Інші дослідники, зокрема В.С. Калашник, вважає афоризмами усі види коротких узагальнених висловлювань, у тому числі прислів'я та приказки [32, с. 609], в той час, як Н.М. Шарманова відносить до афоризмів лише авторські вислови [66, с. 132].

Згідно Ж.В. Колоїз, афоризмами є короткі, глибокі за змістом і закінчені в сенсовому відношенні судження, що належать певному автору і укладені в образну форму, що легко запам'ятовується [37, с. 106].

Деякі автори, зокрема Л.П. Олексієнко та Т.В. Радзієвська [57, с. 15] вважають найважливішою особливістю афоризму парадоксальність судження, що міститься в ньому. За словами Л.П. Олексієнко афоризмом є узагальнена, глибока думка автора, виражена в лаконічній, вигостреній формі, що відрізняється влучною виразністю і явною несподіванкою судження [50, с. 304].

Таким чином, існує безліч визначень поняття афоризму, причому їхня кількість продовжує неухильно зростати. Пов'язано це із тим, що запропоновані варіанти видаються іншим авторам помилковими чи неточними, адже афоризм є дуже багатогранним явищем.

Н.М. Шарманова зазначає, що найбільш суперечливими є спроби виділити основні ознаки афоризму як об'єкта лінгвістики. Так, при визначенні афоризму в мовознавчих дослідженнях широко використовуються поняття «короткий (або лаконічний)», «оригінальний», «глибокий», «відточений», «виразний», «дотепний», «парадоксальний», «авторський», «що запам'ятовується», «неповторний» [67, с. 127].

Афоризми містять результат спостережень автора, його накопичених знань і досвіду. Будучи осередком загальних філософських ідей, афоризм бачиться багатьом авторам як форма пізнання дійсності та джерела істини, внаслідок чого виділяється така ознака афоризмів, як претензія на істинність [68].

Відомий лінгвіст І.Б. Штерн зазначає, що афоризми завжди є самодостатніми висловлюваннями, що характеризуються наявністю такої ознаки, як смислова завершеність. Афоризм може вважатися самостійним і закінченим, якщо не вимагає знання контексту або спеціальних знань, пов'язаних з творчістю автора та його поглядами. Найчастіше джерелами виникнення афоризмів стають повноцінні твори, однак завдяки смисловій закінченості, вони можуть бути вичленовані із загального контексту і потім використані як самостійні висловлювання [71, с. 251].

В.С. Калашник говорить ще про одну змістовну ознаку афоризмів – парадоксальність. Варто зазначити, що серед змістовних ознак афоризмів парадоксальність є ще й факультативною ознакою, оскільки зустрічається далеко не у всіх афоризмах. Однак афоризми, що мають дану ознаку, мають особливу цінність, адже вони здатні звернути увагу читача на щось непомічене, суперечливе, містять у собі влучні дотепні спостереження про реальність та несподівану інтерпретацію того чи іншого явища. Під парадоксом розуміється поняття, що розходиться із загальноприйнятим судженням чи думкою. Таким чином, парадоксальні афоризми висловлюють несподівану думку, яка викриває звичайні речі та явища у незвичайну форму або представляє їх у новому вигляді [35, с. 33].

Інша важлива змістовна ознака афоризмів – наявність у них слів-концептів. Це такі слова, які позначають важливі, актуальні поняття для всіх людей загалом або того чи іншого народу зокрема [34, с. 32].

Згідно Т.І. Манякіної, наступною семантичною ознакою афоризму є узагальненість. Вона обумовлена тим, що «предметом афористичного жанру є загальне, абстрактне як джерело пояснення одиничного та конкретного». Інакше кажучи, афоризм визначає не конкретні предмети дійсності, а висловлює

загальне поняття цих предметів. Деякі автори також говорять про наявності в афоризмів свого роду маркерів загальності, якими можуть виступати такі слова, як «кожен», «будь-який», «все», «завжди» [43, с. 135].

В афоризмах В. Черчилля простежуються суттєві відмінності у тематичному аспекті. Таким чином, В. Черчилль пропонує класифікацію афоризмів за наступними типами:

Політичні – це певні вирази, які застосовуються в сфері політики та торкаються принципів державного устрою, влади тощо. Наприклад:

Democracy is the worst form of government except all those other forms that have been tried. Демократія – найгірша форма правління, якщо не рахувати всі інші [65, с. 142].

Історичні – це висловлювання, які знаходили місце в певних історичних подіях. Наприклад:

Votes are weighed, not counted – голоси зважують, а не рахують [65, с. 142].

Філософські – це такі вирази, які спонукають до роздумів, зокрема до питання знання та людського буття. Наприклад:

The greatest lesson in life is to know that even fools are right sometimes. Найбільший урок життя – знання, що навіть дурні іноді мають рацію [65, с. 142].

Юмористичні – такі афоризми мають розважальний характер та спрямовані на вираження певної ситуації за допомогою жартів. Наприклад:

«No comment» is a splendid expression. I am using it again and again. «Без коментарів» – чудовий вираз. І я використовую його все частіше та частіше [65, с. 143].

Життєво-побутові – дані вирази стосуються повсякденного життя, часто демонструють відношення до звичного. Наприклад:

A pessimist sees the difficulty in every opportunity; an optimist sees the opportunity in every difficulty – песиміст бачить складність у кожній можливості; оптиміст бачить можливість у кожній складності [65, с. 143].

Моральні – це певні висловлювання, які покликані замислитися над поняттями совісті, чесності та правильного вибору. Наприклад:

If you have ten thousand regulations you destroy all respect for the law – якщо ви створите десять тисяч правил, то знищите будь-яку повагу до закону [65, с. 143].

Відповідно до класифікації Г.О. Денискіної, всі афоризми розмежовуються з погляду невизначеності і визначальності їхнього авторства на два великі класи – афоризми фольклорні (прислів'я та приказки) та літературні.

Фольклорні афоризми відрізняються принциповою неможливістю визначення їхнього автора як конкретного індивіда. Наприклад:

Don't dig someone else's hole, because you will fall in yourself – не копай іншому ями, бо сам упадеш [23, с. 47].

Літературним афоризмам властива наявність реального або потенційного автора. Вони, у свою чергу, розмежовуються на три типи.

Гноми – афористичні висловлювання, які обов'язково співвідносяться з ім'ям свого автора і займають проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським афоризмом. Наприклад:

It is impossible to embrace the immeasurable – не можна обійняти неосяжне [23, с. 48].

Апофегми – афористичні вислови, які належать чи приписуються певному автору, зазвичай, у складі відомих історичних осіб виходячи з наявності текстологічних джерел. Наприклад:

Who wants to move the world, must move himself – Хто хоче зрушити світ, нехай зрушить себе [23, с. 48].

Хрії – афористичні вирази певної особи в певних обставинах, зазвичай у вигляді дотепного або повчального вислову якоїсь великої людини в контексті біографічного або анекдотичного повідомлення про ті чи інші події, які змусили його висловитися. Наприклад:

If a fool starts to solve a problem, then there are two problems – якщо дурний починає вирішувати проблему, то проблем стає дві [23, с. 48].

Ще одна класифікація афоризмів належить В.В. Марценюку, який виділяє наступні типи афористичних висловлювань, виходячи зі специфічної для кожного з них семантики та поетико-мовної форми його вираження.

Сентенції – висловлювання декларативного характеру, які за своєю логіко-смісловою структурою відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності. Наприклад:

A statue is appreciated by its appearance, and a person by his actions – Статую прикрашає вигляд, а людину – її дії [45, с. 90].

Максими – висловлювання переважно директивного характеру, узагальнення дійсності у яких має «емпіричне» значення, зазвичай як настанови. Наприклад:

What should not be done, do not do it even in your thoughts – чого не слід робити, того не роби навіть у думках [45, с. 90].

Вивчення прислів'їв та приказок як об'єкта лінгвістичного дослідження також не втрачає своєї актуальності. З прислів'їв та приказок у більшості випадків складається мовне уявлення про світ. Збираючи в собі досвід народу, прислів'я спрямовані своїм змістом на людину, а саме на риси її характеру, дії, відносини в родині та суспільстві.

Прислів'я та приказки – це скарб народу. Кожен народ має свої власні прислів'я та приказки, за кожними з яких стоїть багатовікова історія, причому когнітивні структури прислів'їв різних мов мають як схожості, так і відмінності.

На сьогодні не існує однозначного визначення термінів «прислів'я» і «приказка». Питання щодо їхнього статусу досі залишається предметом дискусій та важливим з точки зору культурологічного вивчення мови. Спроби розмежування їх на основі суттєвих ознак та порівняння різних підходів вчених до цього питання є важливими. Різні підходи вказують на складність визначення статусу та розмежування між прислів'ями та приказками.

Н.В. Деркач розрізняв поняття прислів'я та приказки. Прислів'я дослідник трактував як природний висновок, взятий із життя, приказку ж, навпаки, розумів як загальноповживаний вираз мови, що не містить в собі повного змісту, виражає лише натяк, порівняння або аналогію [24, с. 16].

М.В. Сиротків визначав прислів'я як навчальне слово, тобто текст настановчого характеру, а приказку як обхідний вираз [60, с. 40].

О.Л. Овсянко зазначає, що прислів'я стало одним із найстаріших видів узагальнення і складалося само собою як моральний висновок, який спливав у конкретному випадку як певна загальна думка або велике послання [49, с. 61].

О.Ю. Дубенко, розглядаючи прислів'я у контексті культурних традицій, вважає, що вони є потужним джерелом інтерпретації, оскільки вони представляють собою традиційну мову, що передається від покоління до покоління століттями, і сформовані повсякденною культурою народу [26, с. 258].

А.А. Іоніна відносить до приказок структури, які мають лише буквальний зміст, не несуть загальної характеристики вислову, формально не організовані як речення, що піддаються ідентифікації за допомогою синонімів [31, с. 80].

Отже, прислів'ями слід вважати стійкі вислови фольклорного походження, які стабільно відтворюються в мовленні та мають образну структуру значення.

Приказками, в свою чергу, слід вважати стійкі вислови, які не є еквівалентними судженню. Їхнє функціонування в багатому вимірі зумовлене здатністю прикрашати мову, а також мовними уподобаннями та звичками носіїв мови.

Як і афоризми, прислів'я та приказки мають певні види. Так, О.В. Корень пропонує наступну класифікацію.

Прислів'я та приказки пов'язані з повсякденним життям, норомом та звичаями людей. Наприклад:

Don't judge a book by its cover. – Не суди книжку по обкладинці [38, с. 8].

If you scratch my back i'll scratch yours. – Як ти до мене, так і я до тебе [78, с. 8].

Strike while the iron is hot. – Всьому свій час [38, с. 8].

The grass is always greener on the other side of the hill. – Всюди добре, де нас нема [38, с. 8].

Прислів'я та приказки пов'язані з типовою природою та явищами. Наприклад:

It's the tip of the iceberg. – Це лише вершина айсберга [38, с. 9].

Still waters run deep. – У тихому болоті чорти водяться [38, с. 9].

Прислів'я та приказки пов'язані зі світом тварин. Наприклад:

A cat with nine lives. – Кішка з дев'ятьма життями [38, с. 10].

Don't make a mountain out of an anthill. – Не роби з мухи слона [38, с. 10].

Будучи висловлюваннями, сповненими життєвою мудрістю та глибоким сенсом, афоризми, прислів'я та приказки також мають певні функції. Так, Т.О. Буйницька виділяє чотири основних функцій афористичних висловлювань, до яких відносить комунікативну, когнітивну, номінативну та кумулятивну функції, які виконуються всіма афоризмами без зовнішнього обмеження при використанні їх у процесі мовної діяльності.

Комунікативна функція властива всім прислів'ям як одиницям, які існують і реалізуються лише за умов мовної комунікації та використовуються для побудови та передачі вербальних повідомлень. У цьому сенсі афоризми відрізняються своєрідністю своєї ролі від неафористичних стійких фраз, а також від лексичних чи фразеологічних одиниць, що проявляється у специфіці реалізації прислів'їв у структурі комунікації.

Когнітивна функція проявляється в тому, що прислів'я та приказки повноцінно беруть участь в розумових процесах як компоненти мовної діяльності. Афоризми не лише служать вербальним засобом формулювання та вираження думки, але також відіграють особливу роль у когнітивній діяльності, оскільки вони є засобом та способом «універсального узагальнення дійсності» [10, с. 31].

Номінативна функція проявляється в тому, що прислів'я та приказки прямо і безпосередньо співвідносяться з невербальною дійсністю (навколишньою чи ментальною), тому є засобами номінації відповідних фрагментів реального чи вигаданого світу. Слід зазначити, що номінативність, яка властива насамперед лексичним і фразеологічним одиницям, є специфічною за своїм проявом і відіграє іншу роль в афоризмах. Означуванням афоризму, згідно з широко відомим визначенням, «слід вважати типову ситуацію, тобто сукупність обставин, ознак, оцінок, положень».

Кумулятивна функція притаманна прислів'ям та приказкам у тій самій мірі, що і словам, як стройовим одиницям мови, які використовуються не тільки для передачі інформації, але і як засіб її зберігання. Афоризми є унікальним засобом зберігання отриманих на основі колективного досвіду знань про універсальні закономірності дійсності як необхідної частини свідомості людини, сукупність яких є органічним компонентом національно-мовної картини світу [10, с. 31].

Варто зазначити, що афоризми багатогранні. Таким чином, В.С. Калашник виділяє іншу низку функцій афористичних висловлювань, до яких можна віднести емотивну, пізнавальну та поетичну.

Емотивна (емоційна) функція властива мовним афоризмам залежно від відповідної інтенції адресанта мови, емоційної тональності контексту чи цілого повідомлення.

Пізнавальна функція властива всім прислів'ям і афоризмам, проте реалізується в мові тільки в тих випадках, коли мовні афоризми використовуються безпосередньо як повчання, поради, засоби трансляції знань та колективного досвіду.

Поетична (естетична) функція реалізується, перш за все у тих афористичних одиницях, які є результатом як розумової, так і художньої діяльності. Вона також реалізується при вживанні афоризмів з метою прикрашання мови та надання їй більшої виразності [33, с. 91].

Отже, дослідивши характеристику афоризмів, прислів'їв та приказок ми дійшли до висновку, що незважаючи на широке застосування та велику кількість дослідницьких робіт, даний феномен не вивчений належним чином та теоретичні уявлення про нього залишаються нечіткими. Спираючись на думки багатьох лінгвістів, ми дійшли до висновку, що афоризмом є вислів, що виражає в лаконічній формі узагальнену, закінчену думку та її яскравість. Він містить у собі філософський підтекст, який неодноразово відтворюється іншими людьми.

В процесі дослідження ми також розглянути класифікації афоризмів, запропоновані сучасними лінгвістами і дізналися, що афористичні

висловлювання можуть розділятися на фольклорні та літературні, які в свою чергу поділяються на гноми, апофегми, хрії, сентенції та максими. Також афоризми можуть класифікуватися як філософські, політичні, юмористичні, історичні, моральні та життєво-побутові.

В ході дослідження ми проаналізували функції афоризмів і дійшли до висновку, що афористичні висловлювання виконують комунікативну, когнітивну, номінативну, кумулятивну, емотивну, пізнавальну та поетичну функції.

1.3. Характеристика анімаційного дискурсу

Мультиплікація є одним з найпопулярніших видів сучасного мистецтва. Внаслідок затребуваності та підвищеного інтересу до даного різновиду, з кожним роком створюється все більше анімаційних фільмів. З плином часу жанр анімації зазнав суттєвих змін. Якщо раніше мультиплікація була орієнтована більше на дитячу аудиторію, спрямовану на розваги та пояснення життєвих принципів у простій формі, то наразі багато анімаційних фільмів мають глибокий сенс, що також викликає значний інтерес і серед дорослих. Отже, є доцільним розглянути жанр мультиплікації, а також характеристику анімаційного дискурсу.

Наразі аналіз анімації як виду мистецтва показує, що існує велика різноманітність думок серед експертів та авторів з питань, що стосуються дефініції поняття та особливо методів класифікації анімаційних творів.

М.М. Юрковська досліджує анімацію як культурний феномен, що характеризує своєрідний процес взаємодій, взаємопроникнень, сполучень суспільних та духовних цінностей. Складність визначення анімаційних творів, на думку автора, у тому, що анімація носить синтетичний характер. Вона поєднує в собі елементи образотворчого мистецтва, літератури, театру, музики та драми. Різноманітність засобів вираження, їх несподівані та незвичайні комбінації породжують різні синтетичні форми анімації. М.М. Юрковська зазначає, що як частина єдиного соціокультурного простору анімація знаходить себе у загальній зміні соціальної культури [72, с. 12].

Проблема точного визначення терміну виникає і в самій теорії анімаційного мистецтва, в основному, через різноманіття підходів. Погляди практиків і теоретиків анімації найчастіше відрізняються, будучи протилежними один одному, що розглядають анімацію з погляду технічного процесу, біологічного процесу сприйняття чи досвіду аніматора. Як видається, найбільш повне і переконливе наукове визначення, що висвітлює, у тому числі, і творчий момент, дає американський кінознавець Айзек Керлоу, що розглядає анімацію як вид синтетичного тимчасового мистецтва, в якому з ряду статичних зображень засобами мультиплікації створюється образ, що рухається під час підйому. Перегляд може набувати вже інших особливостей і смислів, таких, як «душа», «інтелект» та «почуття» [2, с. 341].

Для більшого розуміння поняття необхідно звернутися до висловлювань анімаційних авторів. Уолт Дісней, наприклад, говорив, що анімація здатна наочно показати все, що народжує людський розум [15, с. 129].

Представник напрямку анімації Бред Берд, назвав головною особливістю анімаційного процесу створення «ілюзії реального життя, без якої нічого не вийде» [6, с. 94].

Аніматори Загребської школи зазначали, що анімація «здатна наділяти малюнок життям, а її персонажів – характерами» [80, с. 154].

Канадський аніматор Норман МакЛарен заявляв що «анімація – це рух, що малює, а не малюнки, що рухаються» [42, с. 69].

Всі згадані висловлювання висвітлюють проблему визначення поняття з боку автора, творця, підкреслюючи його чільну роль у процесі створення твору, проте найбільш лаконічно виразився Душан Вукотич, провідний режисер анімаційних фільмів Хорватії, зазначаючи, що анімація – це мистецтво, межі якого збігаються з межами фантазії, а отже, воно не знає меж [27, с. 73].

Наступна проблема, що актуально постає перед дослідниками – адекватна класифікація анімаційних творів. Відсутність єдиної системи виявилось наслідком розвитку мови анімації – найбільш складного та багаторівневого з усіх існуючих видів мистецтв, яким він став завдяки своїй синтетичності та здатності

поєднувати у собі інші види мистецтва. Література, театр, живопис, музика, скульптура і, звичайно, кінематограф, багатьом збагатили мову анімації.

М.М. Юрковська вважає, що найбільш поширеною є поділ анімації на «класичну» та «некласичну». Під класичною анімацією зазвичай розуміють мальовану на целулоїдній плівці, покадрову анімацію. У цьому типі анімації працював Уолт Дісней та досі працює багато європейських і азійських авторів та студій. Під «некласичною» у такому разі розуміють решту інших типів анімації.

Інший спосіб диференціації ґрунтується на принципі реальності, в якій створено анімаційний фільм: комп'ютерна цифрова реальність, або звичайна фізична. У такому разі анімація може ділитися на комп'ютерну та звичайну (не комп'ютерну). До комп'ютерної анімації можна віднести анімацію, виконану з використання різних комп'ютерних технологій.

Наступна типологія є дуже популярною, схожою з попередньою класифікацією і передбачає поділ анімації на двовимірну (плоску) і тривимірну (об'ємну). Вона породжує неточності у зв'язку з труднощами визначення технік створення багатьох анімаційних творів, проте частота вживання даної класифікації не викликає сумнівів.

З кінематографічного досвіду в анімацію перейшов принцип класифікації з урахуванням способу побудови сюжету. У такому разі анімацію можна розділяти на традиційний та експериментальний типи [73, с. 551].

За словами А.П. Мельника, схожою є класифікація за способом застосування анімаційних творів. При цьому анімація поділяється на експериментальну та індустріальну. Остання в такому разі складається з комерційної та прикладної. Експериментальну анімацію в такій класифікації ще можуть називати авторською, маючи на увазі, що автори, які працювали в цій системі, завдяки силі своєї особистості, накладали певний відбиток на свої фільми.

А.П. Мельник також відзначає, що порівняно часто зустрічається класифікація за призначенням, така як розважальна та освітня.

Окрім того, анімаційні твори можуть підрозділятися згідно з цільовою аудиторією, в тому числі для дорослих, для дітей, для підлітків та сімейні.

Дитячі фільми призначені для перегляду дитиною, але також можуть бути спрямовані на більш широку аудиторію.

Сімейні фільми відносяться до жанру фільмів, які розраховані на різні вікові групи і тим самим переглядаються всією сім'єю [46, с. 185].

Відомий англійський письменник Клайв Стейплз відзначав, що дитячі та сімейні фільми мають дуже схоже значення, проте термін «дитячий фільм» здебільшого використовують в Європі, а термін «сімейний фільм» є дуже популярним серед американців [62, с. 416].

Візуалізуючи явища інформаційного суспільства, анімаційні дискурси перебувають у динамічному діалозі з іншими дискурсами єдиного соціокультурного простору через синтетичну природу аніматорафа.

За словами Д.В. Стеценка, найбільш важливу роль у системі виразних засобів анімаційного дискурсу виконує антитеза, що протиставляє образи з погляду ціннісного наповнення, що включає оцінну складову, що представляє таким чином дихотомію буття, у своїй основі схожу з дихотомією інших типів дискурсу та основу світу анімаційного дискурсу. Поняття добра і зла у тому діалектичній взаємозв'язку відбивають зміст раціонально осмисленого соціально-філософського, етичного досвіду людства, ліній прогресу і регресу [64, с. 67].

Також важливим при дослідженні анімаційного дискурсу є поняття кристалізації сенсу. А. Ремал зазначає, що вона виступає одночасно як універсальна техніка розуміння. Саме кристалізація процесуально формує в анімаційному дискурсі базові смисли [58, с. 32].

Дискурсивний підхід до вивчення мови мультиплікаційного твору виявляє його лінгвокультурологічну специфіку та наявність певних культурних реалій, закодованих на різних рівнях його репрезентації. Мультиплікація є особливим комунікативно-соціальним феноменом, який здатний не лише передати важливу інформацію про систему ціннісних орієнтацій, а й спроектувати у свідомості глядача особливі лінгвокультурні уявлення про світ. Будучи носіями сучасної

культури, мультиплікаційні твори відображають цінності тієї спільноти і на той час, коли вони створюються.

Як справедливо зазначає О.С. Борецька, культуру, цінності та зразки поведінки у людини від народження починають закладати більшою чи меншою мірою практично всі фактори, з якими вона стикається. Мультфільм – один із найперших друзів людини з галузі мистецтва. Виховний культуруотворюючий потенціал утримання мультфільмів можна умовно розділити на такі групи: елементарні знання та уявлення про світ, нові слова та предмети, явища; моделі поведінки та взаємовідносин між людьми, людські цінності, естетичний компонент. Мультфільми передають у доступній формі загальнолюдський досвід, культуру, традиції та історію народу. Анімаційний текст мультиплікаційного твору сприймається як дискурсивна практика, що у динамічно діалогічних відносинах спостерігається в інших практиках, що утворюють загальний континуум [8, с. 88].

О.С. Борецька також підкреслює, що внаслідок досить високої сприйнятливості до аудіовізуальних медіатекстів, легко засвоюється пропонований з екрану не лише соціальний, а й культурний дискурс. Мультиплікаційний серіал може містити в собі зображення різних міст, країн і континентів, і тим самим давати уявлення про географію світу. Знайомство з культурою та традиціями тієї чи іншої країни може відбуватися за рахунок появи на екрані різних культурних феноменів: обрядів та церемоній, національних костюмів, музичних інструментів, кухонь народів світу, манер, етикету та моди. Подібні зображення культурних реалій можуть бути фоном для основної дії мультфільму, бути задіяні героями серіалу або бути ключовою ланкою в сюжеті серії.

Рівень аудіосупроводу мультиплікаційного твору є не менш актуальним компонентом, в якому можуть відбиватися елементи культури. Національні мелодії та пісні народів світу, звуки музичних інструментів та звучання іноземної мови є аудіальними компонентами, які, поряд з відеорядом, несуть у собі додаткову інформацію про національну культуру [78, с. 88].

За словами О.В. Полякової, сукупність функцій анімаційного дискурсу надає бажаний вплив на цільову аудиторію. Функціональні особливості анімаційного дискурсу змінювалися та розвивалися у міру розвитку та становлення мультиплікації як особливого виду кінематографічного мистецтва. Зародившись як ярмарковий атракціон, покликаний дивувати публіку оптичними фокусами, мультиплікація набула характеру театрального дійства завдяки включенню в малюнок елементів драматургії, що рухається. На зміну подиву прийшла функція розваги, яка виявилася найбільш стійкою. Перебільшення ролі цієї функції породило помилкову думку про соціокультурну обмеженість мультиплікаційного твору. [20, с. 153].

О.В. Полякова стверджує, що анімаційний дискурс можна охарактеризувати з погляду функцій, які він виконує, будучи семіотичною системою. Ці функції включають передачу актуальної інформації, передачу минулого досвіду, участь у продукуванні нового знання. Таким чином, дослідниця виділяє апелятивну, регулятивну, емотивну, естетичну і метамовну та фатичну функції [55, с. 208].

Апелятивна функція, що полягає в орієнтації на певного адресата, є найбільш важливою при створенні мультиплікаційного твору. Дана функція мультиплікаційного дискурсу проявляється у тому, що різні мультфільми можуть бути орієнтовані на певні групи адресатів – як дитячої, так і дорослої аудиторії, яка характеризуватиметься своїми віковими особливостями сприйняття й інтерпретації сенсу, закладеного в мультиплікаційний твір.

Згідно О.В. Полякової, у мові, як і в дискурсі, апелятивну функцію часто виявляється важко відокремити від фатичної. У рамках анімаційного дискурсу фатична функція проявляється у вигляді свого емоційного різновиду. Націлена на звернення до потенційної аудиторії та встановлення контакту з адресатом, дана функція може бути реалізована у вигляді прямого звернення до глядача, залучення його до сюжету мультиплікаційного твору шляхом заклику про допомогу чи риторичного питання [55, с. 208].

З тієї ж причини поетична функція, пов'язана з мовними засобами, також має бути врахована під час створення мультфільмів. Адже для того, щоб людина

успішно зрозуміла зміст, закладений автором, або засвоїла корисну інформацію після перегляду, необхідно враховувати її життєвий, культурний та історичний досвід.

Поетична функція у багатьох випадках постає як розважальна. Характеризуючи саме повідомлення, тобто текст мультиплікаційного твору, поетична функція визначає вибір мовних засобів, які мають бути зрозумілі. За рахунок використання в тексті цитат із пісень та віршів, згадки назв країн, імен відомих особистостей та творів мистецтва, а також присутності алюзивних реалій, перегляд мультиплікаційного твору стає захоплюючим та цікавим не лише для дитячої, але і для дорослої аудиторії [55, с. 209].

Особливо значущою О.В. Полякова називає естетичну функцію, що пов'язана з увагою до «повідомлення заради повідомлення», тобто скоріше до форми висловлювання змісту, а не до самого змісту. Естетичний момент проявляється у емоційно-чуттєвій оцінці повідомлення з погляду його художності, адже комплексні естетичні переживання людина отримує при сприйнятті складних знакових творів, до яких можна віднести і мультиплікаційний твір.

Емотивна функція виражає стан адресанта, вона безпосередньо пов'язана з намірами автора викликати певний емоційний стан у реципієнта. Щодо анімаційного дискурсу, дана функція є однією з основних, оскільки автори при створенні мультиплікаційних творів вдаються до різних технік та прийомів саме з метою створення певного емоційного середовища.

Комунікативна функція дискурсу може бути реалізована у вигляді інформування референта. Крім того, дана функція проявляється в пізнавальному та креативному різновидах.

Нарешті, анімаційний дискурс виконує і метамовну функцію. Вона передбачає перевірку каналу зв'язку, і навіть ступінь зрозумілості мови, тобто, своєрідну мовну рефлексію. Функція метамови в мультиплікації реалізується за рахунок залучення додаткових джерел інформації, до яких може звернутися глядач із метою уточнення тих моментів, які йому незрозумілі під час перегляду мультиплікаційного твору [55, с. 209].

На етапі розвитку мультиплікації виступала необхідність філософського осмислення громадських і науково-технічних перетворень, що підводить даний вид мистецтва до його основного призначення: стати одним з нових способів художнього дослідження світу та людини з допомогою візуального моделювання. Застосування нових технологій та комп'ютерної анімації відкрило широкі перспективи у цьому напрямі, внаслідок чого розвиток поліфункціональності та розширення діапазону виразних можливостей мультиплікації сприяли зростанню її естетичного та соціального статусу в системі культури.

Отже, дослідивши явище мультиплікації та анімаційного дискурсу, ми дійшли до висновків, що наразі більшість дослідників розглядають анімацію як культурний феномен, що характеризує своєрідний процес взаємодій, взаємопроникнень, сполучень суспільних та духовних цінностей.

Ми також розглянули класифікацію анімаційних фільмів і зрозуміли, що наразі найбільш поширеними є класична та неklasична анімація, комп'ютерна та некомп'ютерна, двовимірна та тривимірна.

Розглянувши жанр мультиплікації, ми дійшли до висновків, що мультиплікація є особливим комунікативно-соціальним феноменом, який здатний не лише передати важливу інформацію про систему ціннісних орієнтацій, а й спроектувати у свідомості особливі лінгвокультурні уявлення про світ. Будучи носіями сучасної культури, мультиплікаційні твори відображають цінності тієї спільноти і на той час, коли вони створюються.

В процесі дослідження ми розглянули функції мультиплікації і дійшли до висновку, що даний жанр виконує апелятивну, фатичну, поетичну, естетичну, емотивну, комунікативну та метамовну функції.

1.4. Особливості перекладу афоризмів

Переклад афоризмів становить великий інтерес для дослідників ще з давніх часів. Афоризми мали на увазі певні вираження, які були сповнені глибоким

сенсом та мудрістю. На сьогоднішній день можна зустріти багато афористичних висловлювань зарубіжних лінгвістів, які увійшли у світову історію. Потреба точно передати зміст афоризму для правильного його сприйняття іноземною аудиторією призвела до необхідності дослідження проблеми перекладу та пошуку найефективніших засобів відтворення того чи іншого висловлювання.

Таким чином, вивченням теорії перекладу афоризмів займалися багато вітчизняних та зарубіжних лінгвістів, таких як І.В. Корунець [39, с. 310], О.С. Борецька [8, с. 90], В.В. Демецька [21, с. 184], Р.П. Зорівчак [30, с. 207], О.В. Полякова [54, с. 283], Н.Ф. Венжинович [14, с. 245], О.В. Борисова [9, с. 77], П.М. Бокова [7, с. 48] та багато інших.

Переклад відноситься до найскладнішого виду людської діяльності, оскільки перед перекладачем стоїть першорядне завдання точно і повно передати не стільки лексичну та граматичну складову висловлювання, скільки здійснити переклад таким чином, щоб зберегти характер оригіналу. На перекладача покладається найважливіше завдання не тільки глибокого осмислення афоризму, але насамперед вивчення культури мови, що перекладається. Збереження стилістичних особливостей під час перекладу є ще однією важливою складовою, яка потребує особливої уваги.

Переклад афоризмів як частин художнього тексту чи як своєрідних цілісних творів належить до художнього перекладу, який є чи не найважчою сферою у перекладознавстві, адже при такій роботі перекладач не тільки перекладає, а певним чином пише новий текст мовою перекладу.

Великий досвід перекладач повинен мати при роботі з художніми текстами. Тут фахівцю слід враховувати специфіку та нюанси такого перекладу, адже переклад афоризмів є досить складною задачею.

За словами В.В. Демецької, для перекладача специфіка афоризму характеризується тим, що у ньому зазвичай трактуються загальнолюдські проблеми, лексика яких глибоко опрацьована у всіх сучасних мовах. Тому в структурі афоризму простежуються дуже рідкісні ідіоматичні «прикраси» і, отже, переклад здебільшого наближається до дослівного. В.В. Демецька зауважує, що

конкретних правил перекладу афоризмів з української на англійську мову і, навпаки, не існує. Головне – це розуміння сенсу афоризму та його значення, а щоб повністю оцінити смислову глибину висловлювання, необхідно зрозуміти культурне коріння носія мови якій належить афоризм та його історію. Також важливо не забувати, що рядковий переклад афоризмів неприпустимий [22, с. 256].

Дуже часто перекладачам доводиться мати справу з англійськими афоризмами через величезну поширеність цієї мови. Перекладаючи афоризм, перекладач має максимально точно передати зміст сказаного та намагатися зберегти форму висловлювання.

Інший лінгвіст Р.П. Зорівчак відмічає, що текст складається з речень, які висловлюють певну думку, наділену граматичною формою згідно із законом мови. Багато українських конструкцій виявляються громіздкими в порівнянні з англійськими фразами. Спотворення змісту тексту може відбуватися внаслідок відсутності обліку правил узгодження часів англійського дієслова, неправильного використання активної та пасивної конструкції. В англійській мові необхідно дотримуватися суворого правила порядку слів, тоді як в українській мові члени речення часто міняються місцями. Окрема складність пов'язана із зворотним порядком слів [30, с. 163].

Поряд з розбіжностями, які можуть бути пов'язані зі структурними відмінностями мов оригіналу та перекладу на граматичному та лексичному рівнях, зустрічаються невідповідності, пов'язані з індивідуальною манерою самого перекладача, його майстерністю чи відсутністю. Щоб дотримуватися належних принципів, перекладачеві недостатньо лише знати іноземну мову. Тут буде зовсім не зайвим дізнатися якнайбільше про джерело та походження афоризмів, які необхідно перекласти. При перекладі зазвичай трапляються незнайомі слова, тлумачення яких доводиться шукати у словниках.

Таким чином, на думку О.В. Полякової, у випадку, коли перекладач працює з афоризмами поза контекстом, варто дізнатися походження та по можливості історію виникнення афоризму. Однак доволі важко дотримуватися даного

правила. Це зумовлено тим, що афоризми найчастіше є невід'ємною частиною художнього тексту і перекладач може різними способами модифікувати оригінальну структуру речень, наприклад, комбінувати з кількох коротких одне складне речення, чи навпаки, складну граматичну конструкцію розкласти на кілька простих. Нерідко перекладач змушений вводити у речення додаткові слова, щоб пояснити комунікативну ситуацію, незрозумілу для читача, який є представником іншої культури та національності. При застосуванні такого прийому оригінальний афоризм може втратити свою влучність, перетворившись на звичайне речення, яке поза контекстом художнього твору ніякого значення не має [54, с. 286].

Також перекладач стикається із проблемою точної передачі виразу. Відомо, що абсолютних еквівалентів слів у різних мовах практично не буває, адже кожне слово наділене певними семантичними відтінками, які можуть бути зумовлені культурними особливостями або ж надані слову у період його історичного формування та розвитку. Правила перекладу тексту передбачають облік специфіки обох мов. У процесі тлумачення окремих слів чи виразів важливо правильно виявити відповідності, адже підтекст мови оригіналу не завжди можна передати тими ж словами у мові перекладу, а при заміні слів і введенні у речення роз'яснюючих елементів афоризм може втратити свої форму і значення.

Відома дослідниця О.В. Борисова зазначає, що як і в українській, в англійській мові є омоніми, тобто слова, які звучать та пишуться однаково, але перекладаються по-різному. Однак, не тільки омоніми можуть ускладнювати переклад англійської мови. Деякі слова мають кілька різних значень, причому нерідко далекі один від одного. Правила перекладу багатозначних слів зводяться до уважного вивчення контексту. У багатьох випадках встановити смислові зв'язки та вибрати потрібне значення допомагають сусідні слова. У складних ситуаціях для вибору значення доведеться враховувати загальний зміст всього тексту.

Труднощі перекладу з англійської на українську також можуть виникнути через слова, які викликають неправильні смислові асоціації, що мають назву

«фальшиві друзі» перекладача. Це слова, які зовні схожі на українські, але значення в них інше. Крім цього, можна виділити дві труднощі, специфічні для перекладача. Це використання різних часів англійської мови та пасивної конструкції [9, с. 78].

Специфіка афоризму як типу тексту дозволяє однозначно розглядати його як таку одиницю перекладу, яка й у перекладному тексті має зберігати свою ідентичність. І.В. Корунець підкреслює, що фахівцю в області перекладознавства необхідно пам'ятати, що мають бути збережені наступні фактори:

- форма афоризма;
- коннотативне значення (натяки та аллюзії, що є їх джерелом) [39, с. 448].

З цієї причини перекладачеві дуже корисно знати походження афоризмів та історію їх створення. Крім того, при роботі з афоризмами важливо враховувати нерозривність змісту висловлювання. З цього випливає, що фахівець має бути дуже обережним при змінах структури, а тим більше при перекладі афоризмів.

На думку Н.А. Бухольц, найяскравішою особливістю афоризму є специфіка естетичної інформації, яка міститься, і перекладач повинен піклуватися про її передачу. При перекладі афоризму необхідно зберегти всю гостроту, оригінальність та стислість думки.

Аналіз афоризмів показав, що в перекладі відбуваються семантичні зрушення, через які часом модифікується сама ідея афоризму. При цьому перекладачі використовують такі прийоми, як генералізація, конкретизація, синонімічний та антонімічний переклад, прийом логічного розвитку та інші, але, на жаль, нерідко без належного контролю. Невідповідність у відтворенні понятійного світу афоризму пов'язана з відмінностями мовних систем мови оригіналу та мови перекладу, з екстралінгвістичними умовами, серед яких можна виділити національні особливості, ідеологію, ментальність носіїв мови оригіналу та перекладу, уявлення про світ у різних країнах, а також індивідуальний стиль та особливості мовної особистості перекладача [11, с. 248].

Афоризм, будучи одночасно ознакою та носієм індивідуального стилю письменника, є складним завданням для перекладача. Причина, на думку О.С.

Борецької, у тому, що афоризм – це «маленький словесний шедевр», у якому кожне слово має своє суворо певне місце». До того ж, як зазначає О.С. Борецька, теоретично немає концепції, що розглядає афоризм як окремий тип тексту, який потребує особливого підходу [8, с. 87].

Першим етапом під час перекладу афоризмів є їх ідентифікація, тобто виявлення семантичної єдності і натомість тексту. На думку Н.М. Бокової, афоризм є сильною позицією вихідного тексту. Невміння перекладача виявити цю позицію неминуче веде до спотворення оригіналу, тому перекладач має прагнути до того, щоб іноземний читач, як і читач оригіналу, міг відчутти смислову ємність афоризму [7, с. 52].

Як відомо, різні афоризми можуть виражати ту саму ідею, але з погляду мовної форми кожен афоризм є унікальним. Саме в структурі афоризму простежуються риси індивідуального стилю автора. Тому переклад афоризму повинен відтворити художню індивідуальність перекладеного автора у своєрідності його стилю, тобто при передачі сенсу афоризму важливу роль відіграє його форма і всі її складові компоненти, до яких належать лексичні одиниці афоризму, граматичні категорії, синтаксична структура, ритмічна організація та фонетична композиція.

Відтворення всіх лексичних одиниць афоризму є однією з труднощів перед перекладачем. При перекладі афоризму вибір слова відіграє значну роль оскільки правильність вибору сприяє передачі емоційно-чуттєвого образу, укладеного в афористичній думці. До того ж лексика, використана перекладачем, має бути стилістично еквівалентною лексиці оригіналу.

Переклад афоризмів, як відомо, вважається однією з найбільш важких перекладацьких проблем. Багато лінгвістів навіть називають неперекладність категоріальною ознакою афоризмів. За словами Н.Ф. Венжинович, нерозв'язною проблемою стає для перекладача переклад даних виразів, які через популярність джерела, більш тісно пов'язані з національною культурною картиною світу і викликають у носіїв мови численні асоціації, які є чужими для представника іншого народу.

Перекладаючи афоризм, перекладач має максимально точно передати зміст сказаного та намагатися зберегти форму висловлювання.

У більшості випадків перекладу афоризмів з англійської на українську перекладачі вдаються до дослівного перекладу. Пояснення цьому перебуває у тому, що афоризми є думками і висловлюваннями різних діячів. Вони давно відомі та їх лексика вже добре вивчена у сучасних мовах [14, с. 244].

Як відомо, афоризми відрізняються особливою оригінальністю та глибоким сенсом, що у більшості випадків стає практично неможливим передати під час перекладу. У цьому плані дуже важливим аспектом стає не переклад афоризмів з мови на мову, а інтерпретація з культури на культуру.

Прагнучи найбільш точно і повно передати лексичний зміст висловлювання та зберегти зовнішню форму, перекладачі забувають про образ, в якому міститься той глибинний зміст афоризму, що відображає культуру і духовний стан того чи іншого образу чи предмета. Використання прийому дослівного перекладу призводить до того, що зберегти художній образ висловлювання не завжди вдається.

Оскільки дослівний переклад неможливий у зв'язку із тим, що він спотворює значення вислову або й взагалі втрачає його, перекладач повинен вдаватися до певних трансформацій, за допомогою яких текст мови перекладу буде семантично максимально наближеним до тексту мови оригіналу. Недоліком є те, що лексико-граматичні трансформації не завжди дають можливість зберегти структурні особливості вихідного тексту, які в афористичних висловлюваннях, відповідаючи за влучність, відіграють важливу роль. Отже, доцільно буде проаналізувати основні лексичні та граматичні трансформації, які використовують сучасні перекладачі.

Опущення – це перекладацька трансформація, яка має на увазі відкидання певного елемента вислову за його недоцільністю використання у мові перекладу, зокрема усіх англійських артиклів за їх відсутності в українській мові. Наприклад:

The selfish smiling fool and the sullen frowning fool shall be both thought wise – дурнів із самовпевненою усмішкою чи похмурим поглядом вважають мудрецьми [13, с. 87].

Додавання – граматична трансформація, яка використовується перекладачами через те, що структури англійської та української мов не збігаються. Як відомо, англійським реченням властива компресія, тому в деяких випадках додавання є ключовим прийомом, без якого неможливо здійснити адекватний переклад. Перекладач також може додавати певну пояснювальну інформацію у перекладі з огляду на культурні та національні особливості читачів для кращого розуміння ними прямого та переносного значення афористичного висловлювання. Наприклад:

Listen to the fool's reproach! it is a kingly title! – Вислухай докори дурня, вони для тебе – королівський титул [13, с. 87].

Калькування – трансформація, що має на увазі дослівний переклад. Даний спосіб вважають за краще застосовувати зазвичай у тих випадках, коли за допомогою інших прийомів не можливо передати афоризм в цілості його семантико-стилістичного та експресивно-емоційного значення. Наприклад:

*Reluctance to engage in **politics** does not exempt from its results – небажання займатися **політикою** не звільняє від її результатів* [13, с. 87].

Описовий переклад – засіб, який застосовується, коли не вдається віднайти точний відповідник у мові перекладу, що вимагає додаткового роз'яснення виразу. Описовий переклад зводиться по суті, до перекладу не самого афоризму, а його тлумачення, Це можуть бути пояснення, порівняння, описи та всі інші засоби, що передають у максимально ясній і короткій формі зміст афоризму. Наприклад:

*Always be ready to speak **your mind** and a base man will avoid you – завжди будь готовий висловити **те, що в тебе на думці**, і підлі люди уникатимуть тебе* [13, с. 88].

Конкретизація – спосіб перекладу, який застосовується коли потрібно зробити уточнення певного елемента висловлювання. Наприклад:

*He who has suffered you to **impose on** him knows you – той, хто дозволив тобі обдурити себе, знає тебе* [13, с. 88].

Генералізація – спосіб перекладу, зворотній від конкретизації. Він має на увазі узагальнення певного елемента висловлювання. Наприклад:

*Folly is the **cloak** of knavery. Дурість – це **маска** підступності* [13, с. 88].

Заміна – трансформація, яка полягає у заміщенні певних частин мови, часів, а також лексичних складових. Наприклад:

*If the fool **would persist** in his folly he would become wise – дурень, **що** **наполягає** на своїй дурості, може стати мудрим* [13, с. 88].

Антонімічний переклад – спосіб, при якому відбувається передача вислову його протилежним поняттям у мові перекладу. Наприклад:

*Truth can never be told so as to be understood, **and not be believed** – істину не можна розповісти так, щоб її зрозуміли; **треба, щоб у неї повірили*** [54, с. 85].

Отже, ретельно дослідивши специфіку перекладу афоризмів, ми дійшли до висновку, що наразі здійснення передачі висловлювання на іншу мову є досить складним завданням для перекладача. Для адекватного відтворення того чи іншого афоризму фахівець має бути знайомий з історією походження виразу, а також його сенсом та змістом.

В процесі дослідження ми також дізналися, що при передачі афоризмів перекладач також має бути знайомим із культурою мови, на яку здійснюється переклад. Знання особливостей мови перекладу дозволяє найточніше відтворити вираз для адекватного його сприйняття цільовою аудиторією.

Досліджуючи специфіку перекладу афоризмів ми зрозуміли, що для найточнішої передачі виразу важливо грамотно та вміло користуватися сучасними перекладацькими трансформаціями, адже неправильний вибір того чи іншого способу може спотворити зміст висловлювання. Таким чином, наразі можна виділити численну кількість засобів перекладу, серед яких основними є заміна, опущення, додавання, калькування, конкретизація, генералізація, описовий та антонімічний переклад. Саме ці трансформації допомагають досягти якісного перекладу.

Отже, ретельно дослідивши ступінь вивчення феномену афоризмів, представлених в першому розділі, ми дійшли до висновків, що афоризми є складним явищем і представляють значний інтерес для сучасних науковців. Афоризми з'явилися ще у Стародавній Греції, а вперше термін «афоризм» був винесений у заголовок медичного трактату Гіппократа.

В процесі дослідження ми також дізналися, що розвиток афористики тісно пов'язаний із розвитком філософії. Таким чином, У ХХ столітті афористика залишається однією з найважливіших і найскладніших областей творчої діяльності, причому багато авторів обирали цю форму основним художнім засобом вираження думок.

Досліджуючи проблему афоризмів, ми з'ясували, що їх тематика зазвичай спрямована на «вічні питання», часто включає думки, висловлені раніше письменниками чи мислителями старого і навіть порівняно недавнього часу. В афоризмах найяскравіше відбиваються особливості мислення людей різних країн у різні епохи, релігійних та політичних поглядів, а також сенсу життя.

Ми дійшли до висновку, що в якості способу мислення, до афоризмів зверталися багато представників науково-філософського знання. Так, роботи таких науковців, як Ф. Ніцше, В. Черчилль, А. Перес та багато інших вплинули як на сучасний спосіб думки, так і на розвиток світової літератури.

Дослідивши поняття афоризмів, ми дійшли до висновку, що незважаючи на широке застосування та велику кількість дослідницьких робіт, даний феномен не вивчений належним чином та теоретичні уявлення про нього залишаються нечіткими. Спираючись на думки багатьох лінгвістів, ми дійшли до висновку, що афоризмом є вислів, що виражає в лаконічній формі узагальнену, закінчену думку та її яскравість. Він містить у собі філософський підтекст, який неодноразово відтворюється іншими людьми.

В процесі дослідження ми також розглянути класифікації афоризмів, запропоновані сучасними лінгвістами і дізналися, що афористичні висловлювання можуть розділятися на фольклорні та літературні, які в свою

чергу поділяються на гноми, апофегми, хрії, сентенції та максими. Також афоризми можуть класифікуватися як філософські, політичні, юмористичні, історичні, моральні та життєво-побутові.

В ході дослідження ми проаналізували функції афоризмів і дійшли до висновку, що афористичні висловлювання виконують комунікативну, когнітивну, номінативну, кумулятивну, емотивну, пізнавальну та поетичну функції.

Дослідивши явище мультиплікації та анімаційного дискурсу, ми дійшли до висновків, що наразі більшість дослідників розглядають анімацію як культурний феномен, що характеризує своєрідний процес взаємодій, взаємопроникнень, сполучень суспільних та духовних цінностей.

Ми також розглянули класифікацію анімаційних фільмів і зрозуміли, що наразі найбільш поширеними є класична та некласична анімація, комп'ютерна та некомп'ютерна, двовимірна та тривимірна.

Розглянувши жанр мультиплікації, ми дійшли до висновків, що мультиплікація є особливим комунікативно-соціальним феноменом, який здатний не лише передати важливу інформацію про систему ціннісних орієнтацій, а й спроектувати у свідомості особливі лінгвокультурні уявлення про світ. Будучи носіями сучасної культури, мультиплікаційні твори відображають цінності тієї спільноти і на той час, коли вони створюються.

В процесі дослідження ми розглянули функції мультиплікації і дійшли до висновку, що жаний жанр виконує апелятивну, фатичну, поетичну, естетичну, емотивну, комунікативну та метамовну функції.

Ретельно дослідивши специфіку перекладу афоризмів, ми дійшли до висновку, що наразі здійснення передачі висловлювання на іншу мову є досить складним завданням для перекладача. Для адекватного відтворення того чи іншого афоризму фахівець має бути знайомий з історією походження виразу, а також його сенсом та змістом.

В процесі дослідження ми також дізналися, що при передачі афоризмів перекладач також має бути знайомим із культурою мови, на яку здійснюється

переклад. Знання особливостей мови перекладу дозволяє найточніше відтворити вираз для адекватного його сприйняття цільовою аудиторією.

Досліджуючи специфіку перекладу афоризмів ми зрозуміли, що для найточнішої передачі виразу важливо грамотно та вміло користуватися сучасними перекладацькими трансформаціями, адже неправильний вибір того чи іншого способу може спотворити зміст висловлювання. Таким чином, наразі можна виділити численну кількість засобів перекладу, серед яких основними є заміна, опущення, додавання, калькування, конкретизація, генералізація, описовий та антонімічний переклад. Саме ці трансформації допомагають досягти якісного перекладу. Слід також зазначити що ступінь вивчення перекладу афоризмів досі залишається далеким від бажаної повноти, що вимагає проведення подальших досліджень.

РОЗДІЛ 2

ЛІНГВІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА АФОРИЗМІВ

Наразі афористичні висловлювання є дуже складним та цікавим феноменом дослідження сучасної лінгвістики. У наш час все більше вчених присвячують свої наукові праці дослідженню афоризмів, намагаються зрозуміти джерело їх походження, а також розкрити той глибокий сенс, який вони в собі несуть.

Походження більшості афористичних висловлювань огортане таємницею. Кому саме належить той чи інший вираз, встановити буває складно, більшість авторів досі залишаються невідомі. Афоризми існують ще з давніх часів та досі залишаються цінним скарбом народу, адже кожен із них сповнений життєвою мудрістю.

Варто зазначити, що ступінь вивченості афоризмів залишається далеким від бажаної повноти, що потребує особливої уваги. Таким чином, є доцільним розглянути визначення, класифікації, синтаксичну складову, а також функції афористичних висловлювань, які пропонують сучасні дослідники. За основу ми взяли англомовні прислів'я та приказки, зокрема анімаційний фільм Ч. Маккізі та П. Бейнтонна «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь».

2.1. Життєво-побутові афористичні висловлювання

Don't measure how valuable you are by the way you are treated – Не вимірюй свою цінність по тому, як з тобою поводяться. [дод. 82].

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він закликає людину до самоповаги, спонукає цінити себе, незважаючи на ставлення інших людей. Нерідко буває, коли суспільство проявляє до людини несправедливе відношення, демонструючи неповагу та знецінення. Афоризм підкреслює, що треба завжди цінити себе як особистість,

не залежати від думки інших і не сприймати негатив близько до себе. Варто пам'ятати що кожен заслуговує на повагу та має прагнути кращого.

Даний афоризм є складнопідрядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*не вимірюй свою цінність*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, заперечним. Має один присудок «*не вимірюй*», виражений дієсловом, а також додаток «*цінність*», виражений іменником, що стоїть в знахідному відмінку однини жіночого роду.

Друге речення (*як з тобою поведуться*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок «*поведуться*», виражений дієсловом, а також додаток «*тобою*», виражений займенником, що стоїть в орудному відмінку однини.

За класифікацією В. Черчиля, даний афоризм є *життєво-побутовим*. Він відзеркалює реальні життєві ситуації та дає до них пораду.

За класифікацією Г.О. Денискіної, даний афоризм відноситься до категорії «*гноми*». Він займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським афоризмом.

За класифікацією В.В. Марценюка даний афоризм відноситься до категорії «*максими*». Даний вираз має характер настанови.

За класифікацією В.С. Калашника даний афоризм виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку він виконує роль повчання та поради.

Never be ashamed of what you feel. – Ніколи не соромся того, що відчуваєш.
[дод. 83].

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він закликає людину завжди буде щирою у своїх почуттях. Внутрішній світ людини має цілу палітру різних емоцій, кожна з яких є її частиною, що є цілком нормально. Впродовж життя людина пропускає через себе цілий спектр різних емоцій в залежності від життєвих ситуацій. Треба завжди сприймати свої почуття такими якими вони є, не намагатися їх пригнічувати, а розуміти їх справжність та не боятися проявляти.

Даний афоризм є складнопідрядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*ніколи не соромся*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, заперечним. Має один присудок «*не соромся*», виражений дієсловом, а також обставину часу «*ніколи*», виражену прислівником.

Друге речення (*відчуваєш*) є простим, непоширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок «*відчуваєш*», виражений дієсловом.

За класифікацією В. Черчиля, даний афоризм є *життєво-побутовим*. Він дає пораду в реальній життєвій ситуації.

За класифікацією Г.О. Денискіної, даний афоризм відноситься до категорії «*гноми*». Він займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським афоризмом.

За класифікацією В.В. Марценюка даний афоризм відноситься до категорії «*максими*». Даний вираз має характер настанови.

За класифікацією В.С. Калашника даний афоризм виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку він виконує роль повчання та поради, показує, як правильно вчиняти.

Be kind to your mild soft heart. – Будь добрим до свого ніжного, м'якого серця.
[дод. 84].

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він закликає ставитися до себе з любов'ю та повагою, адже людина завжди має починати з себе, крім неї вона нікого не має. Ніколи не треба брати на себе надмірне навантаження, занадто критикувати та брати на себе вагу, яку не в змозі витримати. Треба завжди берегти себе, свої сили та піклуватися про себе.

Даний афоризм є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок «*будь*», виражений дієсловом, додаток «*серця*», виражений іменником, що стоїть в родовому відмінку однини

чоловічого роду, а також означення «*добрим*», «*ніжного*» та «*м'якого*» чоловічого роду, виражені прикметником.

За класифікацією В. Черчиля, даний афоризм є *життєво-побутовим*. Він дає пораду як варто відноситися до себе.

За класифікацією Г.О. Денискіної, даний афоризм відноситься до категорії «*гноми*». Він займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським афоризмом.

За класифікацією В.В. Марценюка даний афоризм відноситься до категорії «*максими*». Даний вираз має характер повчання та настанови.

За класифікацією В.С. Калашника даний афоризм виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку він виконує роль повчання та поради, показує, як правильно вчиняти по відношенню до себе та закликає до самоповаги.

We are, but something we can't see it – Ми рухаємося вперед, але не завжди помічаємо це. [дод. 85].

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він відзеркалює реальну життєву ситуацію, через яку, напевно, проходив кожен. Іноді людині здається що вона застрягла на місці і немає жодного прогресу. Але часто їх бракує усвідомлення того, що вона дійсно зробила багато, доклала зусиль аби досягти кращого. Людина може не завжди цінити свої зусилля та не бачити поліпшення, але треба пам'ятати, що нічого не стоїть на місці, прогрес завжди є, варто лише частіше звертати на це увагу.

Даний афоризм є складносурядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*ми рухаємося вперед*) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «*ми*», виражений займенником, що стоїть в називному відмінку множини, присудок «*рухаємося*», виражений дієсловом, а також обставину «*вперед*», виражену прислівником.

Друге речення (*не завжди помічаємо*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, заперечним. Має один присудок «*помічаємо*», виражений дієсловом, а також обставину часу «*завжди*».

За класифікацією В. Черчиля, даний афоризм є *життєво-побутовим*. Він відзеркалює реальні життєві ситуації.

За класифікацією Г.О. Денискіної, даний афоризм відноситься до категорії «гноми». Він займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським афоризмом.

За класифікацією В.В. Марценюка даний афоризм відноситься до категорії «сентенцій». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника даний афоризм виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку він показує, що рух завжди є, навіть коли людина цього не усвідомлює.

We often wait for kindness, but being kind to yourself can start now – Ми часто чекаємо доброти...але бути добрим до себе можна почати зараз. [дод. 86].

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він показує, що часто людина може мати завищені бажання. Кожен прагне знайти для себе краще, оточити себе теплом та відчайдушно шукає це джерело. Але варто пам'ятати, що ніхто нікому нічого не повинен, треба вчитися берегти себе і якомога найменше залежати від зовнішніх чинників, адже цього можна і не дочекатися. Завжди треба бути для себе першою людиною, на яку можна покластися, бути добрим до себе, піклуватися про себе та завжди бути впевненим у своїх силах.

Даний афоризм є складносурядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*ми часто чекаємо доброти*) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «*ми*», виражений займенником, що стоїть в називному відмінку множини, присудок «*чекаємо*», виражений дієсловом, додаток «*доброти*», виражений іменником, що стоїть в родовому відмінку однини жіночого роду, а також обставину «*часто*», виражену прислівником.

Друге речення (*бути добрим до себе можна почати зараз*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один складений присудок «*бути добрим можна почати*», виражений дієсловом та прикметником чоловічого роду, а також обставину часу «*зараз*».

За класифікацією В. Черчиля, даний афоризм є *життєво-побутовим*. Він дає пораду як варто відноситися до себе, бути менш строгим, добрим та терплячим.

За класифікацією Г.О. Денискіної, даний афоризм відноситься до категорії «*гноми*». Він займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським афоризмом.

За класифікацією В.В. Марценюка даний афоризм відноситься до категорії «*максими*». Даний вираз має характер повчання.

За класифікацією В.С. Калашника даний афоризм виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку він виконує роль повчання та поради, показує, як правильно вчиняти по відношенню до себе та закликає до розуміння, любові до себе та самоповаги.

Often the hardest person to forgive is yourself – Людиною, яку найважче пробачити, часто буваєш ти сам. [дод. 87].

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він вказує на те, що в житті трапляються чимало випадків, коли хтось вчинив неправильно і просить за це пробачення. В залежності від тяжкості ситуації, людина приймає рішення чи готова вона це зробити. Але нерідко буває, коли людина сама вчиняє неправильно по відношенню до іншого, або навіть до себе. Їй стає пробачити себе найважче, адже від себе не втекти і інколи людина все життя живе з почуттям провини.

Даний афоризм є складнопідрядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*людиною, яку найважче пробачити*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок «*пробачити*», виражений дієсловом, додаток «*людиною*», виражений

іменником, що стоїть в орудному відмінку однини жіночого роду, а також обставину «*найважче*», виражену прислівником.

Друге речення (*часто буваєш ти сам*) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «*ти сам*», виражений займенником, що стоїть в називному відмінку однини, присудок «*буваєш*», виражений дієсловом, а також обставину «*часто*», виражену прислівником.

За класифікацією В. Черчиля, даний афоризм є *життєво-побутовим*. Він відзеркалює реальні життєві ситуації, показує наскільки буває складно пробачати.

За класифікацією Г.О. Денискіної, даний афоризм відноситься до категорії «*гноми*». Він займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським афоризмом.

За класифікацією В.В. Марценюка даний афоризм відноситься до категорії «*сентенцій*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника даний афоризм виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку він показує, що людина сама для себе найчастіше є тією, кого пробачити найважче.

The greatest illusion is that life should be perfect – Найбільша ілюзія полягає в тому, що життя має бути ідеальним. [дод. 88].

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він показує, що життя має багато сторін та кольорів, що ніколи нічого не піде згідно з планом. Якби людина не намагалася зробити все ідеально, це неможливо. Поняття ідеальності завжди відносне і сприймається кожним по-своєму. Ніколи не вийде догодити кожному. І ніколи не треба намагатися це зробити. Потрібно сприймати життя таким як воно є, проживати як хочеться і не заганяти себе в рамки ідеальності. Життя далеко не ідеальне, але і саме через це воно особливе.

Даний афоризм є складнопідрядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*найбільша ілюзія полягає*) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «*ілюзія*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку однини жіночого роду, присудок «*полягає*», виражений дієсловом, а також означення «*найбільша*», виражене прикметником жіночого роду.

Друге речення (*життя має бути ідеальним*) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «*життя*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку однини середнього роду, складений присудок «*має бути*», виражений дієсловом, а також означення «*ідеальним*», виражене прикметником чоловічого роду.

За класифікацією В. Черчиля, даний афоризм є *життєво-побутовим*. Він відзеркалює реальні життєві ситуації, показує що ідеальне життя є лише ілюзією.

За класифікацією Г.О. Денискіної, даний афоризм відноситься до категорії «*гноми*». Він займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським афоризмом.

За класифікацією В.В. Марценюка даний афоризм відноситься до категорії «*сентенцій*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника даний афоризм виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку він показує, що життя не є ідеальним та його потрібно сприймати таким, яким воно є.

The thing is... the tiniest act of kindness can save a life – Справа в тому, що найменший прояв доброти може врятувати життя. [дод. 89].

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він показує, що завжди важливо надавати тепло та підтримку іншому. Наразі, на жаль, доброта вже стала сприйматися як рідкість, особливо в сучасному світі, де кожен думає лише за себе. Доброта завжди була цінною якістю, яка ніколи не буде зайвою, і якої завжди бракує. На жаль, доброту можуть навіть знецінювати і сприймати за слабкість, але залишатися добрим і є

найбільшим проявом сили. Багато людей розчаровуються і мало сподіваються отримати доброту, але коли це трапляється, це дійсно може дати надію що ця якість ще не повністю втрачена.

Даний афоризм є складнопідрядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*справа в тому*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один підмет «*справа*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку однини жіночого роду, а також додаток «*тому*», виражений займенником.

Друге речення (*найменший прояв доброти може врятувати життя*) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «*прояв*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку однини чоловічого роду, складений присудок «*може врятувати*», виражений дієсловом. Також афоризм має означення «*найменший*», виражений прикметником чоловічого роду а також додатки «*доброти*» та «*життя*», виражені іменниками, що стоять в родовому та знахідному відмінку однини, жіночого та середнього роду.

За класифікацією В. Черчиля, даний афоризм є *життєво-побутовим*. Він відзеркалює реальні життєві ситуації, показує, наскільки важливо бути добрим.

За класифікацією Г.О. Денискої, даний афоризм відноситься до категорії «*гноми*». Він займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським афоризмом.

За класифікацією В.В. Марценюка даний афоризм відноситься до категорії «*сентенції*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника даний афоризм виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку він показує, що доброта є цінною людською якістю, яка допомагає іншим.

Being honest with yourself is a good place to start – Бути чесним із самим собою – добрий початок. [дод. 90].

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він показує, що для того, щоб чогось досягти або змінити, завжди потрібно починати з себе. Як би не хотілося прикрасити ситуацію, завжди треба бути чесним із собою та дивитися правді в очі. Навіть якщо це не завжди приємно, потрібно сприймати те, що є, тоді вже можна бачити певні недоліки, шукати шляхи їх покращення та бачити, що іще є куди рости. Тож не треба ніколи брехати собі. Визнаючи недоліки, завжди відкривається шлях стати кращим.

Даний афоризм є складносурядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*бути чесним із самим собою*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один складений присудок «*бути чесним*», виражений дієсловом та прикметником чоловічого роду, а також додаток «*собою*», виражений займенником.

Друге речення (*добрий початок*) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «*початок*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку однини чоловічого роду, а також означення «*добрий*», виражене прикметником чоловічого роду.

За класифікацією В. Черчиля, даний афоризм є *життєво-побутовим*. Він показує, що все потрібно починати із чесності до себе.

За класифікацією Г.О. Денискіної, даний афоризм відноситься до категорії «*гноми*». Він займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським афоризмом.

За класифікацією В.В. Марценюка даний афоризм відноситься до категорії «*сентенцій*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника даний афоризм виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку він показує, що бути чесним із собою є важливим. Визнаючи свої недоліки та недосконалість, людина має змогу рухатися вперед.

Sometimes the greatest journey is a single step – Іноді найвеличезніша подорож – це маленький крок. [дод. 91].

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він показує, що кожен крок в житті людини, нехай навіть маленький, є дуже важливим. Саме перший крок є запорукою та стимулом для подальшого шляху. І найперший крок часто буває зробити дуже важко. Це вартує вагань, сумнівів, страху невдачі та невідомого. Зробити щось вперше може коштувати значних зусиль, але саме перший крок відчувається як подвиг, який стає поштовхом для великих справ.

Даний афоризм є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним реченням. Має один підмет «*подорож*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку однини жіночого роду, один присудок «*крок*», виражений іменником чоловічого роду, а також означення «*найвеличезніша*» та «*маленький*», виражені прикметником жіночого та чоловічого роду та обставину «*іноді*», виражену прислівником.

За класифікацією В. Черчиля, даний афоризм є *життєво-побутовим*. Він показує, що завжди все треба починати з малого.

За класифікацією Г.О. Денискіної, даний афоризм відноситься до категорії «*гноми*». Він займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським афоризмом.

За класифікацією В.В. Марценюка даний афоризм відноситься до категорії «*сентенції*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника даний афоризм виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку він показує, що перші кроки можуть коштувати значних зусиль, але вони є необхідними щоб рухатися вперед.

Actions speak louder than words – Дії говорять гучніше за слова. [дод. 92].

Дане прислів'я доводить, що жодні слова не варті нічого без вчинків, які це підтверджують. Говорити можна багато і що завгодно, але завжди легше сказати,

ніж зробити. Часто буває коли слова і вчинки людини не сходяться, тоді до неї втрачають довіру. Буває коли кажуть одне, а роблять зовсім протилежне. Тому вчинки завжди цінуються вище за слова. Саме вони доводять реальне відношення людини до певних речей.

Дане прислів'я є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «*дії*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку множини жіночого роду, один присудок «*говорять*», виражений дієсловом, додаток «*слова*», виражений іменником, що стоїть в знахідному відмінку множини середнього роду, а також обставину способу дії «*гучніше*», виражену прислівником.

За класифікацією В. Черчиля, дане прислів'я є *життєво-побутовим*. Воно показує, що дії важать більше за слова.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дане прислів'я відноситься до категорії «*гноми*». Воно займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дане прислів'я відноситься до категорії «*сентенцій*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дане прислів'я виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку воно показує, що вчинки людини є більш правдивими і ціннішими ніж те, що вона каже.

A bad workman always blames his tools – Поганий працівник завжди звинувачує свої інструменти. [дод. 93].

Дане прислів'я показує, що людина часто шукає причини, аби виправдати свою некомпетентність. Завжди простіше знайти когось або щось, на що можна перекласти відповідальність і виправдатися чому саме не вдалося зробити ту чи іншу справу ефективно. У всіх своїх проблемах людина шукає когось, кого можна звинувачувати. Всі будуть винні окрім неї самої. Але ніколи не треба шукати виправдання. Завжди потрібно працювати над собою щоб стати кращим.

Дане прислів'я є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «**працівник**», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку однини чоловічого роду, один присудок «**звинувачує**», виражений дієсловом, додаток «**інструменти**», виражений іменником, що стоїть в знахідному відмінку множини чоловічого роду. Також дане прислів'я має обставину часу «**завжди**», виражену прислівником та означення «**поганий**» чоловічого роду, виражене прикметником.

За класифікацією В. Черчиля, дане прислів'я є *життєво-побутовим*. Він показує, як часто людина перекладає відповідальність на інших.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дане прислів'я відноситься до категорії «**гноми**». Воно займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дане прислів'я відноситься до категорії «**сентенцій**». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дане прислів'я виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку він показує, що людині завжди простіше знайти винного, аніж визнати власну провину.

It does not matter how slowly you go as long as you do not stop –Неважливо, як повільно ви йдете, доки не зупиняєтеся. [дод. 94].

Дане прислів'я показує, що великі цілі ніколи не даються легко. Щоб чогось досягти, треба наполегливо йти до своєї мети та докладати зусилля. Не треба поспішати, варто робити все зважено, давати собі час та йти крок за кроком. Важливо ніколи не зупинятися на досягнутому, долати складності, якщо вони з'являються та ніколи не зупинятися. Шлях може здаватися довгим, але зрештою людина досягне бажаного.

Дане прислів'я є складнопідрядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*неважливо, як повільно ви йдете*) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «**ви**», виражений

займенником, що стоїть в називному відмінку множини, присудок «*йдете*», виражений дієсловом, а також обставини «*неважливо*», та «*повільно*», виражені прислівником.

Друге речення (*доки не зупиняється*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, заперечним. Має один присудок «*зупиняється*», виражений дієсловом, а також обставину «*доки*», виражену прислівником.

За класифікацією В. Черчила, дане прислів'я є *життєво-побутовим*. Він відзеркалює реальні життєві ситуації, підкреслює, що завжди треба йти вперед невеликими кроками.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дане прислів'я відноситься до категорії «*гноми*». Воно займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дане прислів'я відноситься до категорії «*сентенцій*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дане прислів'я виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку воно наголошує, що рух є запорукою успіху. Завжди треба продовжувати рухатися вперед, навіть якщо це займає багато часу.

A chain is only as strong as its weakest link – Ланцюг настільки міцний, наскільки міцна його найслабша ланка. [дод. 95].

Дане прислів'я показує, що від кожного залежатиме успіх, якщо люди діють разом. Часто буває, що через найслабшого гальмується процес, що людина тягне за собою інших. В такому разі найслабшої ланки можуть позбавитися на користь інших, або допомогти впоратися якщо це є доцільним.

Дане прислів'я є складносурядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*ланцюг настільки міцний*) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «*ланцюг*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку однини чоловічого роду,

присудок «**міцний**», виражений прикметником чоловічого роду, а також обставину «**настільки**», виражену прислівником.

Друге речення (**наскільки міцна його найслабша ланка**) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «**ланка**», що стоїть в називному відмінку однини жіночого роду, присудок «**міцна**», виражений прикметником жіночого роду. Також прислів'я має обставину «**наскільки**», виражену прислівником, означення «**найслабша**», та «**його**», виражені прикметником жіночого та чоловічого роду.

За класифікацією В. Черчиля, дане прислів'я є **життєво-побутовим**. Воно відзеркалює реальні життєві ситуації та показує що навіть один учасник є важливим та навіть від однієї людини інші можуть залежати.

За класифікацією Г.О. Денискої, дане прислів'я відноситься до категорії «**гноми**». Воно займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дане прислів'я відноситься до категорії «**сентенцій**». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дане прислів'я виконує **пізнавальну функцію**. В даному випадку воно показує, що навіть одна людина може загальмувати весь процес.

The journey of a thousand miles begins with one step – Подорож у тисячу миль починається з одного кроку. [дод. 96].

Дане прислів'я привертає увагу до того, що навіть одного кроку буває достатньо аби здійснити велику подорож. Це може бути сприйнято як в буквальному, так і в переносному сенсі. Завжди треба робити перший крок, аби була можливість зробити наступні. Адже кожна велика справа складається із маленьких кроків та спроб. Здійснивши перший крок, який найчастіше буває найважчим, людина робить наступні, з кожним разом все легше, що надає впевненості та стимулу рухатися вперед.

Дане прислів'я є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним реченням. Має один підмет *«подорож»*, виражений іменником, що стоїть в називному відмінку однини жіночого роду, один присудок *«починається»*, виражений дієсловом, а також обставину *«тисячу миль»*, виражену числівником та іменником однини жіночого роду, та додаток *«кроку»*, виражений іменником, що стоїть в родовому відмінку однини чоловічого роду.

За класифікацією В. Черчиля, дане прислів'я є *життєво-побутовим*. Воно показує, що важливо зробити перший крок щоб рухатися вперед.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дане прислів'я відноситься до категорії *«гноми»*. Воно займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дане прислів'я відноситься до категорії *«сентенцій»*. Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дане прислів'я виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку воно показує, що маленькі кроки є поштовхом для довгого шляху.

It's better to be safe than sorry – Краще перестрахуватися, ніж шкодувати.
[дод. 97].

Дана приказка показує, що краще все робити з обережністю та завжди обмірковувати свої кроки, адже це зазвичай є набагато простішим та раціональнішим, аніж стикатися з наслідками та вирішувати проблеми, яких можна було уникнути. Вчасне обмірковування може зберегти безліч сил та енергії, в майбутньому не доведеться робити зайву роботу та все перероблювати.

Дана приказка є складнопідрядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*краще перестрахуватися*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок

«перестрахуватися», виражений дієсловом, а також обставину «краще», виражену прислівником.

Друге речення (*шкодувати*) є простим, непоширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок «*шкодувати*», виражений дієсловом.

За класифікацією В. Черчиля, дана приказка є *життєво-побутовою*. Вона відзеркалює реальні життєві ситуації та наголошує, що краще спробувати зробити все правильно з самого початку, ніж потім шкодувати про наслідки.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дана приказка відноситься до категорії «гноми». Вона займає проміжне становище між безіменною приказкою та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дана приказка відноситься до категорії «максими». Вона має характер повчання та настанови.

За класифікацією В.С. Калашника дана приказка виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку він показує, що треба все планувати заздалегідь аби уникнути проблеми в майбутньому.

A riot is the language of the unheard – Бунт – це мова нечуваного. [дод. 98].

Дана приказка показує що трапляється у разі безвихідної ситуації. Часто, коли людину щось не влаштовує, вона може намагатися все прояснити адекватно, поговорити та намагатися знайти компроміс. Проте, якщо людину не чують, в неї не залишається іншого виходу, окрім як поставати. Це може проявлятися в будь-якій формі, зазвичай далеко не кращим чином, аби привернути увагу до проблеми та відчуті на собі наслідки прояву байдужості.

Дана приказка є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним реченням. Має один підмет «*бунт*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку однини чоловічого роду, один присудок «*мова*», виражений іменником жіночого роду, а також додаток «*нечуваного*», виражений іменником, що стоїть в родовому відмінку однини чоловічого роду.

За класифікацією В. Черчиля, дана приказка є *життєво-побутовою*. Вона показує, що може статися коли людину не чують.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дана приказка відноситься до категорії «гноми». Вона займає проміжне становище між безіменною приказкою та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дана приказка відноситься до категорії «сентенцій». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дана приказка виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку вона звертає увагу на явище повстання внаслідок байдужості.

My hands are tied – Мої руки зв'язані. [дод. 99].

Дана приказка відзеркалює ситуацію, коли людина можливо, і хотіла б щось зробити, але через певні обставини у неї немає на це жодних можливостей. Це буває коли певні ситуації перешкоджають виконати певну дію і навіть при великому бажанні досягти бажаного не вдається.

Дана приказка є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним реченням. Має один підмет «руки», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку множини жіночого роду, один присудок «зв'язані», виражений дієприкметником, а також означення «мої», виражене прикметником.

За класифікацією В. Черчиля, дана приказка є *життєво-побутовою*. Вона демонструє безвихідне положення.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дана приказка відноситься до категорії «гноми». Вона займає проміжне становище між безіменною приказкою та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дана приказка відноситься до категорії «сентенцій». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дана приказка виконує *емотивну функцію*. В даному випадку вона розкриває емоції жалю, що навіть при великому бажанні, нічого вдіяти не можна.

Better late than never – Краще пізно, ніж ніколи. [дод. 100].

Дана приказка показує, що ніколи не пізно щось зробити. Незважаючи на те, що саме це може бути, краще спробувати зробити щось пізніше, аніж ніколи не спробувати взагалі. Людина має використовувати кожний свій шанс, ризикувати, пробувати щось нове, чого хочеться. Завжди є шанс досягти бажаного і треба використовувати можливість, щоб потім не шкодувати.

Дана приказка є складнопідрядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*краще пізно*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок «*пізно*», виражений прислівником, а також обставину «*краще*», виражену прислівником.

Друге речення (*ніколи*) є простим, непоширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок «*ніколи*», виражений дієсловом.

За класифікацією В. Черчиля, дана приказка є *життєво-побутовою*. Вона відзеркалює реальні життєві ситуації та наголошує що ніколи не пізно щось зробити.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дана приказка відноситься до категорії «*гноми*». Вона займає проміжне становище між безіменною приказкою та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дана приказка відноситься до категорії «*максими*». Вона має характер настанови та поради.

За класифікацією В.С. Калашника дана приказка виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку вона показує, що краще щось зробити пізно, ніж не зробити взагалі.

Mistakes are growing pains of wisdom – Помилки – це біль мудрості.[дод. 101].

Дана приказка показує, що неможливо стати мудрою людиною, не вчинивши безліч помилок. Саме на помилках людина вчиться, як варто і не варто вчиняти, іноді наступаючи на одній й ті ж граблі не один раз. Але врешті людина засвоює урок та набуває життєвого досвіду, що дає можливість в тих самих ситуаціях повести себе більш мудро. Проте, деякі помилки дійсно коштують дорого і людина завжди буде пам'ятати до чого може призвести певна поведінка.

Дана приказка є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним реченням. Має один підмет «*помилки*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку множини жіночого роду, один присудок «*біль*», виражений іменником, а також додаток «*мудрості*», виражений іменником, що стоїть в родовому відмінку однини жіночого роду.

За класифікацією В. Черчиля, дана приказка є *життєво-побутовою*. Він показує, що людина набуває мудрості лише через помилки.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дана приказка відноситься до категорії «*гноми*». Вона займає проміжне становище між безіменною приказкою та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дана приказка відноситься до категорії «*сентенцій*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дана приказка виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку вона показує, що досвід, знання та мудрість мають свою ціну, і навчитися можна лише на помилках.

After a storm comes a calm – Після бурі настає затишшя.[дод. 102].

Дана приказка показує, що перебіг життєвих подій постійно змінюється. Ніколи ніщо не стоїть на місці. І навіть коли справи йдуть не кращим чином та людина проходить скрізь труднощі, щоб їх подолати, все одно рано чи пізно це закінчується. Чорна полоса не може тривати вічно. Після ряду негативних подій обов'язково настає полегшення, в житті починається біла полоса та все змінюється в кращий бік.

Дана приказка є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним реченням. Має один підмет «*затишишя*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку однини середнього роду, один присудок «*настає*», виражений дієсловом, а також додаток «*бурі*», виражений іменником, що стоїть в родовому відмінку однини жіночого роду.

За класифікацією В. Черчиля, дана приказка є *життєво-побутовою*. Вона показує, що невдачі не є постійними.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дана приказка відноситься до категорії «*гноми*». Вона займає проміжне становище між безіменною приказкою та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дана приказка відноситься до категорії «*сентенцій*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дана приказка виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку вона показує, що життя є багатограним, і що за невдачами обов'язково слідує біла полоса.

Easy come, easy go – легко прийшло, легко пішло. [дод. 103].

Дана приказка показує, що часто людина легко втрачає те, що вона отримує без певних зусиль. Коли щось дається легко, людина може сприймати це як належне та не цінити, адже вона не зробила нічого щоб щось отримати. Проте, навпаки, коли людина наполегливо чогось намагалася досягти і це вартувало багато зусиль, то отримане має набагато більшу цінність, ніж те, що далось просто так.

Дана приказка є складнопідрядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*легко прийшло*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок «*прийшло*», виражений дієсловом, а також обставину «*легко*», виражену прислівником.

Друге речення (*легко пішло*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок «*пішло*», виражений дієсловом, а також обставину «*легко*», виражену прислівником.

За класифікацією В. Черчиля, дана приказка є *життєво-побутовою*. Вона показує, що речі, які даються легко, можуть втратитися так само швидко.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дана приказка відноситься до категорії «*гноми*». Вона займає проміжне становище між безіменною приказкою та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дана приказка відноситься до категорії «*сентенцій*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дана приказка виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку вона показує, що речі, для здобуття яких не було докладено жодних зусиль, можуть знецінюватися і швидко втрачатися.

2.2. Юмористичні афористичні висловлювання

If at first you don't succeed, have some cake. – Якщо спершу не пощастило, з'їж тортик. [дод. 104].

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він закликає до позитиву та дає пораду як можна підняти собі настрій. Часами буває, коли справа не вдається, але завжди можна поліпшити собі настрій, з'ївши щось смачне, адже їжа також є одним із джерел життєвого задоволення. З'ївши щось смачне, можна підняти собі настрій, відволіктися та надихнутися на нові ідеї.

Даний афоризм є складнопідрядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*якщо спершу не пощастило*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, заперечним. Має один присудок «*не пощастило*», виражений дієсловом, а також обставину «*спершу*», виражену прислівником.

Друге речення (*з'їж тортик*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок «*з'їж*», виражений дієсловом, а також додаток «*тортик*», виражений іменником, що стоїть в знахідному відмінку однини чоловічого роду.

За класифікацією В. Черчиля, даний афоризм є *юмористичним*. Такі афоризми мають розважальний характер та спрямовані на вираження певної ситуації за допомогою жартів.

За класифікацією Г.О. Денискіної, даний афоризм відноситься до категорії «*хрїї*». Такі афористичні вирази використовуються в певних обставинах, зазвичай у вигляді дотепного або повчального вислову.

За класифікацією В.В. Марценюка даний афоризм відноситься до категорії «*максими*». Даний вираз має характер спрямування та спонукання до певної дії.

За класифікацією В.С. Калашника даний афоризм виконує *емотивну функцію*. В даному випадку він виконує роль емоційної підтримки через дотепне висловлювання.

Tomorrow is often the busiest day of the week – Завтра часто є найзавантаженішим днем тижня. [дод. 105].

Дане прислів'я показує, що багато людей люблять відкладати справи на потім. Вчасно не зробивши певне завдання, людина залишає його на наступний день, накопичуючи обсяг справ, з якими впоратися буде дуже важко. Але людина може продовжувати переносити свої справи і надалі, не бажаючи робити нічого через лінь, відсутність інтересу та інші причини. Людина шукає будь-який привід не робити нічого сьогодні та відкласти на завтра, робляти кожен наступний день ще більш навантаженим ніж попередній.

Дане прислів'я є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «*завтра*», виражений прислівником, один присудок «*є*», виражений дієсловом, додатки «*днем*», виражений іменником, що стоїть в орудному відмінку однини чоловічого роду, та «*тижня*», виражений іменником, що стоїть в родовому відмінку однини чоловічого роду. Також дане

прислів'я має обставину «*часто*», виражену прислівником та означення «*найзавантаженішим*» чоловічого роду, виражене прикметником.

За класифікацією В. Черчіля, дане прислів'я є *юмористичним*. Такі висловлювання мають розважальний характер та спрямовані на вираження певної ситуації за допомогою жартів.

За класифікацією Г.О. Денискої, дане прислів'я відноситься до категорії «*хрїї*». Такі вирази використовуються в певних обставинах, зазвичай у вигляді дотепного або повчального вислову.

За класифікацією В.В. Марценюка дане прислів'я відноситься до категорії «*сентенцій*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дане прислів'я виконує *емотивну функцію*. В даному випадку воно демонструє явище прокрастинації у дотепній формі.

Why put off until tomorrow what you can avoid altogether? – Навіщо відкладати на завтра те, чого можна взагалі уникнути? [дод. 106].

Дане прислів'я є юмористичним та показує, що людина може не зважати на важливі справи, вона не надає їм значення та їй простіше їх уникнути, аніж зробити. Тут можна спостерігати такі якості людини, як безвідповідальність, лінь, байдужість, безтурботність та небажання приділяти увагу необхідним справам.

Дане прислів'я є складнопідрядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*навіщо відкладати на завтра*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, питальним. Має один присудок «*відкладати*», виражений дієсловом, а також обставини «*навіщо*», та «*завтра*», виражені прислівником.

Друге речення (*можна взагалі уникнути*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, питальним. Має один складений присудок «*можна уникнути*», виражений дієсловом, а також обставину «*взагалі*», виражену прислівником.

За класифікацією В. Черчиля, дане прислів'я є *юмористичним*. Такі висловлювання мають розважальний характер та спрямовані на вираження певної ситуації за допомогою жартів.

За класифікацією Г.О. Денискої, дане прислів'я відноситься до категорії «*хрїї*». Такі вирази використовуються в певних обставинах, зазвичай у вигляді дотепного або повчального вислову.

За класифікацією В.В. Марценюка дане прислів'я відноситься до категорії «*максими*». Даний вираз має характер спрямування та спонукання до певної дії.

За класифікацією В.С. Калашника дане прислів'я виконує *емотивну функцію*. В даному випадку воно спонукає замислитися над певним питанням у дотепній формі.

A ship in the harbor is safe, but that is not what ships are built for – Корабель у гавані безпечний, але кораблі будуються не для цього. [дод. 107].

Дане прислів'я показує, що завжди потрібно рухатися вперед, навіть попри страх невідомого. Людина має долати страх і робити кроки, пробувати те, чого їй хочеться та ніколи не стояти на місці. Не помиляється лише той, хто нічого не робить, але таким чином людина може обмежувати себе та не мати можливостей для розвитку. Тому завжди треба ризикувати і не боятися втратити берег із поля зору. Ризик завжди того вартий і саме він є поштовхом до успіху.

Дане прислів'я є складносурядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*корабель у гавані безпечний*) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «*корабель*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку однини чоловічого роду, присудок «*безпечний*», виражений прикметником чоловічого роду, а також обставину місця «*гавані*», виражену іменником, що стоїть в місцевому відмінку однини жіночого роду.

Друге речення (*кораблі будуються не для цього*) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, заперечним. Має один підмет «*кораблі*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку множини чоловічого роду, присудок

«будуються», виражений дієсловом, а також додаток «*цього*», виражений займенником.

За класифікацією В. Черчіля, дане прислів'я є *юмористичним*. Такі висловлювання мають розважальний характер та спрямовані на вираження певної ситуації за допомогою жартів.

За класифікацією Г.О. Денискої, дане прислів'я відноситься до категорії «*хрїї*». Такі вирази використовуються в певних обставинах, зазвичай у вигляді дотепного або повчального вислову.

За класифікацією В.В. Марценюка дане прислів'я відноситься до категорії «*максими*». Даний вираз має характер спрямування.

За класифікацією В.С. Калашника дане прислів'я виконує *емотивну функцію*. В даному випадку воно підкреслює, що треба не боятися рухатися вперед у дотепній формі.

Ask a silly question and you get a silly answer – Задайте дурне питання, і ви отримаєте дурну відповідь. [дод. 108].

Дана приказка показує, що якщо людина сподівається отримати адекватну відповідь, вона має поставити адекватне запитання. Людина завжди буде отримувати те, що вона дає або робить. Тож на всі недоречні запитання будуть надавати такі ж самі недоречні відповіді.

Дана приказка є складносурядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*задайте дурне питання*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок «*задайте*», виражений дієсловом, додаток «*питання*», виражений іменником, що стоїть в знахідному відмінку однини середнього роду, а також означення «*дурне*», виражене прикметником середнього роду.

Друге речення (*ви отримаєте дурну відповідь*) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним. Має один підмет «*ви*», що стоїть в називному відмінку множини, присудок «*отримаєте*», виражений дієсловом. Також приказка має додаток «*відповідь*», виражений іменником, що стоїть в

знахідному відмінку однини жіночого роду та означення «*дурну*», виражену прикметником жіночого роду.

За класифікацією В. Черчиля, дана приказка є *юмористичною*. Такі приказки мають розважальний характер та спрямовані на вираження певної ситуації за допомогою жартів.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дана приказка відноситься до категорії «*хрії*». Такі вирази використовуються в певних обставинах, зазвичай у вигляді дотепного або повчального вислову.

За класифікацією В.В. Марценюка дана приказка відноситься до категорії «*максими*». Даний вираз має характер повчання.

За класифікацією В.С. Калашника дана приказка виконує *емотивну функцію*. В даному випадку реалізується певне пояснення через дотепне висловлювання.

2.3. Філософські афористичні висловлювання

A man who won't die for something is not fit to live – *Людина, яка не хоче померти заради чогось, непридатна для життя*. [дод. 109].

Дане прислів'я показує, що для кожної людини важливо мати певні життєві цілі, які для неї важливі та яких вона хоче досягти. Часто, люди, які не знають що їм робити, втрачають сенс життя. Важливо мати певну життєву мету та бути впевненим у своїй значимості, мати стимул завжди боротися та йти уперед.

Дане прислів'я є складнопідрядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*людина, яка не хоче померти заради чогось*) є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, заперечним. Має один підмет «*людина*», що стоїть в називному відмінку однини жіночого роду, складений присудок «*не хоче померти*», виражений дієсловом, а також обставину «*заради*», виражену прислівником та додаток «*чогось*», виражений займенником.

Друге речення (*непридатна для життя*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок

«*непридатна*», виражений прикметником, а також додаток «*життя*», виражений іменником, що стоїть в родовому відмінку однини середнього роду.

За класифікацією В. Черчиля, дане прислів'я є *філософським*. Воно спонукає замислитися над сенсом буття.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дане прислів'я відноситься до категорії «*гноми*». Воно займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дане прислів'я відноситься до категорії «*сентенцій*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дане прислів'я виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку воно підкреслює, що людині важливо мати ціль існування та мету для руху вперед.

The voice of the people is the voice of God – Голос народу – це голос Бога. [дод. 110].

Дане прислів'я походить від історичних джерел та несе в собі філософський підтекст. Воно наголошує, що вищі сили можуть звертатися до людей через стан народу, тим самим даючи підказку що є не так, і що треба щось вдіяти. Коли певний народ переживає занепад та потребує допомоги, це є голосом Бога, що треба щось змінювати. Або навпаки, певна людина може прийти до іншої коли вона потребує допомоги, ніби вищі сили в обличчі певної людини.

Дане прислів'я є простим, поширеним, розповідним, двоскладним, стверджувальним реченням. Має один підмет «*голос*», виражений іменником, що стоїть в називному відмінку однини чоловічого роду, один присудок «*голос*», виражений іменником чоловічого роду, а також додатки «*народу*» та «*Бога*», виражені іменниками, що стоять в родовому відмінку однини чоловічого роду.

За класифікацією В. Черчиля, дане прислів'я є *філософським*. Воно використовувалося ще з давніх часів та несе в собі глибокий сенс.

За класифікацією Г.О. Денискої, дане прислів'я відноситься до категорії «*анофегми*». Такі вислови належать чи приписуються певному автору, зазвичай, у складі відомих історичних осіб виходячи з наявності текстологічних джерел.

За класифікацією В.В. Марценюка дане прислів'я відноситься до категорії «*сентенцій*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дане прислів'я виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку воно показує, чого б хотілося вищим силам через обличчя народу.

There is no greater tyranny than that which is perpetrated under the shield of the law and in the name of justice – Немає більшої тиранії, ніж та, яка чиниться під щитом закону та в ім'я справедливості. [дод. 111].

Дане прислів'я розкриває явище прихованої тиранії під виглядом хибної справедливості. На жаль, подібне явище стало реальністю сучасного життя. Майже у всіх сферах діяльності, людина діє у власних інтересах, навіть якщо її дії роблять шкоду іншим. Особливо це стосується сфери політики, де діячі намагаються запевнити народ у благих намірах своїх дій, які можуть мати протилежний ефект. Таким чином, люди попадають під вплив, часто навіть не підозрюючи що стали жертвами тиранії.

Дане прислів'я є складнопідрядним реченням, що складається з двох частин.

Перше речення (*немає більшої тиранії*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок «*немає*», виражений прислівником, означення «*більшої*», виражене прикметником жіночого роду, а також додаток «*тиранії*», виражений іменником, що стоїть в родовому відмінку однини жіночого роду.

Друге речення (*чиниться під щитом закону та в ім'я справедливості*) є простим, поширеним, розповідним, односкладним, стверджувальним. Має один присудок «*чиниться*», виражений дієсловом, а також обставину способу дії «*під щитом закону та в ім'я справедливості*», виражену іменниками

«*щитом*», що стоїть в орудному відмінку однини чоловічого роду, «*закону*», що стоїть в родовому відмінку однини чоловічого роду, «*ім'я*», що стоїть в родовому відмінку однини середнього роду та «*справедливості*», що стоїть в родовому відмінку однини жіночого роду.

За класифікацією В. Черчиля, дане прислів'я є *філософським*. Воно змушує замислитися над проблемою, яка приховується під виглядом справедливості.

За класифікацією Г.О. Денискіної, дане прислів'я відноситься до категорії «*гноми*». Воно займає проміжне становище між безіменним прислів'ям та індивідуалізованим авторським висловом.

За класифікацією В.В. Марценюка дане прислів'я відноситься до категорії «*сентенцій*». Такі висловлювання відповідають своєрідному «теоретичному» результату узагальнення дійсності.

За класифікацією В.С. Калашника дане прислів'я виконує *пізнавальну функцію*. В даному випадку воно показує, що людина може наносити шкоду іншим під виглядом того, що робить певні дії з благими намірами.

Отже, ретельно дослідивши вживання афоризмів, прислів'їв та приказок, зокрема в анімаційному фільмі Ч. Маккізі та П. Бейнтонна «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь», ми дійшли до висновків, що у даному фільмі існує значна кількість афористичних висловлювань у зв'язку із тим, що фільм має здебільшого філософський сюжет, в центрі якого є подорож головних героїв сніговими просторами в пошуку дому. Під час подорожі персонажі спілкуються між собою, обговорюючи питання сенсу життя та свого місця у цьому житті.

В процесі дослідження ми дізналися, що афористичні вирази можуть поділятися на власне афоризми, прислів'я та приказки. Таким чином, нам вдалося виокремити чимало класифікацій, зокрема, гноми, максими, сентенції, апофегми, хрії та багато інших. Кожен з них є індивідуальним, може мати як характер настанови, так і розваги.

Розглянувши функції афористичних висловлювань, ми дійшли до висновку, що найчастіше афоризми виконують пізнавальну та емотивну функції. Вони

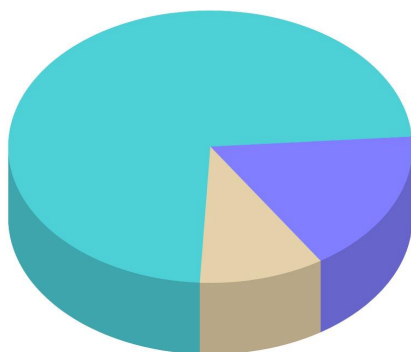
допомагають дізнатися нове про звичне, подивитись на життя під іншим кутом зору та навіть емоційно підтримати.

Також ми дізналися, що існують певні види афористичних висловлювань. Ми помітили, що найчастіше зустрічаються життєво-побутові висловлювання, що становить 73% їх використання. Далі йдуть юмористичні висловлювання, які становлять 17% та філософські висловлювання, які становлять 10%.

Діаграма 2.1

Частота вживання
афористичних
висловлювань

■ Життєво-побутові 73 %
■ Юмористичні 17 %
■ Філософські 10%

РОЗДІЛ 3

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АФОРИЗМІВ

В наші часі феномен афоризму все частіше стає об'єктом наукових досліджень. Афористичні висловлювання є своєрідним віддзеркаленням психологічної складової людини та її становлення, базуються на звичних життєвих подіях. Глибоке значення та повчальний зміст того чи іншого висловлювання становлять великий інтерес та спонукають фахівців різних галузей сучасного мистецтва до їх використання. Таким чином, афористичні висловлювання знайшли своє місце і в лінгвістиці, зокрема в світовій літературі, а також у кінематографі. Все більше зарубіжних авторів намагаються використати афористичні висловлювання у своїх творах мистецтва, будь то через художній фільм або книгу, кожен з яких по своєму зможе розкрити сенс людського буття, дати змогу подивитися по-новому на звичне, а також навчити життєвої мудрості.

Будучи актуальною темою сьогодення, афоризми становлять великий інтерес і для фахівців галузі перекладознавства. Наразі існує велика кількість всесвітньо відомих афористичних висловлювань, зокрема прислів'їв та приказок, які потребують адекватного перекладу для кращого їх сприйняття носіями певної мови. Таким чином, ми обрали анімаційний фільм Ч. Маккізі та П. Бейнтоні «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь», основу якого становлять саме афористичні висловлювання, які пояснюють складні життєві речі простою мовою та завдяки чому фільм буде цікавим не тільки для перекладу дитячою аудиторією, але також дорослими. Отже, є доцільним проаналізувати знайдені афористичні висловлювання з різних точок зору, зокрема дослідити найбільш адекватні способи їх передачі українською мовою.

3.1. Переклад афористичних висловлювань за допомогою семантичного еквіваленту

«When we are vulnerable with each other, we are strong» [дод. 112].

«Коли ми вразливі один перед одним, ми сильні»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтон. Даний вираз означає, що коли людина довіряє, не боїться показати слабку сторону та відчувається в безпеці поряд з іншою, вона відчуває себе сильною. Людина може бути впевненою, що її не скривдять, не зрадять, не завдадуть болю, будуть підтримувати та піклуватися про її почуття. Можливість бути вразливим, знаючи, що це безпечно, надає почуття стійкості, сили та впевненості.

При перекладі даного афоризму ми використали таку перекладацьку трансформацію, як *семантичний еквівалент*. Наприклад, *vulnerable* – *вразливі*, *strong* – *сильні*. Всі слова виразу ми переклали за допомогою семантичного еквіваленту, який дозволяє точно передати та відтворити оригінальний англійський вираз, при цьому зберігаючи його зміст. Важливо зазначити, що обраний варіант перекладу є характерним та сталим у вживанні в цільовій мові, а також є ідентичним по значенню до оригінального афористичного висловлювання.

Ми змогли передати основну ідею автора при перекладі даного афоризму, яка полягає у тому, що людина може почувати себе сильною, коли не боїться відкритися іншим, адже впевнена, що це безпечно. Ми також врахували мовні особливості носіїв англійської та української мов, і дійшли до висновку що переклад за допомогою семантичного еквіваленту стане найбільш вдалим рішенням, адже даний варіант зберігає сенс висловлювання та не спотворює його. Таким чином, обраний нами спосіб перекладу є найбільш адекватним, дає змогу максимально точно та чітко відтворити сенс оригінального афористичного висловлювання, а також зберігає прозорість та залишається зрозумілим для іншомовної аудиторії.

«Asking for help isn't giving up. It's refusing to give up» [дод. 113].

«Просити про допомогу не значить здаватися. Це відмова здаватися»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що людина ніколи не має полишати спроб вирішити проблему, навіть якщо потрібно звернутися за допомогою до інших. У фільмі цю фразу вимовляє Кінь коли Лис каже, що прохання про допомогу – це найсміливіший вчинок в його житті. Афоризм має на увазі, що звертатися за допомогою – цілком нормально. Це не прояв слабкості або приниження, а мудрість визнати, що необхідна підтримка.

При перекладі даного афористичного висловлювання ми скористалися трансформацією *семантичного еквіваленту*. Метод полягає в передачі виразу його першим значенням, з урахуванням його доцільності в кожному окремому випадку для збереження сенсу афоризму. Наприклад, *asking – просити, to give up – здаватися*.

Ми вважаємо, що застосування даної перекладацької трансформації є найбільш вдалим рішенням. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми обираємо перекладацькі трансформації, за допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. Вибір тієї чи іншої можливості передачі афористичного висловлювання безпосередньо залежить від наявності відповідників його складових в мові перекладу. У даному випадку семантичний еквівалент значно допомагає при збереженні значення афористичного висловлювання і є максимально наближеним до мови оригіналу. Застосований нам спосіб перекладу дозволяє зберегти початкове значення афоризму, передати голову думку автора, яка полягає у відмові здаватися, а також зробити його більш доступним для розуміння широкої аудиторії.

«The greatest energy is love» [дод. 114].

«Найбільше джерело енергії – це любов»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що почуття любові є дійсно джерелом натхнення та поштовхом до створення чогось прекрасного. Неважливо в чому буде проявлятися любов. Будь то до живої істоти, природи або улюбленої справи, завжди коли людина робить щось з любов'ю, в неї заявляється багато сил. Вона може створити щось чудове, зробити сміливий вчинок та завжди все, що робиться з любов'ю, буде вдаватися найкращим чином.

В процесі перекладу даного афористичного висловлювання був використаний засіб семантичного еквіваленту. Усі елементи афоризму ми переклали їх першим значенням із збереженням змісту висловлювання. Наприклад, *energy* – *енергія*, *love* – *любов*.

На нашу думку, використання засобу семантичного еквіваленту є найбільш доцільним у даному випадку. Даний спосіб перекладу чітко відтворює значення оригінального афористичного висловлювання, саме тому нам вдалося передати ідею автора, яка полягає у тому, що любов є найбільшим поштовхом для здійснення великих справ. Завдяки даному способу афоризм залишається максимально наближеним до мови оригіналу, що дає читачу краще зрозуміти його сенс.

«Home isn't always a place» [дод. 115].

«Дім – це не завжди місце»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що поняття дому є цілком відносним і необов'язково матеріальним. У фільмі цю фразу промовляє Хлопчик, коли він знаходить дім, проте в останній момент вертається в ліс до друзів. Таким чином афоризм дає зрозуміти, що дім – це не лише певна будівля або якесь місце. Це оточення, яке надає людині почуття безпеки, тепла і комфорту, де вона відчуває себе щасливою.

Перекладаючи даний вираз, ми скористалися засобом *семантичного еквіваленту*. Усі складові афоризму ми переклали за допомогою точного

відповідника, при цьому зберігаючи його основну ідею. Наприклад, *always* – *завжди*, *place* – місце.

Ми вважаємо, що переклад за допомогою семантичного еквіваленту є найбільш доцільним рішенням. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми обираємо перекладацькі трансформації, за допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. Ми змогли передати основну думку автора при перекладі даного афоризму – підкреслити важливість оточення людини, а не місця, де вона знаходиться. Оскільки ми змогли знайти точний відповідник даного афористичного висловлювання, то переклали саме таким чином, переконавшись у тому, що даний варіант зберігає сенс оригінального афоризму та не спотворює його. Таким чином, вираз залишається зрозумілим для носіїв цільової мови та краще розкриває його зміст.

«Never give up on your dreams» [дод. 116].

«Ніколи не відмовляйся від своїх мрій»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що завжди треба докладати зусиль для досягнення своїх мрій, навіть коли це дуже важко. Іноді мрії можуть здаватися недосяжними та потребують багато сил та енергії, а комусь вони можуть здатися безглуздими. Проте, людина завжди має залишатися вірною собі і попри все працювати щоб досягти того що їй хочеться, адже воно завжди того варте. Це робить людину сильнішою та сміливішою, а також дає можливість пишатися собою.

В процесі перекладу даного афористичного висловлювання ми скористалися засобом *семантичного еквіваленту*. Усі елементи афоризму були перекладені за допомогою першого значення із урахуванням граматичних правил української мови, а також культурних особливостей реципієнтів. Наприклад, *never* – *ніколи*, *dreams* – *мрії*.

На нашу думку, відтворення виразу за допомогою семантичного еквіваленту є найбільш доцільним рішенням. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми обираємо перекладацькі трансформації, за

допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. Вибір тієї чи іншої можливості передачі афористичного висловлювання безпосередньо залежить від наявності відповідників його складових в мові перекладу. При перекладі афористичного висловлювання ми скористалися засобом, який дозволяє точно передати та відтворити оригінальний англomовний вираз. Важливо зазначити, що обраний варіант перекладу є характерним та сталим у вживанні в українській мові, а також є ідентичним по значенню до оригінального висловлювання. З цієї причини було доцільно передати його за допомогою першого значення, що залишає прозорість за є максимально зрозумілим для носіїв української мови.

«What do you think is the biggest waste of time? Compare yourself to others» [дод. 117].

«Що, на вашу думку, є найбільшою тратою часу? Порівнювати себе з іншими»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він показує, що в порівнянні себе із іншими немає жодного сенсу. В житті завжди знайдеться хтось кращий у чомусь. Проте це не означає, що людина є поганою, невдахою або не заслуговує на гідне ставлення. Зазвичай порівняння себе із іншими є маркуванням часу, до того ж, завдаючи собі болю. Людина повинна цінити та приймати себе такою, яка вона є, і єдиний, з ким вона має себе порівнювати – це із собою минулою, що допоможе стати кращим.

При перекладі даного афористичного висловлювання ми скористалися засобом *семантичного еквіваленту*. Оригінальний афоризм має точний відповідник у мові перекладу, тому ми переклали його саме за допомогою першого значення, що дозволяє точно відтворити сенс висловлювання та не потребує пошуку інших засобів перекладу. Наприклад, *time – час, compare – порівнювати*.

Ми вважаємо, що трансформація семантичного еквіваленту є найбільш вдалим рішенням. Застосувавши даний засіб перекладу, нам вдалося максимально точно передати задум автора стосовно даного афористичного висловлювання, який

полягає в тому, що в порівнянні себе з іншими немає сенсу. Ми знайшли точний відповідник, щоб у читача була можливість краще зрозуміти зміст оригіналу та уловити задум іншомовного автора. Виконуючи передачу висловлювання було вкрай важливо підібрати такий засіб перекладу, щоб передача іншою мовою залишалася максимально точною.

«*I thought I had to be more, but I'm enough just as I am*» [дод. 118].

«Я думав, що повинен бути чимось більшим, але мене достатньо такого, який я є»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що людина завжди має сприймати себе такою як вона є і розуміти, що це цінно. Людина має робити певні вчинки та намагатися стати кращою лише для себе. Часто спроби стати кращим за когось не мають сенсу, забирають багато сил та енергії, і є дуже виснажливими. Потрібно цінити себе та свою індивідуальність, адже кожна людина є унікальною.

При перекладі даного афоризму ми скористалися засобом *семантичного еквіваленту*. Усі елементи афоризму ми переклали їх першим значенням із збереженням змісту висловлювання та дотриманням граматичних норм цільової мови. Наприклад, *thought* – **думав, достатньо – enough**.

На нашу думку, використання трансформації семантичного еквіваленту є найбільш адекватним рішенням. Переклад даного афористичного висловлювання можливо було здійснити за допомогою відтворення його складових іншою мовою першим значенням. Враховуючи мовні та культурні особливості носіїв цільової мови ми дійшли до висновку, що представники обох мов можуть виражати думки та емоції ідентичним чином, зокрема почуття невизначеності, сумніву, а також набутого досвіду. Таким чином, перекладаючи даний афоризм за допомогою семантичного еквіваленту, нам вдалося зберегти його зміст та прозорість для сприйняття носіями української мови.

«*Love is stronger than hate. And it wins*» [дод. 119].

«Любов сильніша за ненависть. І вона перемагає»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що почуття любові має більшу силу ніж почуття ненависті. Абсолютно усі речі, які людина робить із почуттям любові, мають сильнішу енергетику, приносять добро та радість. Кожен завжди прагне найкращого, тож речі, зроблені з любов'ю мають велику ціну, в той час як почуття ненависті є джерелом негативу та виснаження.

Виконуючи переклад даного афористичного висловлювання ми використали засіб семантичного еквіваленту. Усі слова виразу ми переклали першим значенням, зберігаючи основну думку автора, зміст та ідею висловлювання. Наприклад, *love – любов, hate – ненависть*.

Ми вважаємо, що при перекладі даного афоризму доцільно буде скористатися засобом семантичного еквіваленту, тобто відтворити даний вислів за допомогою його точного відповідника. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми обираємо перекладацькі трансформації, за допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. Вибір тієї чи іншої можливості передачі афористичного висловлювання безпосередньо залежить від наявності відповідників його складових в мові перекладу. Проаналізувавши особливості спілкування носіїв англійської та української мови, ми зрозуміли, що такі почуття як любов та ненависть, які є предметом даного афоризму, представники обох країн виражають схожим чином, тому компоненти висловлювання в англійській мові повністю відповідають українським і навпаки. Отже, є доцільним перекласти афоризм за допомогою першого значення, що залишить його максимально наближеним до мови оригіналу, а також зрозумілим для іншомовної аудиторії.

«When have you been at your strongest? When I have dared to show my weakness» [дод. 120].

«Коли ти був найсильнішим? Коли я наважився показати свою слабкість»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що людині дійсно треба докласти багато зусиль або

наважитися показати слабкість. Наразі людям стає все важче довіряти один одному. Кожен боїться, що йому можуть зробити боляче та зрадити. Люди часто намагаються здаватися сильними навіть якщо це не так. Коли людина наважується показати слабкість, вона докладає чимало зусиль, адже робить спробу довіряти попри страх.

При перекладі даного афористичного висловлювання, ми скористалися засобом семантичного еквіваленту. Усі компоненти висловлювання були відтворення за допомогою точного відповідника у мові перекладу, що є їх першим значенням та зберігають основний зміст оригінального виразу. Наприклад, *show* – *показати*, *weakness* – *слабкість*.

На нашу думку вибір трансформації семантичного еквіваленту є найбільш вдалим рішенням. Складові афоризму було доцільно відтворити за допомогою точного відповідника, адже сталі слова та вирази завжди повинні залишатися у своєму початковому вигляді наскільки це можливо. Завдяки даному засобу, нам вдалося точно відтворити вислів в українській мові та розкрити задум автора, який доводить, що прояв будь-яких емоцій, позитивних чи негативних, є цілком нормальним та робить людину сильнішою коли вона їх сприймає та не боїться проявляти. Таким чином, точна передача даного виразу допомагає зберегти зміст та уникнути ймовірності того, що перекладене висловлювання іншомовна аудиторія зрозуміє неправильно.

«Remember that you are one of many and you will become one of the best» [дод. 121].

«Пам'ятай, що ти – один із багатьох, і ти станеш одним із найкращих»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що у світі живе багато людей, кожна з яких є унікальною. Поняття «бути кращим» завжди відносне і кожен вкладає в нього свій сенс. Для когось це означає досягти забагато, а для когось і маленький крок може стати великою перемогою. Набагато важливіше стати гідною та порядною людиною, яка є чуйною до всього, що її оточує, що є величезним досягненням.

В процесі перекладу даного афористичного висловлювання був використаний засіб *семантичного еквіваленту*. Усі елементи афоризму були перекладені за допомогою першого значення із урахуванням граматичних правил української мови, а також культурних особливостей реципієнтів. Наприклад, *remember – пам'ятай, the best – найкращих*.

Ми вважаємо, що переклад за допомогою семантичного еквіваленту є найбільш доцільним рішенням в даному випадку, що дозволяє точно передати значення висловлювання іншою мовою. Ми також врахували культурні особливості носіїв цільової мови і дійшли до висновку, що певні фактори, що стосуються форми вираження певних ідей є дуже схожими. Носії англійської мови використовують ті самі вирази, що і носії української, коли дають поради та підтримку, зокрема це стосується теми досягнення успіху. Саме тому найбільш адекватним способом перекладу із метою збереження змісту оригінального висловлювання став засіб семантичного еквіваленту, тобто передача слова його першим значенням, що максимально точно відображає його сенс.

«Life is not always easy and we will experience hard times, but that is ok» [дод. 122].

«Життя не завжди легке, і у нас будуть важкі часи, але це нормально»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що наше життя є багатограним. Життя має багатий спектр кольорів та ніщо не є однозначним. В житті існує багато випробувань, які пройти буває досить нелегко, але це є нормальним. Завдяки ним людина вчиться бути сильнішою, мудрішою та не повторювати минулих помилок. А також цінити легкі часи, на які змінюється життя, і часто завдяки наполегливості людини коли їй було важко.

В процесі перекладу даного афористичного висловлювання ми скористалися засобом *семантичного еквіваленту*. Кожен з елементів даного виразу мав власний відповідник, що дозволило відтворити вислів в мові перекладу максимально точно. Важливо зазначити, що обраний варіант перекладу є

характерним та сталим у вживанні в цільовій мові, а також є ідентичним по значенню до оригінального афористичного висловлювання. Наприклад, *life – життя, easy – легке*.

На нашу думку, використання засобу семантичного еквіваленту є найбільш доцільним рішенням. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми обираємо перекладацькі трансформації, за допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. Вибір тієї чи іншої можливості передачі афористичного висловлювання безпосередньо залежить від наявності відповідників його складових в мові перекладу. Семантичний еквівалент допоміг зберегти значення та сенс оригінального висловлювання та відтворити зміст виразу в мові перекладу найбільш точно. Таким чином зберігається можливість передачі основної думки автора виразу, яка полягає у тому, що життєві труднощі є цілком нормальною його частиною. Отже, висловлювання залишається максимально зрозумілим для носіїв цільової мови.

«Have you met others who have struggled? I have never met anyone who haven't»
[дод. 123].

«Чи зустрічав ти інших, кому було важко? Я ніколи не зустрічав нікого, кому б не було»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що для кожного життя є складним по-своєму. Навіть якщо зі сторони може здатися, що в людини немає проблем, це не означає що так воно і є. Кожен дивиться на життя під власним кутом зору, і свої проблеми можуть здатися складнішими, проте вони є у кожного, і навіть можуть бути ще більшими. У кожної людини життя важке по-своєму, і в світі не існує людей, у яких немає жодних проблем, адже життя далеко не є ідеальним.

В процесі перекладу даного афористичного висловлювання була застосована трансформація *семантичного еквіваленту*. Кожен з елементів висловлювання має відповідник в мові перекладу, який допомагає відтворити вислів найбільш точно, тому немає потреби у пошуках іншого засобу перекладу. Усі складові

афоризму зберігають значення оригінального висловлювання. Наприклад, *met – зустрічав, never – ніколи*.

Ми вважаємо, що обрана трансформація семантичного еквіваленту дозволяє передати вираз найбільш вдало. При виборі засобу передачі, ми переконалися, що кожен елемент висловлювання зберігає своє значення та залишається найбільш близьким до значення оригінального афористичного висловлювання. Ми дійшли до висновку, що для людини характерно час від часу проходити через складні моменти життя, а отже, представники англійської та української мов можуть виражати емоції ідентичним чином. Таким чином, було доцільно відтворити англійський афоризм за допомогою семантичного еквіваленту та залишити його максимально зрозумілим для носіїв української мови.

«One day you'll see how hard it was and how brave you were» [дод. 124].

«Одного дня ти побачиш, як це було важко і наскільки сміливим ти був»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що часто буває важко зробити певні речі, наважитися на великі вчинки або пройти через певні випробування, проте це дійсно є необхідним і того вартим. Труднощі роблять людину сильнішою, змушують повірити що людина здатна на більше і є досить мужньою щоб їх подолати. Одного дня людина зможе озирнутися назад і згадати, як їй було важко на самому початку і наскільки сильнішою вона стала зараз.

Виконуючи переклад даного афористичного висловлювання, було доцільно скористатися таким засобом перекладу, як *семантичний еквівалент*. Даний спосіб дозволяє передати вислів першим значенням та залишити його максимально зрозумілим та точним. Отже, усі складові афоризму відтворені за допомогою елементів, які відповідають першому значенню англійського виразу. Наприклад, *hard – важко, brave – сміливим*.

На нашу думку, передача оригінального афористичного висловлювання за допомогою семантичного еквіваленту є найбільш доцільним рішенням. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми

обираємо перекладацькі трансформації, за допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. Вибір тієї чи іншої можливості передачі афористичного висловлювання безпосередньо залежить від наявності відповідників його складових в мові перекладу. Необхідно зазначити, що в процесі передачі висловлювання важливо залишити його максимально наближеним до афоризму мови оригіналу наскільки це можливо. Точна передача дозволяє відтворити головну думку автора та довести, що будь-які життєві труднощі варті того, щоб людина стала сильнішою. Семантичний еквівалент дозволяє відтворити початкове значення афоризму та залишити вислів максимально зрозумілим.

«Never judge a book by its cover» [дод. 125].

«Ніколи не судіть книгу за її обкладинкою»

Дане прислів'я означає, що перше враження про людину може бути оманливим. Ніколи не варто робити висновки про ту, чи іншу людину лише в перший день знайомства. Людина може виявитись зовсім не тією, ким здається. Варто пам'ятати, що спершу людина може показувати лише ті якості, які вона б хотіла, щоб бачили оточуючі. Вона може не розкриватися через недовіру або якщо хоче здатися кращою ніж є. Тому не потрібно судити з першого погляду, а дочекатися певного часу.

При перекладі даного прислів'я ми використали засіб *семантичного еквіваленту*. Дана трансформація допомагає відтворити вислів за допомогою його початкового значення, а також залишити максимально прозорим та точним. Таким чином, усі складові прислів'я були перекладені за допомогою елементів, які відповідають першому значенню оригінального англomовного прислів'я. Наприклад, *judge – судити, book – книга*.

Ми вважаємо, що обрана трансформація семантичного еквіваленту є найбільш доцільним рішенням в даному випадку. При виборі засобу перекладу було важливо обрати саме той метод, який зможе максимально точно передати значення оригінального англomовного прислів'я, зберігаючи його зміст та задум

іншомовного автора. В даному випадку було можливо передати вираз за допомогою його першого значення, адже представники як англійської, так і української мови виражають власне ставлення до першого враження від людини схожим чином та сходяться на думці, що не варто робити висновків про ту чи іншу людину з першої зустрічі. Таким чином, ми переконалися що переклад прислів'я за допомогою першого значення не спотворює зміст виразу, тому може бути перекладеним саме таким чином, залишаючись максимально наближеним до мови оригіналу та зрозумілим іншомовним реципієнтам.

«If you run after two hares, you'll catch none» [дод. 126].

«За двома зайцями поженешся – жодного не піймаєш»

Дане прислів'я означає, що треба завжди фокусуватися на одній цілі для досягнення найкращого результату. Потрібно направити енергію та увагу на зосередження на певній цілі, а не на кількох завданнях одночасно. Якщо намагатися встигнути усюди і зробити якомога більше, то в результаті можна не зробити взагалі нічого. Розподіл уваги на кількох речах одночасно зазвичай не є ефективним і не дає можливості зосередитися на виконанні завдання. Тому краще направляти увагу на одну ціль, і після її досягнення рухатися до іншої.

В процесі передачі даного прислів'я на цільову мову ми скористалися такою перекладацькою трансформацією як *семантичний еквівалент*. Кожен з елементів даного виразу мав власний відповідник, що дозволило відтворити вислів в мові перекладу максимально точно. Важливо зазначити, що обраний варіант перекладу є характерним та сталим у вживанні в цільовій мові, а також є ідентичним по значенню до оригінального англійського прислів'я. Наприклад, *hares – зайцями, catch – піймаєш*.

На нашу думку, переклад за допомогою семантичного еквіваленту є найбільш вдалим рішенням, що допомагає залишити переклад максимально адекватним та точним. За допомогою обраного метода можливо якомога точніше передати головну ідею іншомовного автора. Окрім того, представники англійської та української мови виражають власне ставлення на зосередженні на певній цілі

схожим чином. В обох культурах прийнято казати, що розподілення уваги на декількох завданнях одночасно не призведе до бажаного результату, а скоріше до зворотного ефекту, тому краще зосередитися на конкретній цілі. Ми дійшли до висновку, що представники обох мов виражають ставлення ідентичним чином, тому передача іншомовного прислів'я може бути відтвореною першим значенням. В даному випадку, такий спосіб перекладу не призведе до спотворення сенсу висловлювання, залишить його зрозумілим для носіїв української мови, а також максимально наближеним до оригінального англійського прислів'я.

3.2. Переклад афористичних висловлювань за допомогою заміни

«Being honest is always interesting» [дод. 127].

«Чесність – завжди цікава»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що бути чесним та відвертим є дуже цінною людською якістю, яка заслуговує на повагу. У фільмі цю фразу вимовляє Кінь, коли Лис стверджує, що на його думку, він не може розказати нічого цікавого. На жаль, чесність наразі стала рідкою якістю, багато людей вважають за краще збехати або приховати щось. Проте, коли людина наважується говорити з чесністю, це завжди поважають.

При перекладі даного афористичного висловлювання ми скористалися засобом *граматичної заміни*. Англійський підмет *«being honest»* ми відтворили в українському варіанті за допомогою підмета *«чесність»*. Таким чином відбулася трансформація англійського підмета, вираженого дієсловом та прикметником на підмет, виражений в українській мові іменником. Таким чином, при перекладі даного афоризму відбулася зміна частини мови.

Ми вважаємо, що переклад за допомогою граматичної заміни є найбільш адекватним в даному випадку. Англійський складений підмет *«being honest»* було відтворено в українській мові за допомогою підмету *«чесність»*, що

допомагає передати вираз мови оригіналу на мову перекладу у більш лаконічній формі, а також із дотриманням усіх граматичних правил цільової мови. Таким чином, ми змогли уникнути громіздкості в процесі перекладу та залишити вислів максимально зрозумілим для реципієнтів української мови.

«One of our greatest freedoms is how we react to things» [дод. 128].

«Одна з найбільших наших свобод у тому, як реагувати на події»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що людина має вибір як саме реагувати на певну подію. Так, в одній із сцен фільму, Лис потрапляє у засідку. З самого початку він був налаштований вороже до інших і навіть погрожував вбити, якщо б не потрапив у пастку. Проте, Кріт все одно робить вибір звільнити його. Таким чином, персонаж показує, що людина абсолютно вільна у своєму виборі. І те, що вона має вчиняти правильно, навіть коли страшно.

При перекладі даного афористичного висловлювання ми скористалися засобом **лексичної заміни**. Англійський додаток **«things»** переклали за допомогою додатку **«події»**, що не є еквівалентом оригінального висловлювання та має інше лексичне значення.

Ми вважаємо, що обраний нами засіб перекладу став найбільш вдалим рішенням. Застосування способу лексичної заміни та використання іншого лексичного значення англійського іменника **«things»** допомагає зробити переклад найбільш адекватним. Оскільки першим значенням англійського іменника є український іменник **«речі»**, то пряме його використання є недоцільним, оскільки воно призведе до спотворення виразу. Таким чином, ми переклали даний афористичний вираз за допомогою іншого лексичного значення, в даному випадку ми обрали іменник **«події»**. Таким чином, іношомовним реципієнтам стане зрозумілим значення даного виразу, а саме те, що у кожної людини є право обирати як реагувати на певні життєві події.

«Feeling low is not a weakness and to speak of it is courageous» [дод. 129].

«Почуття пригнічення – це не слабкість, і говорити про це – сміливо»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що часами людина може відчувати пригнічення, що є звичайною частиною життя. Мати певні емоції незалежно від того, чи є вони позитивними, або негативними, є цілком нормально та не є проявом слабкості. Навпаки, визнати, що буває нелегко, є важким кроком, часто людина не бажає щоб інші знали про хитке положення. Проте, казати про власні почуття є проявом сміливості.

При перекладі даного афористичного висловлювання ми скористалися засобом *граматичної заміни*. Англійське дієслово «*feeling*» ми переклали за допомогою іменника «*почуття*» в українській мові. Таким чином, при здійсненні перекладу з мови оригіналу на мову перекладу відбулася зміна частини мови.

На нашу думку, переклад за допомогою граматичної заміни є найбільш адекватним засобом. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми обираємо перекладацькі трансформації, за допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. В даному випадку трансформація граматичної заміни допомагає підкреслити саме предмет почуття, а не певну дію. Таким чином, нам вдалося розкрити емоційні аспекти людини, зробити акцент на предметі певного негативного почуття, що дає іншомовному читачу зрозуміти, що саме явище певної емоції, навіть негативної, та її наявність є цілком нормальним для кожної людини.

«*The truth is that no matter how it looks, everyone has their struggle*» [дод. 130].

«Правда в тому, що неважливо як це виглядає – кожен все одно бореться по-своєму»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що не завжди все є таким, яким може здатися на перший погляд. Людина може намагатися виглядати сильною, проте в той самий час відчувати внутрішню слабкість та незахищеність, проходити через важкий

період власного життя. У кожної людини існують труднощі в житті і кожен проходить через них по-своєму. Навіть коли людина виглядає сильною, це не означає, що в неї все гаразд. Інші бачать лише те, що вона дозволяє побачити.

При перекладі даного афористичного висловлювання ми скористалися засобом *граматичної заміни*. Англійський додаток «*struggle*» ми переклали за допомогою присудка «*бореться*» в українській мові. Таким чином, в процесі перекладу відбувається зміна частини мови. У даному випадку іменник в англійській мові був змінений на дієслово в мові перекладу.

Ми вважаємо, що обраний нами засіб перекладу є найбільш адекватним. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми обираємо перекладацькі трансформації, за допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. В даному випадку було важливим зробити акцент саме на дії та показати іншомовному читачу саме процес, що людина бореться впродовж всього свого життя. Таким чином, ми змінили англійський іменник «*struggle*», що означає «*боротьба*» на дієслово «*бореться*» щоб підкреслити довготривалість певної дії, а не лише вказати на предмет. Таким чином, нам вдалося передати зміст афоризму та залишити його максимально зрозумілим для носіїв української мови.

«When the big things feel off control, focus on what you love right on your eyes»
[дод. 131].

«Коли не можеш контролювати перебіг подій, зосередься на тому, що поруч і що ти любиш»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що людина не може контролювати кожний аспект свого життя та бувають обставини, які від неї не залежать. У фільмі цю фразу промовляє Кінь, коли друзі змушені сховатися в лісі щоб перечекаати бурю. Дане висловлювання підкреслює, що навіть коли обставини не залежать від людини, їх можна спробувати відпустити, відволіктися та зосередитися на тому, що приносить радість. Таким чином, вони проходять легше.

При перекладі даного афоризму ми використали спосіб граматичної та лексичної заміни. Англійський додаток «*big things*» ми переклали за допомогою додатку «*перебіг подій*», внаслідок чого відбулася заміна англійського прикметника на іменник в українській мові. Також ми переклали англійську обставину «*right on your eyes*» за допомогою обставини «*поруч*», що не є еквівалентом оригінального виразу, але має близьке до нього значення.

Ми вважаємо, що обраний нами засіб перекладу став найбільш вдалим рішенням. Застосування способу лексичної заміни та використання іншого лексичного значення англійського іменника «*things*» допомагає зробити переклад найбільш адекватним. Оскільки першим значенням англійського іменника є український іменник «*речі*», то пряме його використання є недоцільним, оскільки воно призведе до спотворення виразу. Також ми замінили англійський прикметник «*big*» на іменник «*подій*» в українській мові, що допомагає зробити переклад більш точним та зрозумілим. Окрім того, ми також використали спосіб заміни при передачі англійської обставини «*right on your eyes*» для збереження його змісту. Оскільки в даному випадку дослівний переклад виразу спотворить його значення, було доцільно знайти інший спосіб перекладу, який допоміг би відтворити сенс афоризму найкращим чином, тому переклад за допомогою обставини «*поруч*», став найбільш вдалим. Він допомагає зберегти зміст висловлювання та є максимально наближеним до культури реципієнтів.

«Whereof one cannot speak, thereof one must be silent» [дод. 132].

«Про що не можна говорити, про те слід мовчати»

Дане прислів'я означає, що іноді стосовно певних речей краще промовчати. Існують дуже важливі та делікатні справи, які потребують особливої уваги. Вони мають залишатися конфіденційними та бути доступними лише для певного кола осіб. Проблема не має бути передана тому, кого вона не стосується, або тому, кому не потрібно про це знати, адже розголошення певної інформації може викликати значні проблеми.

В процесі перекладу даного афористичного висловлювання, ми скористалися засобом *граматичної заміни*. Англійське дієслово «*cannot*», що стоїть в означеній формі в оригіналі, ми переклали за допомогою дієслова «*не можна*», яке в українському варіанті стоїть в неозначеній формі.

Ми вважаємо, що застосування трансформації граматичної заміни є найбільш вдалим рішенням при перекладі даного прислів'я. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми обираємо перекладацькі трансформації, за допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. Ми замінили означену форму дієслова оригінального виразу на неозначену в мові перекладу. Оскільки в англійському варіанті також наявний вказівний займенник «*one*», який вказує на означену форму дієслова «*cannot*» та перекладається як «*хтось*», було необхідно опустити його та замінити на неозначену форму дієслова в українській мові за недоцільності його використання та уникнення спотворення виразу. Окрім того, неозначена форма дієслова допомагає узагальнити вираз та підкреслити, що порада мовчати, коли не можна щось сказати стосується всіх, а не окремої особи.

«The end justifies the means» [дод. 133].

«Мета виправдовує засоби»

Дане прислів'я означає, що для досягнення важливої цілі необхідно зробити все важливе незалежно від засобів які можуть знадобитися. Даний вислів може сприйматися та трактуватися в декількох значеннях. З одного боку, він показує, що якщо ціль має благі наміри та засоби, то воно дійсно того варте. З іншого боку, даний вислів деякий час сприймався у негативному ключі, маючи на увазі досягнення мети, навіть якщо це завдасть значних збитків оточуючим.

При перекладі даного афористичного висловлювання ми скористалися засобом *лексичної заміни*. Англійський іменник «*end*» ми переклали за допомогою українського іменника «*мета*», що не є його еквівалентом та має інше лексичне значення.

На нашу думку, переклад за допомогою лексичної заміни є найбільш адекватним в даному випадку. В процесі перекладу даного речення було важливо уникнути трансформацій, таких як семантичний еквівалент або калькування, оскільки при перекладі першим значенням відбудеться спотворення виразу та подальше його невірне сприйняття цільовою аудиторією. Англійський іменник «*end*» у своєму прямому значенні розуміється як іменник «*кінець*», що в даному випадку залишити неприпустимо. Таким чином, було доцільно використати інші засоби перекладу та знайти відповідник, за допомогою якого було б можливо зберегти сенс висловлювання та залишити максимально наближеним до культури іншомовних реципієнтів. Використання лексичної заміни допомогою уникнути ймовірності, що вираз буде сприйнятий невірно та забезпечило максимально адекватну його передачу.

3.3. Переклад афористичних висловлювань за допомогою антонімічного перекладу

«Tears fall for a reason. And it's your strength, not weakness» [дод. 134].

«Сльози котяться не просто так. Це твоя сила, а не слабкість»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що сльози не є проявом слабкості, а справжньої сили. У фільмі цю фразу промовляє Кінь, коли Хлопчик не втримався і впав у воду. Коли людина плаче, вона проявляє свої справжні емоції. Сльози є доказом того, що людина є чуйною та чутливою, вона здатна глибоко відчувати та переживати. Багато людей намагаються подавити бажання плакати та приховати сльози аби інші не розцінили їх як прояв слабкості. Але насправді, сльози є проявом справжньої сили та показують, що у людини тонка душа.

При перекладі даного афористичного висловлювання ми скористалися засобом *антонімічного перекладу*. У даному випадку оригінальний англійський афоризм стоїть в стверджувальній формі. Наприклад, *«tears fall for a reason»*. В процесі перекладу на українську мову ми змінили стверджувальну

форму на заперечну. Наприклад, «*сльози котяться не просто так*». Таким чином, відбулася передача оригінального афористичного висловлювання його протилежним значенням.

На нашу думку, антонімічний переклад є найбільш вдалим рішенням в даному випадку. Застосування даного способу перекладу було необхідним для того, щоб максимально наблизити вираз до культури реципієнтів української мови та передати значення виразу найбільш грамотно. Буквально, «*tears fall for a reason*» означає «*сльози ллються з причини*», проте в цільовій мові подібне словосполучення вважалося б логічною помилкою, отже було доцільно перекласти вираз протилежним його значенням «*сльози котяться не просто так*», що є характерним для вживання в українській мові.

«*There's no such thing as a free lunch*» [дод. 135].

«*Безкоштовний сир тільки в мишоловці*»

Дане прислів'я означає, що за все в житті доводиться платити. Майже ніколи нічого не дістається задарма, без боротьби та докладання зусиль. Отримання певних речей завжди пов'язано із затратами, а те, що може дістатися безкоштовно часто має прихований підтекст. Намагаючись отримати щось задарма іноді може викликати набагато більше проблем, ніж намагатися щось отримати чесним шляхом.

При перекладі даного прислів'я ми скористалися засобом *антонімічного перекладу*. У даному випадку оригінальне англomовне прислів'я стоїть в заперечній формі. Наприклад, «*there's no such thing*». В процесі перекладу ми змінили заперечну форму на стверджувальну. Наприклад, «*безкоштовний сир*». Таким чином, відбулася передача оригінального прислів'я його протилежним значенням.

Ми вважаємо, що антонімічний переклад є найдоцільнішим рішенням при передачі даного виразу. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми обираємо перекладацькі трансформації, за допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. В окремих випадках є доцільним

передати значення змісту оригінального висловлювання в стверджувальній формі для його адаптації в мові перекладу. За допомогою антонімічного перекладу нам вдалося максимально наблизити вираз до культури реципієнтів та показати, що безкоштовні речі наявні лише там, де можна чекати певного підступу, оскільки в житті ніщо не є безкоштовним та за все доводиться платити. Отже, даний спосіб перекладу допомагає відтворити сенс оригінального висловлювання та залишити його максимально зрозумілим для носіїв української мови.

«Where there's smoke there's fire» [дод. 136].

«Диму без вогню не буває»

Дане прислів'я означає, що не з'являться певні розмови, чутки, домисли якщо на це не буде жодних підстав. Дане прислів'я часто вживається коли ситуація здається доволі делікатною. Коли людина намагається виправдатися та заперечує чутки, інші можуть сумніватися в правдивості її слів. Якщо б у людей не було приводу, вони б не будували здогадки та припущення.

При перекладі даного прислів'я ми використали спосіб *антонімічного перекладу*. У даному випадку оригінальне англійське прислів'я стоїть в стверджувальній формі. Наприклад, *«there's fire»*. В процесі передачі вислову на цільову мову ми змінили стверджувальну форму на заперечну. Наприклад, *«вогню не буває»*. Таким чином, відбулася передача оригінального прислів'я його протилежним значенням.

Ми вважаємо, що в даному випадку антонімічний переклад є найбільш вдалим рішенням. Дану трансформацію було доцільно застосувати, враховуючи культурні особливості носіїв цільової мови, а також її граматичну складову. Також було важливо перекласти вислів, зберігаючи основну думку та зміст. В результаті перекладу, нам вдалося відтворити вислів максимально наближеним до мови оригіналу, зокрема зберігаючи лексичне значення його основних компонентів *«fire»* – *«вогонь»*, *«smoke»*, – *«дим»*. Таким чином нам вдалося зберегти зміст висловлювання при його антонімічному перекладі. В даному

випадку, вживання негативної форми висловлювання є найбільш характерним для української мови та залишає вираз максимально зрозумілим для іншомовної аудиторії.

«Tastes differ» [дод. 137].

«Про смаки не сперечаються»

Дане прислів'я означає, що кожна людина унікальна та індивідуальна, а отже кожен має свої смаки та надає перевагу певним речам, які вважає для себе найбільш прийнятними та які більше подобаються. У кожній людині власні вподобання, які можуть не співпадати з іншими та значно різнитися. Отже, головна думка прислів'я полягає у тому, що у кожного є власні смаки та відчуття, які потрібно поважати та не нав'язувати свої.

При перекладі даного прислів'я ми скористалися засобом **антонімічного перекладу**. У даному випадку оригінальне англomовне прислів'я *стоїть в стверджувальній формі*. Наприклад, *«differ»*. В процесі передачі вислову на цільову мову ми змінили стверджувальну форму на заперечну. Наприклад, *«не сперечаються»*. Таким чином, відбулася передача оригінального прислів'я його протилежним значенням.

Ми вважаємо, що обраний нами засіб перекладу є найбільш адекватним при передачі даного виразу на українську мову. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми обираємо перекладацькі трансформації, за допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. Антонімічний переклад дає змогу підкреслити, що кожна людина є унікальною та має різні смаки, а отже немає сенсу про них сперечатися. Окрім того, буквальный переклад висловлювання втратив би своє значення, не мав би сенсу в перекладеному виразі та залишився би незрозумілим для цільової аудиторії. Отже, ми використали антонімічний переклад, в результаті чого нам вдалося передати вираз у формі, яка є більш характерною для української мови, а також з урахуванням культурних особливостей її носіїв.

«Every cloud has a silver lining» [дод. 138].

«Немає лиха без добра»

Дане прислів'я означає, що за чорною полозою завжди йде біла. Цим прислів'ям часто намагають підтримати людину, яка потрапила у біду. Головна мета прислів'я – показати, що навіть у важкій ситуації є щось позитивне. Навіть коли положення залишає бажати кращого, треба намагатися дивитися на проблему з позитивним настроєм та намагатися знайти плюси навіть там, де все здається жахливим. Потрібно виносити урок із кожної ситуації, а також шукати позитивні моменти, тоді проблема буде вирішуватися та сприйматися легше.

При перекладі даного прислів'я ми скористалися засобом *антонімічного перекладу*. У даному випадку *оригінальне англословне прислів'я* стоїть в стверджувальній формі. Наприклад, *«every cloud has»*. В процесі передачі вислову на українську мову ми змінили стверджувальну форму на заперечну. Наприклад, *«немає лиха»*. Таким чином, відбулася передача оригінального прислів'я його протилежним значенням.

Ми вважаємо, що використання трансформації антонімічного перекладу є найбільш адекватним рішенням при передачі даного прислів'я. Ми переклали вислів його протилежним значенням, враховуючи мовні та культурні особливості носіїв цільової мови. При передачі даного виразу його прямим значенням або зберігаючи той самий порядок слів, вираз втратив би оригінальний зміст та залишився би незрозумілим для іншомовних реципієнтів. Вживання негативної форми допомагає зберегти сенс оригінального висловлювання та підкреслити що життєві ситуації не бувають стовідсотково несприятливими та в кожній з них можна знайти щось позитивне. Отже, даний варіант перекладу є найбільш характерним для вживання в українській мові та залишає вислів максимально зрозумілим.

«Let's cross that bridge when we come to it» [дод. 139].

«Не забігай поперед батька в пекло»

Дане прислів'я означає, що всьому свій час. Не треба заглядати далеко наперед та шукати проблеми, які можуть навіть не з'явитися. Також це може означати, що не треба приймати поспішних рішень, намагатися обігнати когось та не братися за певні справи, в яких людина ще погано розуміється. Іноді варто пропустити іншого вперед та вчитися на його досвіді, а не на власних помилках.

При перекладі даного прислів'я ми використали спосіб *антонімічного перекладу*. У даному випадку оригінальне англomовне прислів'я стоїть в стверджувальній формі. Наприклад, *«let's cross»*. В процесі перекладу ми змінили стверджувальну форму на заперечну. Наприклад, *«не забігай»*. Таким чином, відбулася передача оригінального прислів'я його протилежним значенням.

На нашу думку, антонімічний засіб перекладу є найбільш вдалим рішенням. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми обираємо перекладацькі трансформації, за допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. В даному випадку, антонімічний переклад підкреслює, що не потрібно забігати наперед та приймати поспішних рішень. Негативна форма при вживанні певних афористичних висловлювань в українській мові є більш характерною, ніж використання стверджувальної. Окрім того, це допомагає передати вираз у формі поради та підкреслити як не варто робити.

3.4. Переклад афористичних висловлювань за допомогою описового перекладу

«Being kind to yourself is one of the greatest kindness» [дод. 140].

«Бути добрим до себе – одна з найбільших добрих справ»

Даний афоризм взято із «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» Ч. Маккізі та П. Бейнтонна. Він означає, що бути добрим до себе є вкрай важливо. Багато людей відносяться до себе дуже строго, думаючи, що таким чином зможуть бути більш організованими та успішними. Проте, дуже важливо відноситися до себе з

м'якістю та добротою, адже саме цих якостей завжди бракує та ніхто не може ставитися до людини краще ніж вона сама до себе. Саме любов до себе може надати сил та віри для руху вперед.

При перекладі даного афоризму ми використали спосіб *описового перекладу*. Англійський прикметник «*kindness*» ми переклали за допомогою словосполучення «*добрих справ*», тим самим зробивши пояснення оригінального англомовного слова.

На нашу думку, в даному випадку використання описового способу перекладу є найбільш адекватним. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми обираємо перекладацькі трансформації, за допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. Ми уникнули дослівного перекладу при передачі на цільову мову англомовного іменника «*kindness*», що має значення «*доброта*». У даному випадку дослівний переклад, що виглядав би як «*найбільших доброт*», міг спотворити оригінальний зміст афоризму та бути некоректним з точки зору граматики української мови. З цієї причини та за відсутності інших адекватних засобів перекладу, описовий спосіб став найбільш вдалим рішенням. Він допоміг зберегти та передати сенс оригінального висловлювання, пояснити його зміст, а також переконатися, що переклад було здійснено із дотриманням усіх граматичних правил цільової мови.

«*Speak of the devil*» [дод. 141].

«*Про вовка промовка, а вовк на поріг*»

Дане прислів'я означає, що той, про кого щойно згадали, одразу з'являється. Так можуть сказати про певну особу, яку не дуже раді бачити і яка з'являється недоречно щойно варто про неї згадати. Або так можуть сказати про будь-яку людину, яка приходить після того, як про неї йшла розмова.

При перекладі даного прислів'я ми використали спосіб *описового перекладу* та переклали вираз за допомогою пояснення, зокрема частина виразу «*а вовк на поріг*» пояснює сенс попередньої частини вислову та доповнює його зміст.

На нашу думку, при передачі даного прислів'я, описовий спосіб перекладу стане найбільш вдалим рішенням. Англomовний оригінальний вираз є коротким та неповним, а отже при передачі на українську мову він втратить свій зміст та залишиться незрозумілим для іншомовної аудиторії. З цієї причини було доцільно обрати саме описовий спосіб перекладу, що дасть можливість пояснити значення прислів'я та доповнити його зміст. Також ми врахували культурні особливості носіїв мови перекладу та переклали англomовний іменник *«devil»* українським іменником *«вовк»*, значення якого є ближчим для культури української мови. Таким чином англomовне прислів'я можливо було передати на українську мову із збереженням його змісту та залишити його максимально зрозумілим для реципієнтів цільової мови.

«Beauty is in the eye of the beholder» [дод. 142].

«Краса в очах того, хто дивиться»

Дане прислів'я означає, що краса є відносним поняттям і кожен бачить її по-своєму. Для когось певні речі можуть здаватися чудовими та дивовижними, у той час як ті самі речі можуть не мати жодного ефекту на іншу людину та залишити її цілком байдужою. І навпаки, інші можуть дивуватися певними речами, тоді як перші не виявлять жодного інтересу.

При перекладі даного прислів'я ми скористалися засобом *описового перекладу*. Англomовний іменник *«beholder»* ми переклали за допомогою пояснення *«того, хто дивиться»*. Таким чином, відбулася експлікація даного афористичного висловлювання.

Ми вважаємо, що у даному випадку описовий спосіб перекладу стане найдоцільнішим рішенням. В процесі перекладу важливо уникати труднощів різного характеру, тому ми обираємо перекладацькі трансформації, за допомогою яких можна буде здійснити якісний переклад. Даний спосіб допоможе передати сенс оригінального прислів'я з дотриманням усіх граматичних правил у мові перекладу. Оскільки в українській мові не існує точного відповідника англomовного іменника *«beholder»*, за допомогою якого

було б можливо передати сенс оригінального прислів'я, було доцільно використати інші засоби перекладу. В процесі передачі ми уникнули дослівного перекладу із використанням слова «дивлячийся», оскільки з точки зору граматики воно не є коректним та порушує його правильне сприйняття. Отже, за відсутності інших адекватних засобів перекладу ми скористалися засобом експлікації та переклали прислів'я за допомогою пояснення.

Отже, дослідивши найпоширеніші способи перекладу афористичних висловлювань на основі анімаційного фільму Ч. Маккізі та П. Бейнтон «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь», ми дійшли до висновків, що афоризми можуть бути перекладеними найрізноманітнішими способами. В процесі дослідження ми дізналися, що наразі існує чимало як граматичних, так і лексичних трансформацій, проте нам вдалося виокремити чотири засоби, які використовуються найчастіше. До них відноситься семантичний еквівалент, трансформація заміни, антонімічного та описового перекладу.

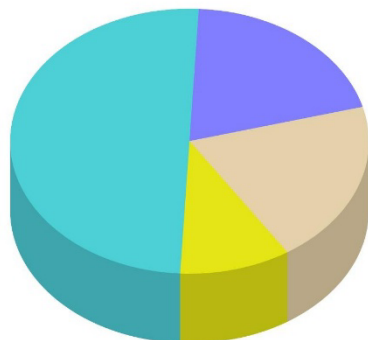
Виконавши переклад 200 афористичних висловлювань різних видів, ми визначили, що найбільш поширеним засобом передачі є переклад за допомогою семантичного еквіваленту, що становить 50% та пояснюється тим, що більшість афоризмів мають загальний характер та не є властиві окремій мові. Багато афористичних висловлювань загального характеру мають точні відповідники в різних мовах, відтворюють та зберігають зміст оригіналу, тому мають бути перекладені саме таким чином.

Також ми дізналися, що існують афористичні висловлювання більш вузького характеру, які потребують інших засобів передачі на цільову мову щоб залишитися максимально зрозумілими аудиторії реципієнтів. Таким чином, в процесі перекладу ми скористалися засобом заміни та антонімічного перекладу, кожен з яких становить 20%. Останньою трансформацією, яка рідше, проте також активно застосовується, є засіб експлікації або описового перекладу, який полягає у відтворенні афоризму за допомогою пояснення, що становить 10 %.

Діаграма 3.1

Способи перекладу
афористичних
висловлювань

- Семантичний еквівалент 50 %
- Заміна 20 %
- Антонімічний переклад 20%
- Описовий переклад 10%

ВИСНОВКИ

На сьогоднішній день афористика залишається однією з найважливіших і найскладніших областей творчої діяльності. У зв'язку із тим, що фразеологічні одиниці, такі як афоризми та приказки є невід'ємною частиною спадщини людства, в залежності від різних культурних чинників, дослідження даного явища залишається актуальним.

У ході написання даної кваліфікаційної роботи було виконано усі поставлені завдання, які полягали у визначенні поняття афоризму, зокрема прислів'я і приказки, та дослідженню їх класифікації; аналізі основних характерних рис сучасного англomовного анімаційного дискурсу; дослідженню специфіки перекладу афористичних висловлювань українською мовою на основі 200 одиниць різних видів.

Чимало наукових досліджень, зокрема таких лінгвістів як В.М. Русанівський, М.Д. Дяченко, Л.Г. Дротянко, В.С. Калашник, Н.М. Шарманова, В.В. Демецька, Р.П. Зорівчак та Н.Ф. Венжинович, було присвячено з'ясуванню походження афористичних висловлювань та проблемам їх перекладу.

У сучасній лінгвістиці афоризм є досить цікавим та складним явищем. Природа походження даного феномену, а також наявність особливого значення та повідомлення, що несе кожен із них спонукає все більше науковців до його дослідження. Водночас сьогодні не існує загальноприйнятого в лінгвістиці розуміння того, що слід називати афоризмом.

Тематика афористичних висловлювань зазвичай спрямована на «вічні питання», часто включає думки, висловлені раніше письменниками чи мислителями старого і навіть порівняно недавнього часу. В афоризмах найяскравіше відбиваються особливості мислення людей різних країн у різні епохи, релігійних та політичних поглядів, а також сенсу життя.

Афоризмом є вислів, що виражає в лаконічній формі узагальнену, закінчену думку та її яскравість. Він містить у собі філософський підтекст, який неодноразово відтворюється іншими людьми. Афористичні висловлювання

можуть розділятися на фольклорні та літературні, які в свою чергу поділяються на гноми, апофегми, хрії, сентенції та максими. Також афоризми можуть класифікуватися як філософські, політичні, юмористичні, історичні, моральні та життєво-побутові. Також афоризмам притаманні такі функції, як комунікативна, когнітивна, номінативна, кумулятивна, емотивна, пізнавальна та поетична.

Вивчення прислів'їв та приказок як об'єкта лінгвістичного дослідження також не втрачає своєї актуальності. З прислів'їв та приказок у більшості випадків складається мовне уявлення про світ. Збираючи в собі досвід народу, прислів'я спрямовані своїм змістом на людину, а саме на риси її характеру, дії, відносини в родині та суспільстві.

На сьогодні не існує однозначного визначення термінів «прислів'я» і «приказка». Питання щодо їхнього статусу досі залишається предметом дискусій та важливим з точки зору культурологічного вивчення мови. Спроби розмежування їх на основі суттєвих ознак та порівняння різних підходів вчених до цього питання є важливими. Різні підходи вказують на складність визначення статусу та розмежування між прислів'ями та приказками.

Прислів'ями слід вважати стійкі вислови фольклорного походження, які стабільно відтворюються в мовленні та мають образну структуру значення. Приказками, в свою чергу, слід вважати стійкі вислови, які не є еквівалентними судженню. Їхнє функціонування в багатому вимірі зумовлене здатністю прикрашати мову, а також мовними уподобаннями та звичками носіїв мови.

Як і афоризми, прислів'я та приказки мають певні види. Так, сучасні дослідники розмежовують прислів'я та приказки на пов'язані з повсякденним життям, норомом та звичаями людей, типовою природою та явищами і світом тварин.

Наразі аналіз анімації як виду мистецтва показує, що існує велика різноманітність думок серед експертів та авторів з питань, що стосуються дефініції поняття та особливо методів класифікації анімаційних творів. Проблема точного визначення терміну виникає і в самій теорії анімаційного мистецтва, в основному, через різноманіття підходів. Погляди практиків і

теоретиків анімації найчастіше відрізняються, будучи протилежними один одному, що розглядають анімацію з погляду технічного процесу, біологічного процесу сприйняття чи досвіду аніматора.

На даний момент більшість дослідників розглядають анімацію як культурний феномен, що характеризує своєрідний процес взаємодій, взаємопроникнень, сполучень суспільних та духовних цінностей. Найбільш поширеними є класична та некласична анімація, комп'ютерна та некомп'ютерна, двовимірна та тривимірна.

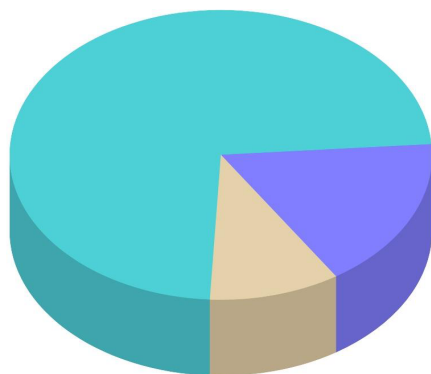
Мультиплікація є особливим комунікативно-соціальним феноменом, який здатний не лише передати важливу інформацію про систему ціннісних орієнтацій, а й спроектувати у свідомості особливі лінгвокультурні уявлення про світ. Будучи носіями сучасної культури, мультиплікаційні твори відображають цінності тієї спільноти і на той час, коли вони створюються. Даний жанр виконує апелятивну, фатичну, поетичну, естетичну, емотивну, комунікативну та метамовну функції.

В анімаційному фільмі Ч. Маккізі та П. Бейнтоні «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» існує значна кількість афористичних висловлювань у зв'язку із тим, що фільм має здебільшого філософський сюжет, в центрі якого є подорож головних героїв сніговими просторами в пошуку дому. Під час подорожі персонажі спілкуються між собою, обговорюючи питання сенсу життя та свого місця у цьому житті. Так, у фільмі найчастіше зустрічаються життєво-побутові висловлювання, що становить 73% їх використання. Далі йдуть юмористичні висловлювання, які становлять 17% та філософські висловлювання, які становлять 10%.

Діаграма 2.1

Частота вживання
афористичних
висловлювань

■ Життєво-побутові 73 %
■ Юмористичні 17 %
■ Філософські 10%

Варто зазначити, що афоризми можуть бути перекладеними найрізноманітнішими способами. Наразі існує чимало як граматичних, так і лексичних трансформацій, проте існують чотири засоби, які використовуються найчастіше. До них відноситься семантичний еквівалент, трансформація заміни, антонімічного та описового перекладу.

Найбільш поширеним засобом передачі є переклад за допомогою семантичного еквіваленту, що становить 50% та пояснюється тим, що більшість афоризмів мають загальний характер та не є властиві окремій мові. Багато афористичних висловлювань загального характеру мають точні відповідники в різних мовах, відтворюють та зберігають зміст оригіналу, тому мають бути перекладені саме таким чином.

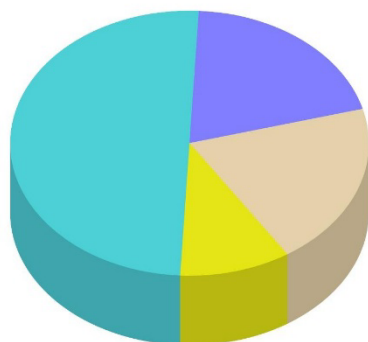
Також існують афористичні висловлювання більш вузького характеру, які потребують інших засобів передачі на цільову мову щоб залишитися максимально зрозумілими аудиторії реципієнтів. Таким чином, в процесі перекладу було використано засоби заміни та антонімічного перекладу, кожен з

яких становить 20%. Останньою трансформацією, яка рідше, проте також активно застосовується, є засіб експлікації або описового перекладу, який полягає у відтворенні афоризму за допомогою пояснення, що становить 10 %.

Діаграма 3.1

Способи перекладу
афористичних
висловлювань

- Семантичний еквівалент 50 %
- Заміна 20 %
- Антонімічний переклад 20%
- Описовий переклад 10%

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адорно Т. *Minima Moralia*. 392 с.
2. Айзек Керлоу. Мистецтво 3D комп'ютерної анімації та ефектів. John Wiley & Sons Inc. 1996. 432 с.
3. Анастасьєва О.А. Англomовний афоризм як об'єкт дослідження лінгвосинергетик (Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. П. Василенка). *Нова філологія*. – 2015. – 234-272 с.
4. Бабенко О.В. Функціонально-прагматичні аспекти афоризмів на матеріалі виступів Гіллари Родхем Клінтон: Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. *Філологічні науки. Мовознавство*. Луцьк, 2013. 56–59 с.
5. Беньямін В. *One-Way Street*. Penguin. 304 с.
6. Берд Б. *Before Tomorrowland*. DISNEY PR. 2015. 336 с.
7. Бокова П.М. Лінгвістичні проблеми перекладу художньої літератури. *Проблеми семантики слова, речення та тексту*. 2009. 46-54 с.
8. Борецька О.С. Семантичні та прагматичні прояви перекладацької деформації у англо-українських перекладах анімаційних фільмів. Сучасні філологічні дослідження та навчання іноземної мови в контексті міжкультурної комунікації: Збірник наукових праць / За заг. ред. В.В. Жуковської, О.А. Черниш. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 87–92 с.
9. Борисова О.В. Відтворення комічного в англо-українському перекладі як перекладознавча проблема (на матеріалі американських анімаційних фільмів). *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*, 2020. 76-81 с.
10. Буйницька Т.О. Мовностилістична структура афоризмів Е. Канетті. *Іноземна філологія. Республіканський міжвідомчий збірник*. Львів. Світ. 1996. 56 с.

11. Бухольц Н.А. Відтворення ідіолекту персонажів анімаційних фільмів у перекладі: дис. канд. філол. наук: 10.02.16. Київ, 2016. 273 с.
12. Вейль С. Gravity and Grace. Routledge. 2002. 250 с.
13. Венгренивська М.А. Творча майстерня перекладача: К.: Київ. ун-т, 2001. 92 с.
14. Венжинович Н.Ф. Проблеми перекладу українських прислів'їв та афоризмів англійською мовою / Н.Ф. Венжинович // Слово, Текст, Час XIII. Фразеологія в дискурсі та перекладі – Щецин, 2020. – 241-248 с.
15. Вільямс П. Як бути схожим на Волта. Health Communications Inc. 2004. 416 с.
16. Гегель Г.В. Основи філософії / Г.В. Гегель. – Київ: Юніверс, 2000. – 336 с.
17. Гомес де ла Серна, Рамон. Грегериас / Рафаель Каллеха. Мадрид: Editorial Saturnino Calleja, 317 с.
18. Грасіян Б. Oraculo Manual y Arte de Prudencia. Secada de los Aforismos Quese Discurre En las Obras de Lorenzo Gracian. 432 с.
19. Грінченко Б.Д. Двоє рідних (Шевченко і Гейне) / Б.Д. Грінченко – Харків: Український робітник, 1927. – 64 с.
20. Декарт Р. «Міркування про метод». Абетка 2021– 320 с.
21. Демецька В.В. Теорія адаптації в перекладі: дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук. К., 2008. 240 с.
22. Демецька В.В. Теорія адаптації: крос-культурні та перекладознавчі проблеми: Монографія. Херсон, 2006. 378 с.
23. Денискіна Г.О. Структурно-функціональні різновиди афоризмів. К. Дивослово. 2006. 46–49 с.
24. Деркач Н.В. Просодична організація англійського прислів'я: соціопрагматичний аспект (експериментально-фонетичне дослідження): автореф. дис. канд. філол. наук : 10.02.04 – германські мови. – Київ, 2010. 23 с.
25. Дротянко Л.Г. Філософські проблеми мовознавства: навч. посіб. 2-е вид., допов. і перероб. Київ, 2001. 161 с.

26. Дубенко О.Ю. Англо-американські прислів'я та приказки: посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2004. 416 с.
27. Душан Вукотич. *Photographs I did not make*. Bloomsbury Academic, 2019. 108 с.
28. Дяченко М.Д. Афористика як жанр регіональної преси (на матеріалі газет «Запорізька правда» і «Комсомолец Запоріжжя» 70–80 рр. ХХ ст.) / М.Д. Дяченко // Держава та регіони. Серія: гуманітарні науки. – Запоріжжя, 2007. – № 4. – 103–105 с.
29. Еміль Чоран. *On the Heights of Despair*. 1996. 128 с.
30. Зорівчак Р.П. Реалії і переклад. Львів, 1989. 216 с.
31. Іоніна А.А. Англійські прислів'я та приказки як «звід народної мудрості». Іноземні мови в школі. 2010. № 1. 77-80 с.
32. Калашник В.С. Естетичний аспект розвитку мови: здобутки української поетичної фразеології та афористики. Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна: Серія: Філологія. Харків, 2000. Вип. 491. 608–612 с.
33. Калашник В.С. Структурно-функціональні різновиди афоризмів. Дослідження з граматичної будови української мови: зб. наук. праць. Дніпропетровськ, 1988. 90–95 с.
34. Калашник В.С. Українська поетична афористика як джерело естетичного сприймання основних життєвих цінностей / В. С. Калашник // Українська духовна культура в системі національної освіти, 1995. – 31–33 с.
35. Калашник В.С. Українська поетична афористика як джерело естетичного сприймання основних життєвих цінностей. Українська духовна культура в системі національної освіти / Вид-во Харк. ун-ту, 1995. 31–33 с.
36. Кафка Ф. *Züräu Aphorisms*. Random House, 2014. 160 с.
37. Колоїз Ж.В. Філософський діапазон афоризмів у психологічній розвідці Марії Матіос, Кривий Ріг. 2015. 98-117 с.

38. Корень О. В. Системно-функціональні особливості англійських прислів'їв : автореф. дис. канд. філол. наук : 10.02.04. Харків, 2000. 20 с.
39. Корунець І. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. К.: Нова Книга, 2000. 448 с
40. Краус К. The Torch. Kindle Edition. 1985, 236 с.
41. Лотоцька К. Стилїстика англійської мови: Навч. Посібник. Львів: видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. 2008. 254 с.
42. Макларен Н. Між кадрами (анімація: ключові фільми/режисери) Bloomsbury Academic, 2019. 184 с.
43. Манякіна Т.І. Логіко-семантична класифікація афоризмів. Питання теорії романо-германських мов. – Дніпропетровськ, 1975.
44. Марценюк В.В. Обґрунтування структурної побудови текстів англійських афоризмів. VI Міжнародна науково-практична конференція «Стратегії міжкультурної комунікації в мовній освіті сучасних університетів», Київ, 2020.
45. Марценюк В.В. Участь фонетичних засобів мови в організації текстів афоризмів. Сучасні тенденції фонетичних досліджень, Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2020. 89-91 с.
46. Мельник А.П. Лінгвокультурні особливості перекладів сучасних анімаційних фільмів (на матеріалі української, німецької та англійської мов): дис. канд. філол. наук: 10.02.16. Київ, 2013. – 219 с.
47. Монтень М. Проби. Книга перша / Пер. з фр – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2005. – 365 с.
48. Ніцше Ф.В. Жадання влади / пер. з нім. А. Онишко, П. Тарашук. Київ: Основи, 2003. 437 с.
49. Овсянко О.Л. Модифікації англійських прислів'їв на просторах публіцистичного дискурсу. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія «Філологічні науки». 2016. №. 6 (331). 57–63 с.
50. Олексієнко Л.П. Антологія афоризмів / Упор. Л.П. Олексієнко. – Донецьк: Сталкер, 2004. – 704 с.

51. Перес А. / А. Перес. Пер. з ісп. Харків, 2012. 606 с.
52. Пессоа Ф. The Book of Disquiet. 2015. 560 с.
53. Платон. Держава. Книга 6 (давньогрецькою). Режим доступу: <https://el.wikisource.org/wiki/%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B5%CE%AF%CE%B1/%CE%A3%CE%A4>
54. Полякова О.В. Дискурс анімаційного фільму як поле діяльності кіно перекладача / О.В. Полякова // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. – 2013. – 282-286 с.
55. Полякова О.В. Стратегії добору ліпсінк-відповідників в українському дубляжі англійських анімаційних фільмів: дис. канд. Філол. Наук. Одеса, 2015. 263 с.
56. Приходько А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя, 2008. 331 с.
57. Радзівська Т.В. Комунікативно-прагматичні аспекти текстотворення: автореф. Дис. доктора філол. Наук. Київ, 1999. 22 с.
58. Ремал А. Аудіовізуальний переклад / перекл. Т. Лук'янова. Енциклопедія перекладознавства. Вінниця: Нова Книга, 2020. 28-35 с.
59. Русанівський В.М. Українська мова. Енциклопедія. К.: Укр. Енциклопедія. 2000. 752 с.
60. Сиротків В.М. Прислів'я та приказки як джерело вивчення етико-правових звичаїв і уявлень народу / В. М. Сиротків // Народна творчість та етнографія. – 1987. – № 1. – 39-42 с.
61. Сковорода Г.С. Байки харківські. Афоризми. – Харків: прапор, 1972. – 132 с.
62. Стейплз К. Academic works. Gift addition 2017.
63. Степанишин Б.І. Українська поетична афористика минулого тисячоліття / Б.І. Степанишин. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 208 с.
64. Стеценко Д.В. Лінгвістичні особливості анімаційного дискурсу. Актуальні питання сучасної філології. 2014. – 65–70 с.

65. Черчилль В. Афоризми та крилаті вислови / В. Черчилль. Арій. 2022 – 208 с.
66. Шарманова Н.М. Диференційні ознаки афоризму як одиниці пареміології. *Ucrainistica* : зб. наук. праць. Кривий Ріг, 2002. 131–135 с.
67. Шарманова Н.М. Українська афористика: структурно-семантичний та функціональний аспекти: дис. канд. філол. наук: 10.02.01 / Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. Харків, 2005. 217 с.
68. Шарманова Н.М. Українська афористика: структурно-семантичний та функціональний аспекти / Н.М. Шарманова. – Режим доступу: <http://www.dissertation.com.ua/node/662763>.
69. Шопенгауер А. Світ як воля і уявлення. Т. 2. – М., 1993.
70. Шоу Б. *Maxims for Revolutionists*. Kindle Edition. 1902, 29 с.
71. Штерн І.Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики: Енцикл. словник. К.: "АртЕк", 1998. – 335 с.
72. Юрковська М. М. Дискурс англомовної анімаційної комедії: автореф. дис. канд. філол. наук / М.М. Юрковська. – К., 2011. – 20 с.
73. Юрковська М.М. Культурні явища у гуморі сучасних англомовних анімаційних фільмів / М. М. Юрковська // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики / Під ред. Н.М. Корбозерової. – Київ: КНУ імені Т. Шевченка, 2009. – 550-559 с.
74. *Aphorism and favourite sayings: Aphorisms by them*. Режим доступу: <http://www.aphorism4all.com/bythem.php?thid=%20193>
75. Aristotle, Quotes. Режим доступу: www.brainyquote.com/quotes/quotes/a/aristotle133079.html
76. Brockhaus Enzyklopadie. Режим доступу: <https://brockhaus.de/ecs/enzy>
77. Grand Larousse encyclopedique. Режим доступу: <https://www.larousse.fr/encyclopedia>
78. Encyclopedia Britannica Режим доступу: <https://www.britannica.com/>
79. Francis Bacon, Quotes Режим доступу: [http://www.brainyquote.com/quotes/keywords/knowledge is power.html](http://www.brainyquote.com/quotes/keywords/knowledge%20is%20power.html)

80. Holloway R: “Z” is for Zagreb. – London: The Tantivy Press, 1972.

81. Meyers Enzyklopadisches Lexikon Режим доступа: <https://www.lexikon-und-enzyklopaedie.de/na/Meyers-Enzyklopaedisches-Lexikon-9-Auflage/>

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

82. <https://www.justwatch.com/es/pelicula/the-boy-the-mole-the-fox-and-the-horse>

Додаток

ПРИКЛАДИ ПЕРЕКЛАДУ АФОРИЗМІВ

Оригінальний афоризм	Переклад
1. Don't measure how valuable you are by the way you are treated [82]	Не вимірюй свою цінність по тому, як з тобою поводяться.
2. Never be ashamed of what you feel [83]	Ніколи не соромся того, що відчуваєш.
3. Be kind to your mild soft heart [84]	Будь добрим до свого ніжного, м'якого серця.
4. We are, but something we can't see it [85]	Ми рухаємося вперед, але не завжди помічаємо це.
5. We often wait for kindness, but being kind to yourself can start now [86]	Ми часто чекаємо доброти...але бути добрим до себе можна почати зараз.
6. Often the hardest person to forgive is yourself [87]	Людиною, яку найважче пробачити, часто буваєш ти сам.
7. The greatest illusion is that life should be perfect [88]	Найбільша ілюзія полягає в тому, що життя має бути ідеальним.
8. The thing is... the tiniest act of kindness can save a life [89]	Справа в тому, що найменший прояв доброти може врятувати життя.
9. Being honest with yourself is a good place to start [90]	Бути чесним із самим собою – добрий початок.
10. Sometimes the greatest journey is a single step [91]	Іноді найвеличезніша подорож – це маленький крок.

11. Actions speak louder than words [92]	Дії говорять гучніше за слова.
12. A bad workman always blames his tools [93]	Поганий працівник завжди звинувачує свої інструменти.
13. It does not matter how slowly you go as long as you do not stop [94]	Неважливо, як повільно ви йдете, доки не зупиняєтеся.
14. A chain is only as strong as its weakest link [95]	Ланцюг настільки міцний, наскільки міцна його найслабша ланка.
15. The journey of a thousand miles begins with one step [96]	Подорож у тисячу миль починається з одного кроку.
16. It's better to be safe than sorry [97]	Краще перестрахуватися, ніж шкодувати.
17. A riot is the language of the unheard [98]	Бунт – це мова нечуваного.
18. My hands are tied [99]	Мої руки зв'язані.
19. Better late than never [100]	Краще пізно, ніж ніколи.
20. Mistakes are growing pains of wisdom [101]	Помилки – це біль мудрості.
21. After a storm comes a calm [102]	Після бурі настає затишшя.
22. Easy come, easy go [103]	Легко прийшло, легко пішло.
23. If at first you don't succeed, have some cake [104]	Якщо спершу не пощастило, з'їж тортик.
24. Tomorrow is often the busiest day of the week [105]	Завтра часто є найзавантаженішим днем тижня.

25. Why put off until tomorrow what you can avoid altogether? [106]	Навіщо відкладати на завтра те, чого можна взагалі уникнути?
26. A ship in the harbor is safe, but that is not what ships are built for [107]	Корабель у гавані безпечний, але кораблі будуються не для цього.
27. Ask a silly question and you get a silly answer [108]	Задайте дурне питання, і ви отримаєте дурну відповідь.
28. A man who won't die for something is not fit to live [109]	Людина, яка не хоче померти заради чогось, непридатна для життя.
29. The voice of the people is the voice of God [110]	Голос народу – це голос Бога.
30. There is no greater tyranny than that which is perpetrated under the shield of the law and in the name of justice [111]	Немає більшої тиранії, ніж та, яка чиниться під щитом закону та в ім'я справедливості.
31. When we are vulnerable with each other, we are strong [112]	Коли ми вразливі один перед одним, ми сильні.
32. Asking for help isn't giving up. It's refusing to give up [113]	Просити про допомогу не значить здатися. Це відмова здаватися.
33. The greatest energy is love [114]	Найбільше джерело енергії – це любов.
34. Home isn't always a place [115]	Дім – це не завжди місце.
35. Never give up on your dreams [116]	Ніколи не відмовляйся від своїх мрій.

<p>36. What do you think is the biggest waste of time? Compare yourself to others [117]</p>	<p>Що, на вашу думку, є найбільшою тратою часу? Порівнювати себе з іншими.</p>
<p>37. I thought I had to be more, but I'm enough just as I am [118]</p>	<p>Я думав, що повинен бути чимось більшим, але мене достатньо такого, який я є.</p>
<p>38. Love is stronger than hate. And it wins [119]</p>	<p>Любов сильніша за ненависть. І вона перемагає.</p>
<p>39. When have you been at your strongest? When I have dared to show my weakness» [120]</p>	<p>Коли ти був найсильнішим? Коли я наважився показати свою слабкість.</p>
<p>40. Remember that you are one of many and you will become one of the best [121]</p>	<p>Пам'ятай, що ти – один із багатьох, і ти станеш одним із найкращих.</p>
<p>41. Life is not always easy and we will experience hard times, but that is ok [122]</p>	<p>Життя не завжди легке, і у нас будуть важкі часи, але це нормально.</p>
<p>42. Have you met others who have struggled? I have never met anyone who haven't [123]</p>	<p>Чи зустрічав ти інших, кому було важко? Я ніколи не зустрічав нікого, кому б не було.</p>
<p>43. One day you'll see how hard it was and how brave you were» [124]</p>	<p>Одного дня ти побачиш, як це було важко і наскільки сміливим ти був.</p>
<p>44. Never judge a book by its cover [125]</p>	<p>Ніколи не судіть книгу за її обкладинкою.</p>

45. If you run after two hares, you'll catch none [126]	За двома зайцями поженешся – жодного не піймаєш».
46. Being honest is always interesting [127]	Чесність – завжди цікава.
47. One of our greatest freedoms is how we react to things [128]	Одна з найбільших наших свобод у тому, як реагувати на події.
48. Feeling low is not a weakness and to speak of it is courageous [129]	Почуття пригнічення – це не слабкість, і говорити про це – сміливо.
49. The truth is that no matter how it looks, everyone has their struggle [130]	Правда в тому, що неважливо як це виглядає – кожен все одно бореться по-своєму.
50. When the big things feel off control, focus on what you love right on your eyes [131]	Коли не можеш контролювати перебіг подій, зосередься на тому, що поруч і що ти любиш.
51. Whereof one cannot speak, thereof one must be silent [132]	Про що не можна говорити, про те слід мовчати.
52. The end justifies the means [133]	Мета виправдовує засоби.
53. Tears fall for a reason. And it's your strength, not weakness [134]	Сльози котяться не просто так. Це твоя сила, а не слабкість.
54. There's no such thing as a free lunch [135]	Безкоштовний сир тільки в мишоловці.
55. Where there's smoke there's fire [136]	Диму без вогню не буває.
56. Tastes differ [137]	Про смаки не сперечаються.

57. Every cloud has a silver lining [138]	Немає лиха без добра.
58. Let's cross that bridge when we come to it [139]	Не забігай поперед батька в пекло.
59. Being kind to yourself is one of the greatest kindness [140]	Бути добрим до себе – одна з найбільших добрих справ.
60. Speak of the devil [141]	Про вовка промовка, а вовк на поріг
61. Beauty is in the eye of the beholder [142]	Краса в очах того, хто дивиться
62. Be careful not to fall [143]	Будь обережним, не впади.
63. Imagine how we'd be if we were less afraid [144]	Уяви якими б ми стали, якби так не боялися
64. I think everyone feels a bit lost sometimes [145]	Всі ми інколи відчуваємося загубленими
65. Often the hardest person to forgive is yourself [146]	Людиною, яку найважче пробачити, часто буваєш ти сам.
66. Asking for help isn't giving up. It's refusing to give up [147]	Просити про допомогу не значить здатися. Це відмова здаватися.
67. This storm will pass [148]	Буря обов'язково мине
68. You bring to this world things that no one else can. So, hold on [148]	Ти приносиш у світ те, що принести більше не здатен ніхто. Тож треба триматися.
69. Everyone is a bit scared [150]	Кожен чогось боїться.
70. We are less scared together [151]	Ми менше боїмося коли ми разом.

<p>71. When have you been at your strongest? When I have dared to show my weakness [152].</p>	<p>Коли ти був найсильнішим? Коли я наважився показати свою слабкість.</p>
<p>72. Is it ruined? No. Look at the music. It often comes through where things are broken [153]</p>	<p>Невже все пропало? Аж ніяк. Відчуй музику. Вона завжди грає, навіть, коли боляче.</p>
<p>73. Love doesn't need you to be extraordinary [154]</p>	<p>Любові не потрібно щоб ти був незвичайним.</p>
<p>74. We all need a reason to keep going [155]</p>	<p>Нам усім потрібна ціль щоб йти вперед.</p>
<p>75. I've discovered something better than cake. A hug. It lasts longer [156]</p>	<p>Я знайшов щось краще, ніж торт. Обійми. Вони тривають довше.</p>
<p>76. Sometimes just getting up and carrying on is brave and magnificent [157]</p>	<p>Іноді просто встати і йти вперед – це сміливо і чудово.</p>
<p>77. Storms come, but love wins [158]</p>	<p>Буря приходить, але любов перемагає.</p>
<p>78. The greatest illusion is that life should be perfect [159]</p>	<p>Найбільша ілюзія полягає в тому, що життя має бути ідеальним.</p>
<p>79. Always remember, you're enough, just as you're [160]</p>	<p>Завжди пам'ятай, тебе достатньо, такого який ти вже є.</p>
<p>80. Is your glass half empty or half full? I think, I'm grateful to have a glass [161]</p>	<p>Твій стакан наполовину порожній чи наполовину повний? Думаю, я вдячний, що взагалі маю стакан.</p>

<p>81. We don't know about tomorrow. All we need to know is that we love each other [162]</p>	<p>Ми не знаємо що буде завтра. Все, що нам потрібно знати, це те, що ми любимо один одного.</p>
<p>82. When the dark clouds come, keep going [163]</p>	<p>Коли насуваються темні хмари... продовжуй рухатися вперед.</p>
<p>83. What's your best discovery? That I'm enough as I am [164]</p>	<p>Яке твоє найкраще відкриття? Що мене достатньо такого який я є.</p>
<p>84. What do we do when our hearts hurt? We wrap them with friendship, shared tears and time, till they wake hopeful and happy again [165]</p>	<p>Що ми робимо, коли у нас болить серце? Ми огортаємо його дружбою, розділяємо сльози та час поки воно знову не прокинеться з надією та щастям.</p>
<p>85. Don't measure how valuable you are by the way you are treated [166]</p>	<p>Не вимірюй свою цінність по тому, як з тобою поводяться.</p>
<p>86. Sometimes, all you hear about is the hate, but there is more love in this world than you could possibly imagine [167].</p>	<p>Іноді все, про що ти чуєш, це ненависть, але в цьому світі більше любові, ніж ти можеш уявити.</p>
<p>87. Remember that you are one of many and you will become one of the best [168]</p>	<p>Пам'ятай, що ти – один із багатьох, і ти станеш одним із найкращих.</p>
<p>88. There is no need to be afraid [169]</p>	<p>Не варто боятися.</p>
<p>89. Don't give up on your dreams [170]</p>	<p>Ніколи не відмовляйся від своїх мрій</p>

<p>90. It feels like we aren't getting anywhere. We are, but something we can't see it [171]</p>	<p>Здається, що ми стоїмо на місці. Ми рухаємося вперед, але не завжди помічаємо це.</p>
<p>91. I thought I had to be more, but I'm enough just as I am [172]</p>	<p>Я думав, що повинен бути чимось більшим, але мене достатньо такого, який я є.</p>
<p>92. When things get difficult remember who you are [173]</p>	<p>Коли стає важко, згадай хто ти.</p>
<p>93. What do you think success is? To love [174]</p>	<p>Як ти думаєш, що таке успіх? Любити.</p>
<p>94. Always remember you matter [175]</p>	<p>Завжди пам'ятай, ти маєш значення.</p>
<p>95. Just take this step. The horizon will look after itself [176]</p>	<p>Просто зроби цей крок. Горизонт нікуди не дінеться.</p>
<p>96. The love inside you is as big as the Universe [177]</p>	<p>Любов всередині тебе така ж велика, як Всесвіт.</p>
<p>97. Life is not always easy and we will experience hard times, but that is ok [178]</p>	<p>Життя не завжди легке, і у нас будуть важкі часи, але це нормально.</p>
<p>98. We can get through tough times when we are willing to share life with others [179]</p>	<p>Ми можемо пережити важкі часи, коли ми готові розділити життя з іншими.</p>
<p>99. Home is where the love is [180]</p>	<p>Дім там, де є любов.</p>
<p>100. What is war good for? Nothing [181]</p>	<p>Що доброго у війні? Аж нічого взагалі</p>

<p>101. What do you think is the biggest waste of time? Compare yourself to others [182]</p>	<p>Що, на вашу думку, є найбільшою тратою часу? Порівнювати себе з іншими.</p>
<p>102. Maybe what we are looking for isn't over there at all [183]</p>	<p>Можливо, те, що ми шукаємо, взагалі не так далеко.</p>
<p>103. It's been here all along, but we have to make the journey [184]</p>	<p>Воно було поруч весь час, але ми повинні були здійснити подорож щоб усвідомити це.</p>
<p>104. Sometimes I feel I have nothing to say. Well, you listen, which says a lot [185]</p>	<p>Іноді мені нема чого сказати. Але ти слухаєш, що каже багато.</p>
<p>105. Can you take a long deep breath? Try it [186]</p>	<p>Зроби довгий глибокий вдих. Спробуй, це допоможе.</p>
<p>106. Have you met others who have struggled? I have never met anyone who haven't [187]</p>	<p>Чи зустрічав ти інших, кому було важко? Я ніколи не зустрічав нікого, кому б не було.</p>
<p>107. Sometimes it feels the storm will never end, but you have nothing left [188]</p>	<p>Іноді здається, що буря ніколи не закінчиться, але у тебе нема іншого вибору.</p>
<p>108. The clouds are too dark, but the storm will pass, you are not alone [189]</p>	<p>Хмари занадто темні, але буря мине, і ти не один.</p>
<p>109. Sometimes every step you take is a victory [190]</p>	<p>Іноді кожен твій крок – це перемога.</p>
<p>110. Feeling low is not a weakness and to speak of it is courageous [191]</p>	<p>Почуття пригнічення – це не слабкість, і говорити про це – сміливо.</p>

<p>111. What's the best thing you've learned about storms? That they make us kinder and that they end [192]</p>	<p>Що найкраще, що ти дізнався про бурі? Що вони роблять нас добрішими і що вони закінчуються.</p>
<p>112. You will have plenty of critics. Don't be one of them [193]</p>	<p>Тебе будуть багато критикувати. Не вчиняй так само.</p>
<p>113. I've learned how to be in a present [194]</p>	<p>Я навчився жити теперішнім</p>
<p>114. Sometimes I feel I haven't achieved anything. You've been a friend, which is a magnificent thing [195]</p>	<p>Іноді мені здається, що я нічого не досяг. Ти став другом, і це чудово.</p>

<p>115. One day you'll look back and realize how hard it was and just how well you did [196]</p>	<p>Якось ти озирнешся назад і зрозумієш, як це було важко і як добре ти впорався.</p>
<p>116. What are you glad you gave up? Trying to please everyone [197]</p>	<p>Від чого ти радий, що відмовився? Намагатися догодити усім.</p>
<p>117. The thing is... the tiniest act of kindness can save a life [198]</p>	<p>Справа в тому, що найменший прояв доброти може врятувати життя.</p>
<p>118. Things might not get better, but the way we react to them can [199]</p>	<p>Ситуація може не покращитися, але те, як ми на неї реагуємо, може.</p>
<p>119. This is getting harder. Then every step you take is a bigger victory [200]</p>	<p>Стає все важче. Тоді кожен твій крок буде більшою перемогою.</p>
<p>120. What is the best way to be happy? Be kind [201]</p>	<p>Який найкращий спосіб бути щасливим? Бути добрим.</p>
<p>121. We aren't getting through. Did we get through that last bit? Yes. Then we are getting through [202]</p>	<p>Ми не впораємося. Але ж ми впоралися минулого разу? Так. Тоді ми рухаємося вперед.</p>
<p>122. Never be ashamed of what you feel [203]</p>	<p>Ніколи не соромся того, що відчуваєш.</p>
<p>123. Your presence on this path makes a difference whether you see it or not [204]</p>	<p>Твоя присутність на цьому шляху має значення незалежно від того, бачиш ти це чи ні.</p>
<p>124. It will be ok. Often fear can be more of a problem than the problem we fear [205]</p>	<p>Все буде гаразд. Часто страх може бути більшою проблемою, ніж проблема, якої ми боїмося.</p>

125. How come you can love others so well? I started by loving myself [206]	Як ти можеш так любити інших? Я почав з любові до себе.
126. What does courage mean? To tell the truth of who you are with your whole heart [207]	Що означає мужність? Сказати правду про те, хто ти є всім своїм серцем.
127. There are dark clouds. Yes, but they will move and the blue sky above never leaves [208]	Там темні хмари. Так, але вони зникнуть, а блакитне небо за ними назавжди залишиться.
128. What's the most precious thing you can give? Time [209]	Що найцінніше ти можеш подарувати? Час.
129. What has been the most beautiful experience of your life? Finding I wasn't alone [210]	Що було найпрекраснішим у твоєму житті? Дізнатися, що я не один.
130. Every step is a victory and is enough [211]	Кожен крок – це перемога, і цього достатньо.
131. What has taught you the most? Failure. So, don't fear it [212]	Що тебе навчило найкраще? Невдача. Тож, не бійся помилятися.
132. We are tired, but dawn is coming [213]	Ми втомилися, але наближається світанок.
133. No talent or wit can ever beat kindness [214]	Жоден талант чи розум не можуть перемагти доброту.
134. Love is stronger than hate. And it wins [215]	Любов сильніша за ненависть. І вона перемагає.
135. Looking strong and being strong are different things [216]	Виглядати сильним і бути сильним – різні речі.

<p>136. You will look back and realize that it was this that made you strong [217]</p>	<p>Ви озирнетесь назад і зрозумієте, що саме це зробило вас сильним.</p>
<p>137. Can anything good come from a storm? You learn to love yourself and others who are struggling [218]</p>	<p>Чи може буря принести щось хороше? Ти навчишся любити себе та інших, які борються.</p>
<p>138. Sometimes all we feel is fear, but there is more strength and love inside us than you can possibly imagine [219]</p>	<p>Іноді все, що ми відчуваємо, це страх, але всередині нас більше сили та любові, ніж ми можемо собі уявити.</p>
<p>139. The thing is... I haven't really done anything. You are not what you do, you are a friend, which is a priceless thing [220]</p>	<p>Справа в тому, що я нічого не зробив. Ти – не те, що ти робиш, а друг, що є безцінною річчю.</p>
<p>140. No matter how it appears, everyone has their struggle [221]</p>	<p>Як би це не виглядало, у кожного своя боротьба.</p>
<p>141. What is a true sign of strength? Gentleness [222]</p>	<p>Що є справжньою ознакою сили? Ніжність.</p>
<p>142. The truth is that no matter how it looks, everyone has their struggle [223]</p>	<p>Правда в тому, що неважливо як це виглядає. Кожен все одно борється по-своєму.</p>
<p>143. I think you are doing better than you think [224]</p>	<p>Я думаю, що у тебе виходить краще, ніж ти думаєш.</p>
<p>144. Be kind to your mild soft heart [225]</p>	<p>Будь добрим до свого ніжного, м'якого серця.</p>

145. When we are vulnerable with each other, we are strong [226]	Коли ми вразливі один перед одним, ми сильні.
146. It's the wild and unknown. And you are wild, but known and loved [227]	В природі багато невідомого. Але ти вільний, свій та тебе люблять.
147. Sometimes I don't feel very brave. That was brave of you to say [228]	Іноді я не відчуваю себе дуже сміливим. З твого боку було дуже сміливо визнати це.
148. We will get through this [229]	Ми пройдемо через це.
149. Yesterday I was weak and you carried me. Today you are weak [230]	Вчора я був слабкий, і ти ніс мене. Сьогодні ти слабкий.
150. I know it's a bit big, but you will win everything [231]	Я знаю, що це трохи важко, але ти отримаєш все.
151. Be in this moment now is all there is [232]	Бути в цей момент зараз – це все, що потрібно.
152. One of the kindest things you can do is be gentle and patient with yourself [233]	Одна з найдобриших речей, які ти можеш зробити, – бути ніжним і терплячим із самим собою.
153. Everything is canceled. Happiness isn't canceled [234]	Все скасовується. Щастя не скасовується.
154. Nothing beats kindness. It sits quietly beyond all things [235]	Доброту нічим не купити. Вона тихо ховається за всім
155. Sometimes I worry you wouldn't love me if you knew how bad I was. We don't love you because we think you are good [236]	Іноді я турбуюся, що ви не полюбили би мене, якби знали, який я поганий. Ми любимо тебе не тому, що думаємо, що ти хороший.

156. This storm is real and our fear is real. But our love is also real and in the end love wins [237]	Ця буря реальна, і наш страх реальний. Але наша любов також справжня, і врешті-решт вона перемагає.
157. What do you think brought us so close together? The storm [238]	Як ти думаєш, що нас так зблизило? Буря.
158. This storm is making m tired. Storms get tired too [239]	Ця буря мене втомлює. Бурі теж втомлюються.
159. All the cake in the world couldn't thank you enough [240]	Навіть з усіма тортами у світі я не міг би віддячити тобі.
160. What do you wish most? That snow came in flakes [240]	Чого ти найбільше бажаєш? Щоб випав лапятий сніг.
161. One day you will see just how brave you have been [242]	Якось ти побачиш, наскільки хоробрим ти був.
162. Often the best answer is just to listen [243]	Іноді найкраща відповідь – просто послухати.
163. Along with cake, friendship is one of the sweetest things [244]	Разом із тортом, дружба – одна з найсолодших речей.
164. Always remember, your value is beyond measure. Your voice is important and has more meaning than you could possibly imagine [245]	Завжди пам'ятай ти безцінний. Твій голос важливий та значить набагато більше ніж ти думаєш.
165. What else have you learned? Forgiving is refusing to be connected to what has hurt you [246]	Що ще ти дізнався? Пробачати – це відмовлятися бути пов'язаним із тим, що завдало болю.

<p>166. I'm doing a bad drawing. Are you enjoying it? Yes. Then it's a good drawing [247]</p>	<p>Я погано малюю. Тобі це подобається? Так. Тоді ти добре малюєш.</p>
<p>167. Being honest with yourself is a good place to start [248]</p>	<p>Бути чесним із самим собою – добрий початок.</p>
<p>168. Sometimes you need to be reminded that it's courageous to have a soft heart and you are spectacular because of it [249]</p>	<p>Іноді потрібно нагадати, що мати м'яке серце – це сміливо, і завдяки цьому ми вражаючи.</p>
<p>169. Isn't it odd? We can only see our outsides, but nearly everything happens on the inside [250]</p>	<p>Хіба не дивно, що ми бачимо усе лише зовні, та майже усе відбувається всередині.</p>
<p>170. We grow when we face our fears and embrace the unknown [251]</p>	<p>Ми ростемо, коли стикаємося зі своїми страхами та приймаємо невідоме.</p>
<p>171. Thank you. For what? You gave me back something I had lost. What had you lost? Wonder [252]</p>	<p>Дякую. За що? Ти повернув мені те, що втратив. Що ти втратив? Віру в диво.</p>
<p>172. Some say all the world is a stage, but it's very tiring not being yourself [253]</p>	<p>Дехто каже, що весь світ – це сцена, але не бути самим собою дуже втомливо.</p>
<p>173. When did you first feel close to us? When you said you all had struggled [254]</p>	<p>Коли ти вперше відчув близькість до нас? Коли ви сказали, що всі боролися.</p>
<p>174. Often the most likely friends are the best [255]</p>	<p>Найчастіше найімовірніші друзі – найкращі.</p>

<p>175. I'm worried I'm so behind. It's incredible you've got this far [256]</p>	<p>Я турбуюся, що так відстав. Неймовірно, що ти зайшов так далеко.</p>
<p>176. Have you ever felt empty, like something is missing? Yes. What is that? Lack of cake [257]</p>	<p>Ви коли-небудь відчували порожнечу, ніби чогось не вистачає? Так. Що це? Відсутність торта.</p>
<p>177. I hope you know how brave you've been [258]</p>	<p>Сподіваюся, ти знаєш, наскільки ти був сміливим.</p>
<p>178. It's your day today and every day [259]</p>	<p>Твій день сьогодні і кожного дня.</p>
<p>179. One day you'll see how hard it was and how brave you were [260]</p>	<p>Одного разу ти побачиш, як це було важко і наскільки сміливим ти був.</p>
<p>180. Lesson one – love yourself as you are. Lesson two – love yourself as you are [261]</p>	<p>Урок перший – полюби себе таким, яким ти є. Урок другий – люби себе таким, яким ти є.</p>
<p>181. I've always wanted to fly [262]</p>	<p>Я завжди хотів літати.</p>
<p>182. Well done. For what? For hoping, for taking a step, for trying again, for not giving up [263]</p>	<p>Ти молодець. Чому? Тому що сподіваєшся, робиш крок уперед, знову намагаєшся та не здаєшся.</p>
<p>183. For some reason, I have been thinking about cake. How odd. Just cake in general? No, drizzle, lemon drizzle [264]</p>	<p>Чомусь я думав про торт. Як дивно. Просто про торт взагалі? Ні, про дощ, лимонний дощ.</p>
<p>184. Even a walk will get us somewhere sometime [265]</p>	<p>Навіть прогулянка колись приведе нас кудись.</p>

<p>185. Sometimes it doesn't feel like it, but you are a treasure. So, treasure yourself [266]</p>	<p>Іноді так не здається, але ти скарб. Тож цілуй себе.</p>
<p>186. Is it like moon? It's a tea cup stain. And where there's tea – there's cake [267]</p>	<p>Це схоже на місяць? Це пляма від чайної чашки. А де чай – там і торт.</p>
<p>187. We don't need to fight the storm. If we are still, it will pass [268]</p>	<p>Нам не потрібно боротися із бурею. Якщо ми будемо терплячими, вона пройде.</p>
<p>188. What is a book? Well, it's... Can you eat it? No, but there are books about cake. Oh, I love books [269]</p>	<p>Що таке книжка? Ну, це... Її можна з'їсти? Ні, але є книжки про торти. О, тоді я люблю книжки.</p>
<p>189. Who do you think are the strongest? The soft hearted and honest [270]</p>	<p>Як ви вважаєте, хто найсильніший? Той, хто м'який серцем і чесний.</p>
<p>190. Always remember, no matter how it feels, you are enough as you are, more than enough [271]</p>	<p>Завжди пам'ятай, як би ти себе не почував, тебе достатньо такого, який ти є, навіть більш ніж достатньо.</p>
<p>191. Are we nearby home yet? I think we've been home to each other for a long time [272]</p>	<p>Чи ми вже наближаємося до дому? Я гадаю, що ми вже досить давно є домом один для одного.</p>
<p>192. What do you want to be when you grow up? Still here [273]</p>	<p>Ким ти хочеш стати, коли виростеш? Залишитися таким самим.</p>
<p>193. You have a song in you no one else can sing [274]</p>	<p>У тебе є пісня, яку можеш заспівати лише ти.</p>

<p>194. How strange that the grass is all that remains standing after the storm. Sometimes being soft is strong [275]</p>	<p>Дивно, що після бурі залишилася тільки трава. Іноді м'якість – це сила.</p>
<p>195. The only person you are destined to be is the person you decide to become [276]</p>	<p>Єдина людина, якою вам судилося бути, це людина, якою ви вирішили стати.</p>
<p>196. Thank you. When I was giving up, you didn't give up on me [277]</p>	<p>Дякую тобі. Коли я здався, ти не відмовився від мене.</p>
<p>197. What else I'd a waste of time? Worrying about what others think of you [278]</p>	<p>Що ще є тратою часу? Переживати про те, що думають про тебе інші.</p>
<p>198. There were dark days, but you didn't give up. [279]</p>	<p>Було важко, але ти не здався.</p>
<p>199. I said not to be afraid, but not to rush ahead [280]</p>	<p>Я казав не боятися, а не кидатися назустріч.</p>
<p>200. Sometimes the greatest journey is a single step [281]</p>	<p>Іноді найвеличезніша подорож – це маленький крок.</p>

**ALFRED NOBEL UNIVERSITY EUROPEAN AND
ORIENTAL LANGUAGES AND TRANSLATION DEPARTMENT**

Anastasiia Rud

**PECULIARITIES OF THE USE OF PROVERBS AND APHORISMS
IN THE ANIMATED MOVIE BY C. MACKESY AND P. BAYNTON
"THE BOY, THE MOLE, THE FOX AND THE HORSE" AND THE
PROBLEMS OF THEIR TRANSLATION INTO THE UKRAINIAN
LANGUAGE**

Abstract of Master's Thesis

Scientific supervisor Associate Professor, PhD A. Stepanova

Dnipro

2024

The topic of this qualification work is the study of the use of proverbs and aphorisms in the animated film «The Boy, the Mole, the Fox, and the Horse» by Charlie Mackesy and Peter Baynton, and the peculiarities of their translation into Ukrainian. Since phraseological units, such as aphorisms and proverbs, are an integral part of the cultural heritage of humanity, depending on various cultural factors, the relevance of researching this topic takes on special significance.

Currently, there is significant attention given to the study of aphorisms and proverbs. In the era of constant globalization, changes are taking place at every level of society, but aphorisms have played an important role in human development since ancient times, serving as proverbs and sayings that conceal important emotional meaning.

In the process of the active rhythm of life, people are influenced by various psychological and cultural factors, both positive and negative. They experience joyful and stressful moments that find reflection in artistic works. Analyzing different situations and problems of the modern world, authors seek to convey their own point of view to the reader, hence the need for the use of aphorisms and proverbs as a means of expressing attitudes towards certain events.

Aphorisms are short, generalized expressions that contain deep meaning, philosophical, moral, or literary ideas, often expressed in a concise and figurative form. Their main content is usually considered a universally accepted truth or moral principle. The primary function of aphorisms is to convey important life lessons or ideals in an understandable and memorable form. Aphorisms and proverbs can be classified according to various characteristics, such as structure, theme, purpose, and origin, each carrying its own meaning and should be applied in the context in which its use is appropriate.

Every author to some extent expresses emotions and feelings in their works, as well as a subjective attitude towards characters and events. The author's goal is to awaken emotions in the reader and influence their feelings. Through aphorisms and proverbs, an author can more fully and accurately express their attitude towards the depicted, present the main idea of the work, and emphasize the most important moments from

their perspective. They also allow authors to express philosophical, moral, or ethical views in a concise form. Aphorisms often contain universally accepted truths and principles.

Considering that language is constantly evolving, the problem of adequate translation of proverbs and aphorisms increasingly arises. Unfortunately, the degree of study of this topic is far from the desired completeness, including the problem of classifications, insufficiently studied techniques, and methods of translation.

Currently, there are many linguistic works dedicated to the use of philosophical expressions and the problems of their translation. Many domestic and foreign researchers, such as V.M. Rusanivsky, M.D. Dyachenko, L.G. Drotyanko, V.S. Kalashnik, N.M. Sharmanova, and many others, have devoted their scientific works to the study of aphorisms.

In modern linguistics, the aphorism is quite an interesting and complex phenomenon. The nature of the origin of this phenomenon, as well as the presence of special meaning and messages carried by each of them, motivates many researchers to study it. At the same time, there is currently no universally accepted understanding in linguistics of what should be called an aphorism.

The thematic content of aphoristic statements is usually directed towards «eternal questions» and often includes thoughts expressed by writers or thinkers from both ancient and relatively recent times. Aphorisms vividly reflect the peculiarities of people's thinking in different countries and eras, religious and political views, as well as the meaning of life.

An aphorism is an expression that conveys a generalized, completed thought and its vividness in a concise form. It contains a philosophical subtext that is repeatedly reproduced by others. Aphoristic statements can be divided into folk and literary, which, in turn, are divided into gnomes, apophthegms, chryses, sententias, and maxims. Aphorisms can also be classified as philosophical, political, humorous, historical, moral, and everyday-life. These expressions also exhibit functions such as communicative, cognitive, nominative, cumulative, emotional and poetic.

The study of proverbs and sayings as objects of linguistic research also remains relevant. Proverbs and sayings mostly constitute the linguistic representation of the world. Drawing on the experience of the people, proverbs, by their content, are aimed at person, specifically on traits of their character, actions, relationships in the family and society.

Currently, there is no unequivocal definition of the terms «proverb» and «saying». The question of their status remains a subject of discussion and is important from the standpoint of cultural linguistics. Attempts to distinguish them based on essential features and comparing different approaches of scholars to this question are significant. Different approaches indicate the complexity of defining the status and distinction between proverbs and sayings.

Proverbs should be considered as stable expressions of folk origin that are consistently reproduced in speech and have a figurative structure of meaning. Sayings, on the other hand, should be considered as stable expressions that are not equivalent to judgments. Their functioning in a rich dimension is determined by the ability to embellish language, as well as linguistic preferences and habits of language speakers.

Like aphorisms, proverbs and sayings have specific types. Modern researchers differentiate proverbs and sayings related to everyday life, human habits and customs, the typical nature, and the world of animals.

Currently, the analysis of animation as an art form shows a wide variety of opinions among experts and authors regarding the definition of the concept and, especially, methods of classifying animated works. The problem of accurately defining the term arises in the theory of animation art primarily due to the diversity of approaches. The views of animation practitioners and theorists often differ, being opposite to each other, considering animation from the perspective of the technical process, biological processes of perception, or the animator's experience.

At present, most researchers consider animation as a cultural phenomenon characterized by a unique process of interaction, interpenetration, and connection of social and spiritual values. The most common classifications include classical and non-

classical animation, computer and non-computer animation, two-dimensional and three-dimensional animation.

Animation is seen as a communicative-social phenomenon capable of not only conveying important information about the system of value orientations but also projecting unique linguistic-cultural perceptions of the world in consciousness. Being carriers of contemporary culture, animated works reflect the values of the community at the time of their creation. This genre serves appellative, phatic, poetic, aesthetic, emotive, communicative and metalinguistic functions.

In the animated film «The Boy, the Mole, the Fox, and the Horse» by Charlie Mackesy and Peter Baynton, there is a significant number of aphoristic expressions due to the predominantly philosophical plot, focusing on the journey of the main characters through snowy expanses in search of home. During their journey, the characters communicate with each other, discussing questions about the meaning of life and their place in it. In the film, everyday-life expressions are most commonly encountered, constituting 73% of their usage. Humorous expressions follow, making up 17%, and philosophical expressions constitute 10%.

It is worth noting that aphorisms can be translated in various ways. Currently, there are many grammatical and lexical transformations, but four methods are most commonly used. These include semantic equivalent, substitution, antonymic and descriptive translation.

The most common method of translation is through semantic equivalent, accounting for 50%. This can be explained by the fact that most aphorisms have a general nature and are not specific to a particular language. Many aphoristic expressions of a general nature have precise counterparts in different languages, reproducing and preserving the original meaning, hence they should be translated in this way.

There are also aphoristic expressions of a more narrow nature that require different means of conveying them to the target language to remain as understandable as possible to the audience. Thus, in the translation process, substitution and antonymic translation methods were used, each accounting for 20%. The last, less frequent but

still actively applied transformation, is the method of descriptive translation, which involves reproducing the aphorism through an explanation, constituting 10%.

We have come to conclusion that the aphorism is a very complex phenomenon that can reflect many important values. However, despite widespread application and a considerable number of research works, the degree of study of aphorisms is far from desired completeness, and theoretical concepts remain quite unclear, requiring further research.